

**Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΠΑΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ή ΠΤΩΧΕΥΣΗ**

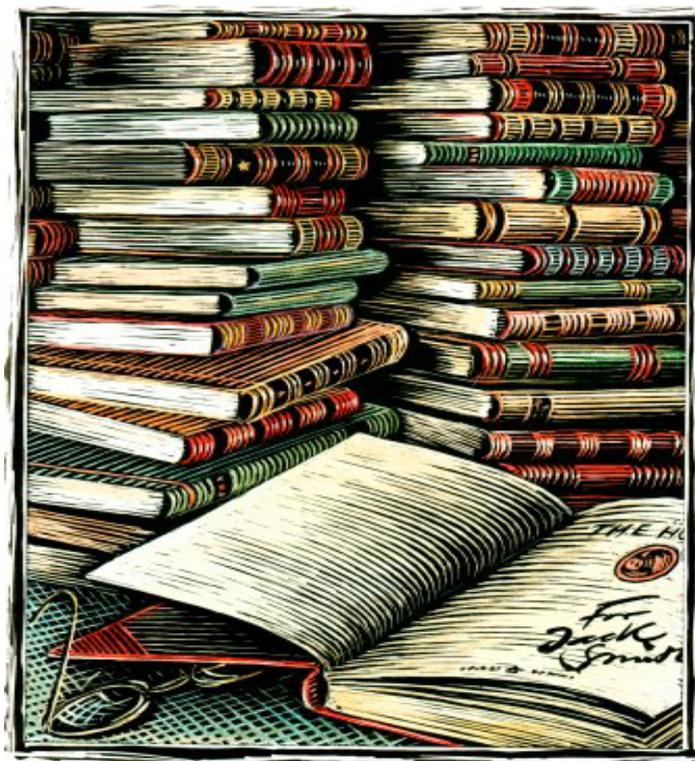
**Danger!
the economic crisis**

Επιβλέπουσα:
Παπά Παρασκευή

Επιμέλεια:
Λώλη Ουρανία

Περιβάλλοντος.....	Σελ.24
4.4.1.1. Οργανωτική Δομή.....	Σελ.24
4.4.1.2. Στρατηγικός Σχεδιασμός και Μάρκετινγκ	Σελ.26
4.4.1.2.1. Εσωτερικός Έλεγχος (Horizontal Integration).....	Σελ.27
4.4.1.2.2. Διαχείριση Χαρτοφυλακίου.....	Σελ.31
4.4.1.3. Στρατηγική Κάθετης Ολοκλήρωσης (Vertical Integration).....	Σελ.32
4.4.1.4. Στρατηγική Οριζόντιας Ολοκλήρωσης (Horizontal Integration).....	Σελ.36
4.4.1.5. Στρατηγική Διαφοροποίησης Δραστηριοτήτων (Diversification).....	Σελ.37
4.4.1.5.1. Συσχετισμένη Διαφοροποίηση (Related Diversification).....	Σελ.38
4.4.1.5.2. Ασυσχέτιστη Διαφοροποίηση (Unrelated Diversification).....	Σελ.40
4.4.1.6. Στρατηγικής Ανόρθωσης.....	Σελ.42
4.5.2. Στρατηγική Ανάλυση Εξωτερικού περιβάλλοντος	Σελ.45
4.6. Επιχορηγήσεις – Ενίσχυση Εμπορικής Επιχείρησης.....	Σελ.46
4.6.1. Χαμηλότοκα Δάνεια.....	Σελ.46
4.6.2. Ομολογιακά Δάνεια.....	Σελ.46
4.6.3. Επιχορηγήσεις.....	Σελ.47
4.6.3.1. Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (EOMMEX).....	Σελ.48
4.6.3.1.1. Εγγυητικές Επιστολές.....	Σελ.49
4.6.3.2. Πρόγραμμα <<Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας POM>>.....	Σελ.50
4.6.4. Επενδυτικός Νόμος 3299/2004.....	Σελ.51
4.6.4.1. Κεφαλαιακά κίνητρα.....	Σελ.53
4.6.4.2. Φορολογική Απαλλαγή.....	Σελ.55
4.7. Υπόμνημα αίτησης χορήγησης εγγυητικής επιστολής.	Σελ.56
4.8. Παρουσίαση ΦΕΚ 276 Νόμου 3522/06.....	Σελ.60
4.9. Παρουσίαση ΦΕΚ 261 Νόμου 3299/04.....	Σελ.85

4.10. Υπόμνημα Δικαιολογητικών Επιχειρηματικών Σχεδίων.....	Σελ.91
4.10.1. Υπόμνημα Οικονομοτεχνικής μελέτης.....	Σελ.94
4.10. Υπόμνημα φορολογικής απαλλαγής.....	Σελ.101
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΑΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	Σελ.104
5.1. Έννοια.....	Σελ.105
5.2. Διαδικασία παύσης εργασιών.....	Σελ.105
5.3. Συνέπειες.....	Σελ.106
5.4. Έντυπα Μ3, Μ4.....	Σελ.107
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΠΤΩΧΕΥΣΗ.....	Σελ.109
6.1. Ορισμός.....	Σελ.110
6.2. Προϋποθέσεις και Διαδικασίες Κήρυξης.....	Σελ.110
6.3. Νέος Πτωχευτικός Κώδικας (Ν. 3588/2007).....	Σελ.114
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	Σελ.116
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	Σελ.118

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όταν λέμε **επιχείρηση** εννοούμε μια ποριστική οικονομική μονάδα η οποία μέσα στο σύστημα της κεφαλαιοκρατικής αγοράς και των κινδύνων που απορρέουν απ' αυτήν, ασχολείται με την υπεύθυνη και αυτοτελή οργάνωση των παραγωγικών συντελεστών και διαχείριση των συναλλαγών και επιδιώκει την επίτευξη του μεγίστου δυνατού κέρδους (***Π. Φαναριώτη, 2001***). Το κέρδος αυτό πρέπει να είναι μεγαλύτερο από εκείνο που θα έπαιρνε ο επιχειρηματίας ως αμοιβή εάν εξεμίσθωνε τις υπηρεσίες του.

Η παρούσα εργασία επιχειρεί μια προσπάθεια προσέγγισης της έννοιας κρίση, των χαρακτηριστικών της και των μεθόδων διαχείρισής της, σε οποιαδήποτε χώρο και περιβάλλον είναι δυνατόν αυτή να ανακύψει. Επειδή σημαντικό παράγοντα στην επιτυχή αντιμετώπιση των κρίσεων και στην αποτροπή ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων απ' αυτές, αποτελεί ο κατάλληλος σχεδιασμός και οι ορθές μέθοδοι χειρισμού των, θα επιχειρηθεί και η προσέγγιση του σχεδιασμού της διαχείρισης κρίσεων. Φυσικά, όλα τα στελέχη που εμπλέκονται στη διαχείριση και λειτουργία των επιχειρήσεων μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο προς τη κατεύθυνση της αποτροπής ή ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων από μια κρίση. Η ικανότητα της πρόβλεψης και οι δράσεις-ενέργειες που απαιτούνται για την απομάκρυνση των κινδύνων που οδηγούν σε κρίση, είναι ανάλογες με τον τρόπο που προβλέπουμε στην καθημερινή μας ζωή, την αποφυγή των δυσάρεστων καταστάσεων.

Βέβαια, στην παρούσα εργασία οι όροι, τα θέματα και τα στοιχεία που θα αναφερθούν και τα οποία αφορούν στις κρίσεις και στη διαχείρισή τους, μπορεί να εφαρμοσθούν στις περισσότερες των περιπτώσεων όπου ενδέχεται να εκδηλωθεί κάποια κρίση, καθώς είναι αναπόφευκτη η παντελής αποφυγή τους, ιδιαίτερα δε όταν το περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί κάτι, ευνοεί την εκδήλωσή τους. Έτσι, οι διαδικασίες, τα συστήματα, οι σχεδιασμοί και οι στρατηγικές διαχείρισης των κρίσεων, είναι δυνατόν να έχουν εφαρμογή όχι μόνο στις μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών κρίσεις, δηλαδή τις διεθνείς, αλλά και στις εσωτερικές.

Με λίγα λόγια, θα αναφερθούμε στο πως μια επιχείρηση, έχοντας καταλήξει σε μια οικονομική κρίση, θα μπορέσει να ορθοποδήσει με διάφορους τρόπους. Στην συγκεκριμένη περίπτωση θα αναλύσουμε τρεις τρόπους, την αναδιοργάνωση, την παύση εργασίας και την πτώχευση, βγάζοντας στο τέλος τα συμπεράσματά μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

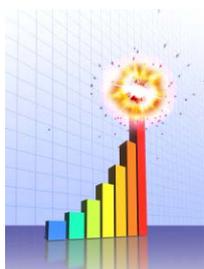
Ο ΚΥΚΛΟΣ ΖΩΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Ο κύκλος ζωής της επιχείρησης αποτελείται από τέσσερα στάδια (Π.Γ. Κυριαζόπουλος, Κ. Π. Τερζίδης, 2000):

1.1 Το στάδιο της εισαγωγής

Στο στάδιο αυτό πρωτοεμφανίζεται η επιχείρηση στο επιχειρηματικό προσκήνιο αναζητώντας συνεργασία με προμηθευτές για προμήθεια πρώτων υλών, υλικών συσκευασίας κ.λ.π. Επίσης, η επιχείρηση αναζητά συνεργασία με πελάτες χονδρέμπορους-λιανοπωλητές. Είναι ακριβώς το σημείο που αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα λόγω του μεγέθους της. Κι αυτό, γιατί υπάρχει έλλειψη εμπιστοσύνης εκ μέρους των πελατών για το αν θα μπορέσει η επιχείρηση να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της μακροχρόνια ή όχι. Τα δε προϊόντα της τα υποδέχονται οι καταναλωτές με επιφύλαξη.

1.2 Το στάδιο της ανάπτυξης

Η επιχείρηση οφείλει να καθορίσει με μεγάλη διαύγεια τους επιχειρηματικούς της στόχους και να εκμεταλλευτεί τόσο τα τεχνολογικά πλεονεκτήματα που μπορεί να διαθέτει ή να αποκτήσει, όσο και τις ανθρώπινες δυνάμεις της, για να μπορέσει να επιβιώσει στο συγκεκριμένο οικονομικό χώρο. Είναι η περίοδος όπου η επιχείρηση θα δώσει <<εξετάσεις καλής συμπεριφοράς>>, τόσο προς τους προμηθευτές της και τα πιστωτικά ιδρύματα με τα οποία συνεργάζεται, όσο και προς τους καταναλωτές-πελάτες της. Ιδιαίτερα όμως, προς τους ανταγωνιστές της και μάλιστα τις μεγάλες επιχειρήσεις.

1.3 Το στάδιο της ωριμότητας

Είναι το στάδιο όπου η επιχείρηση πραγματοποιεί κέρδη και έχει εδραιωθεί στη συγκεκριμένη αγορά. Οι ενέργειές της γίνονται σεβαστές από τους συνεργάτες της και η φερεγγυότητά της βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο. Οι προμηθευτές είναι πρόθυμοι να ανοίξουν πιστωτικούς λογαριασμούς για την επιχείρηση και οι τράπεζες χρηματοδοτούν τις προσπάθειες της οικονομικής μονάδας. Στο στάδιο αυτό, τα προϊόντα της επιχείρησης αποκτούν επώνυμη ζήτηση από τους καταναλωτές και ο τριτογενής τομέας (χονδρέμποροι-λιανέμποροι) επιζητά τη συνεργασία με τη συγκεκριμένη επιχείρηση. Το στάδιο αυτό της ωριμότητας κρύβει και μια απειλή. Την απειλή του μέλλοντος. Τι θα συμβεί στη συνέχεια;

Η επιχείρηση θα συνεχίσει να μεγεθύνεται και θα μετατραπεί σε μεγάλη ή θα πέσει στο στάδιο της κάμψης;

1.4 Το στάδιο της κάμψης

Στο στάδιο της κάμψης η επιχείρηση αρχίζει να αντιμετωπίζει πτώση των πωλήσεών της, προβλήματα ταμειακής ρευστότητας καθώς και την επιφυλακτικότητα τόσο των προμηθευτών της όσο και των πιστωτικών ιδρυμάτων. Τα διοικητικά της στελέχη αρχίζουν να απομακρύνονται από την επιχείρηση και οι καταναλωτές αναζητούν νέα υποκατάστατα προϊόντα για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους. Το στάδιο αυτό είναι και το τελευταίο. Η επιχείρηση ή θα προσπαθήσει να παρουσιάσει ένα νέο πρόσωπο <<αναγεννημένο>> διατηρώντας τα ιστορικά πλεονεκτήματα της μακροχρόνιας ύπαρξης της ή θα αναζητήσει τον πλέον ανώδυνο τρόπο παύσης των εργασιών της κηρύσσοντας πτώχευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:Η ΚΡΙΣΗ

πιθανό να προκαλέσει την παρέμβαση ορισμένων κρατικών φορέων, ή του διεθνή παράγοντα και των Μ.Μ.Ε., γεγονός που αναπόφευκτα:

- **Ποικίλες βλάβες και υλικές ζημιές:** Προκαλεί ποικίλες βλάβες και υλικές ζημιές. Προκαλείται συνήθως ηθική βλάβη, η οποία ζημιώνει την ισχύ της εταιρείας /οργανισμού και τραυματίζει με κάθε τρόπο τη διάθεση των υπηρεσιών (προϊόντων) της.

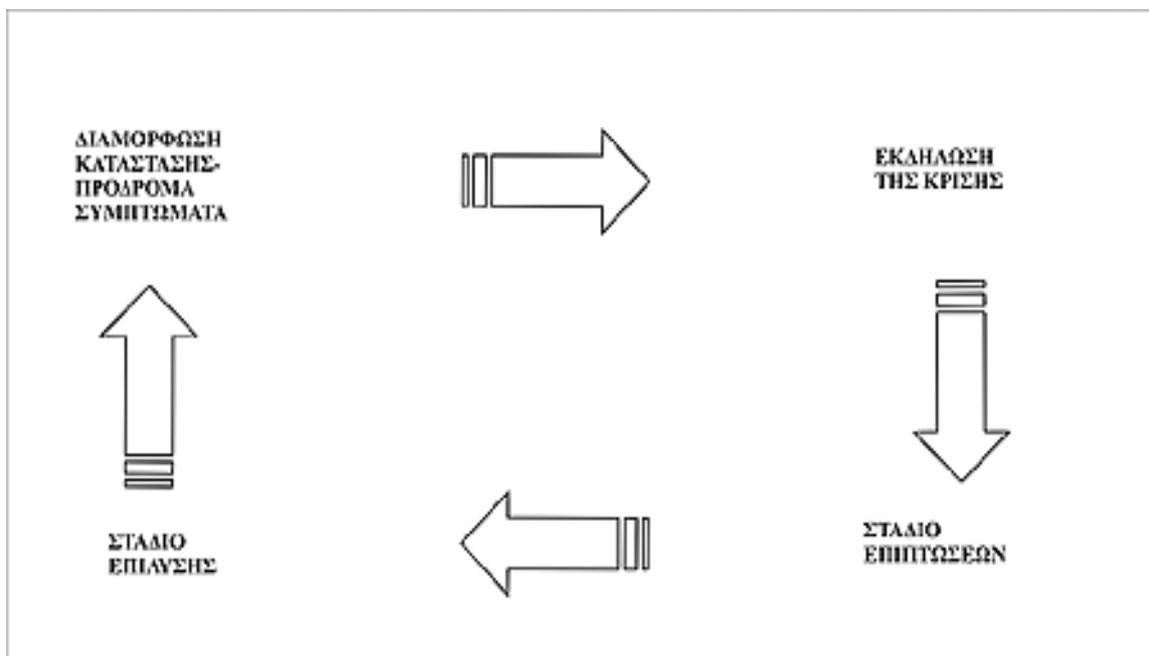
2.3 Ανατομία της κρίσης – στάδια κρίσης¹

Κατά την κρίση, μεταβάλλεται η συνήθης ροή των πραγμάτων και εισερχόμαστε σε μια καμπή, σε μια μεταβατική περίοδο με δυσχέρειες και κινδύνους. Επομένως, για να διακρίνει και να αντιμετωπίσει την κρίση μια επιχείρηση θα πρέπει να γνωρίζει τα στάδια κύκλου ζωής μιας κρίσης που είναι τα εξής:

- **Στάδια διαμόρφωσης της κατάστασης ή πρόδρομων συμπτωμάτων [Prodomal crisis stage]:** Συνήθως, πριν οδηγηθούμε στην κρίση, ορισμένες καταστάσεις ή επισημάνσεις, για τις οποίες δεν ληφθούν μέτρα, ενέργειες /πράξεις ή παραλείψεις και μια ασυνήθης δραστηριότητα μπορεί να συμβαίνουν. Το στάδιο αυτό τελειώνει με έκδοση εκτίμησης κατάστασης από το Κέντρο Χειρισμού Κρίσεων. Όλα τα παραπάνω που ενδεχόμενα οδηγούν σε εκδήλωση κρίσης καλούνται **πρόδρομα συμπτώματα**. Κάθε δραστηριότητα έχει τα δικά της πρόδρομα συμπτώματα.
- **Στάδιο εκδήλωσης-κορύφωσης της κρίσης [Acute crisis stage]:** Είναι η περίοδος κατά την οποία εκδηλώνεται και κορυφώνεται μια κρίση. Διαρκεί όσο χρόνο τα χαρακτηριστικά της κρίσης εκδηλώνονται.
- **Στάδιο επιπτώσεων [Chronic crisis stage]:** Είναι η περίοδος κατά την οποία οι επιπτώσεις από την κρίση εκδηλώνονται και οι συνέπειες είναι ορατές.
- **Στάδιο επίλυσης-ομαλοποίησης [Crisis resolution stage]:** Η τελευταία φάση της κρίσης κατά την οποία το <<σύστημα>> αρχίζει να ανακτά τους κανονικούς προς της κρίσης ρυθμούς.

¹ <http://www.poepls.gr/enimerwsi/ergasies2.htm>

Σχεδιάγραμμα 2.3.1: Ο συνήθης κύκλος ζωής μιας κρίσης

Πηγή: <http://www.poepls.gr/enimerwsi/ergasies2.htm>

2.4 Διαχείριση – χειρισμός κρίσεων

Η ανάπτυξη, η ευημερία και η προστασία της εταιρείας, η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της, η διασφάλιση της οικονομικής ευρωστίας, είναι μερικά από τα θέματα τα οποία χρειάζονται σαφείς διαδικασίες για την καθημερινή διοίκηση των παραπάνω. Οι επιπτώσεις μιας κρίσης είναι δυνατόν να περιορισθούν αν πριν την κρίση ενεργήσουμε, όπως θα υποχρεωθούμε να ενεργήσουμε μετά την εμφάνισή της. Για αυτό απαιτείται καταρτισμός σχεδίων αντιμετώπισης πιθανών κρίσεων και πρακτική εξάσκηση με βάση συγκεκριμένα σενάρια ενδεχομένων κρίσεων με έμφαση στις στρατηγικές χειρισμού κρίσεων, στην επικοινωνία και σε άλλους κρίσιμους τομείς. Επίσης χρειάζεται μια τεχνική μετριάσμού του κινδύνου και της αβεβαιότητας, κάτι που θα επιτρέψει μεγαλύτερο και καλύτερο έλεγχο του οργανισμού και με αυτόν τον τρόπο δημιουργικότερη άσκηση του ρόλου της διοίκησης καθώς, και μια σειρά ενεργειών ή διαδικασιών με σκοπό την αναγνώριση, μελέτη και πρόβλεψη καταστάσεων κρίσης και ενεργοποίηση των κατάλληλων μηχανισμών που θα επιτρέψουν στον οργανισμό να αποτρέψει ή να εντοπίσει την κρίση. Ακόμη μια επιχείρηση έχει ανάγκη και ένα μείγμα εφαρμοσμένης κοινής λογικής, εμπειρίας που πηγάζει από το προσωπικό επίπεδο του στελέχους και από το περιβάλλον του και του χρόνου που πρέπει να αφιερωθεί στο πρόβλημα, με σκοπό να

ληφθούν υπο' όψιν όλα τα πιθανά σενάρια και να αναπτυχθούν ευέλικτα σχέδια τα οποία θα γίνουν κατανοητά και θα ερευνηθούν από τον καθένα που συμμετέχει στην εφαρμογή τους.

2.4.1 Ορισμός

Ως **διαχείριση ή χειρισμός κρίσης [Crisis Management]**¹ χαρακτηρίζεται η ενδελεχής μελέτη και πρόβλεψη των κινδύνων που ενδέχεται να απειλήσουν μια επιχείρηση/οργανισμό με σκοπό τη μείωση της αβεβαιότητας και τη λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων – ενεργειών και διαδικασιών – πριν, κατά την διάρκεια και μετά από την κρίση ώστε είτε να αποφευχθεί, είτε να αντιμετωπιστεί η κρίση.

2.4.2 Αρχές διαχείρισης κρίσεων

Με τον όρο **αρχές**² νοούνται εδώ, απαιτήσεις οι οποίες, εάν ικανοποιηθούν, είναι πιθανό να διευκολύνουν την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών στη διάρκεια μιας κρίσης, χωρίς να υπάρξει κλιμάκωση. Κάθε υπηρεσία, οργανισμός ή οικονομική μονάδα, όσο μικρές και αν είναι, οφείλουν να έχουν ένα αποτελεσματικό Μνημόνιο Διαχείρισης Κρίσεων, το οποίο θα προκαθορίζει συγκεκριμένες μεθοδικές διαδικασίες, ενέργειες και δράσεις για την επίλυση του προβλήματος και την έξοδο από τη κρίση.

2.4.2.1 Αποτελεσματικό μνημόνιο διαχείρισης κρίσεων

Ένα αποτελεσματικό **μνημόνιο διαχείρισης κρίσεων** κατέχει την δυνατότητα αναγνώρισης της κρίσης και λήψης των απαραίτητων μέτρων, αρχικά για τη συγκράτηση και στη συνέχεια για την επίλυσή της, ενώ ταυτόχρονα η επιχείρηση φαίνεται ότι πραγματοποιεί και ακούγεται να λέει ότι επιβάλλεται από τις καταστάσεις καθώς:

- 1) Προκαθορίζει τις σταθερές ενέργειες και αποφάσεις και έτσι αφήνει για τη περίοδο της κρίσης να ασχοληθούν κυρίως, οι εμπλεκόμενοι, με τα ειδικά θέματα και τις επιπτώσεις που δεν είχαν προβλεφθεί (μεταβλητές), καθώς η πίεση χρόνου είναι δεδομένη για αυτό περιορίζεται και ο αριθμός των εναλλακτικών επιλογών.

^{1,2}<http://www.google.gr/search?hl=el&q=%CE%BA%>

- 2) Περιλαμβάνει αναλύσεις κρίσεων από τις οποίες εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα, που εφόσον αξιοποιηθούν, βοηθούν στο χειρισμό της τρέχουσας κρίσης. Ο εντοπισμός και η ανάλυση των σφαλμάτων χειρισμού της κρίσης διδάσκουν και μειώνουν σημαντικά τα λάθη σε επόμενες κρίσεις.
- 3) Περιέχει τα αντικείμενα ανάλυσης του χειρισμού μιας κρίσης, τα οποία ποικίλουν ανάλογα με το σύστημα που έχει εμπλακεί σε κρίση.
- 4) Καταstrώνει το *σχέδιο* ή *πλάνο χειρισμού κρίσεων* ή *αντιμετώπισης εκτάκτων κινδύνων* που περιλαμβάνει, κατάλογο με την επισήμανση κινδύνων και την εκτίμηση των πιθανοτήτων να συμβούν, όπως και πιθανών τύπων /μορφών κρίσεων με τις στρατηγικές αντιμετώπισής τους.

2.4.2.2 Σχέδιο χειρισμού κρίσεων

Για την επιτυχημένη εφαρμογή του Σχεδίου Χειρισμού Κρίσεων¹ θα πρέπει να υπάρχει:

- 1) Προσδιορισμός των τρόπων με τους οποίους οι πιθανότητες εκδήλωσης του κινδύνου μπορούν να ελαχιστοποιηθούν.
- 2) Ανάπτυξη ενός ρεαλιστικού πλάνου που θα περιλαμβάνει και θα ελέγχει τις προβλεπόμενες ενέργειες αντιμετώπισης, όσο άμεσα γίνεται.
- 3) Σχεδιασμός και ασκήσεις αντιμετώπισης ενδεχόμενων έκτακτων κρίσεων.
- 4) Συγκεκριμένος άνθρωπος, ο οποίος θα επωμισθεί όλο το βάρος της επικοινωνίας με τα Μ.Μ.Ε.
- 5) Ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα Δημοσίων Σχέσεων ή Σχέδιο Δράσης, που θα δίνει απαντήσεις σε ερωτήματα.
- 6) Πρόβλεψη δυνατότητας επικοινωνίας με όλα τα στελέχη που συμμετέχουν στις ομάδες και όχι μόνο (τηλέφωνα, διευθύνσεις, κ.λ.π.).
- 7) Κατάσταση με τις πιθανές πηγές πληροφοριών (αρχεία, συνεργαζόμενες υπηρεσίες, ανοικτές πηγές, κ.λ.π.).
- 8) Οργανωμένο σύστημα που θα τροφοδοτεί με πληροφορίες την ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων.

¹ <http://www.poepls.gr/enimerwsi/ergasies2.htm>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

3.1 Ορισμός

Αναδιοργάνωση¹ είναι το σύνολο των αλλαγών που σχεδιάζονται και υλοποιούνται σε μια επιχείρηση, ώστε αυτή να λειτουργεί αποδοτικότερα, προς όφελος όλων των ενδιαφερόμενων για αυτή.

Μερικοί, την παρομοιάζουν με την ανακατασκευή μιας οικίας από την αρχή. Ρίχνουμε τοίχους, αντικαθιστούμε παράθυρα και υδραυλικά, διαμορφώνουμε διαφορετικά τον εσωτερικό χώρο.

3.2 Στόχοι αναδιοργάνωσης²

Οι στόχοι των προγραμμάτων αναδιοργάνωσης είναι φιλόδοξοι και δύσκολοι ως προς την επίτευξή τους. Αυτό όμως είναι απαραίτητο, για να προκύψει μια ουσιαστική βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης και όχι μόνο πρόσκαιρες ωφέλειες. Γίνεται δηλαδή, προσπάθεια να βελτιωθούν οι χρόνοι ανταπόκρισης της επιχείρησης, η ποιότητα των προϊόντων καθώς επίσης και να εξαιρεθούν τα όρια μεταξύ των τμημάτων της.

Οι κυριότεροι στόχοι ενός έργου αναδιοργάνωσης είναι:

- Γρήγορη βελτίωση των ταμειακών ροών, όπως μείωση κόστους παραγωγής, μείωση κόστους αποθήκευσης και διακίνησης των προϊόντων, κατάργηση διαδικασιών και εργασιών που δεν προσδίδουν αξία στο προϊόν.
- Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών.
- Βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης πελατών.
- Βελτίωση ταχύτητας ανάπτυξης νέων προϊόντων, εξάπλωσης σε νέες αγορές και εφαρμογής επιχειρηματικών σχεδίων.
- Ανάπτυξη νέων διαδικασιών λειτουργίας.
- Αλλαγή του οργανογράμματος, ώστε να είναι λιτό χωρίς πολλά επίπεδα απόφασης.
- Ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης της απόδοσης της εταιρείας, των τμημάτων και των στελεχών, με βάση τους στόχους που έχουν τεθεί.

^{1,2}<http://www.plant-management.gr/online/article.asp?returnPage=SECTION&group=2§ion=2&articleid=1636>

3.3 Αίτια αναδιοργάνωσης

Όλοι οι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη σημερινή πραγματική οικονομία, διαπιστώνουν ότι πολλά πράγματα και αρχές του παρελθόντος παύουν να ισχύουν. Έτσι η λειτουργία της επιχείρησης θα πρέπει να επανεξεταστεί στο πλαίσιο των σημερινών συνθηκών. Επομένως, η ανάγκη για αναδιοργάνωση μπορεί να προκύψει από πολλές αιτίες.

Μερικές από αυτές είναι:

- Αν η κερδοφορία της επιχείρησης είναι αρνητική ή δεν είναι ικανοποιητική για τους μετόχους.
- Αν είναι σαφές ότι πολλά τμήματα της επιχείρησης δεν λειτουργούν ικανοποιητικά ή υστερούν σε απόδοση έναντι άλλων.
- Σε περίπτωση συνεχόμενων ετών ανάπτυξης, για να μην επέλθει διοικητική δυσλειτουργία.
- Σε περίπτωση ύφεσης της οικονομίας οπότε η εταιρεία πρέπει να προετοιμαστεί για μείωση τιμών και όγκου πωλήσεων και συνεπώς μείωση κερδοφορίας.

3.4 Χαρακτηριστικά βήματα αναδιοργάνωσης¹

Εάν μια εμπορική επιχείρηση έχει αποφασίσει ότι χρειάζεται αναγκαία σχεδιασμό και υλοποίηση ενός προγράμματος αναδιοργάνωσης, υπάρχουν συγκεκριμένα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν. Με αποτέλεσμα, να αλλάξουν οι εσωτερικές διαδικασίες, ο τρόπος ελέγχου και η οργανωτική δομή της επιχείρησης.

Ορισμένα χαρακτηριστικά βήματα ενός προγράμματος αναδιοργάνωσης είναι:

- Η διαδικασία της συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking). Αφορά τη σύγκριση των επιδόσεων μιας επιχείρησης, στη βάση μιας σειράς μετρήσιμων παραμέτρων στρατηγικής σημασίας (=δείκτες απόδοσης), ως προς μια άλλη (ή άλλες).
- Η δημιουργία δεικτών μέτρησης της απόδοσης και θέσπιση στόχων για την εταιρεία, το κάθε τμήμα και το κάθε στέλεχος ξεχωριστά.

¹ <http://www.plant-management.gr/online/article.asp?returnPage=SECTION&group=2§ion=2&articleid=1636>

- Ο επανασχεδιασμός όλων των διαδικασιών της εταιρείας (business process reengineering) έτσι ώστε αυτές να απλοποιηθούν, μειώνοντας το κόστος για την εταιρεία και αυξάνοντας την ικανοποίηση του πελάτη.
- Η μείωση των επιπέδων απόφασης στην εταιρεία, έτσι ώστε οι περισσότερες αποφάσεις, για τα καθημερινά λειτουργικά θέματα, να παίρνονται από τους εργαζομένους που εκτελούν τις διάφορες εργασίες, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους.
- Η εκπαίδευση του προσωπικού στις μεθόδους μείωσης κόστους, βελτίωσης της απόδοσης αλλά και στην ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων ανάπτυξης.

3.5 Παράγοντες αναδιοργάνωσης

Η αναδιοργάνωση των διαδικασιών της επιχείρησης σημαίνει βελτίωση των επιχειρηματικών διαδικασιών με τη βοήθεια εργαλείων και τεχνικών, που ως απώτερο στόχο έχει τη βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης.

Παράγοντες που επιβάλλουν την εισαγωγή της αναδιοργάνωσης των διαδικασιών στην επιχείρηση είναι οι εξής:

1. **Οι πελάτες.** Οι πελάτες αναζητούν να αγοράσουν προϊόντα και υπηρεσίες που για αυτούς είναι μοναδικές. Ενδιαφέρονται για καλή ποιότητα και προσιτή τιμή.
2. **Ο ανταγωνισμός.** Σήμερα οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις που παράγουν το ίδιο προϊόν είναι πολλές. Δεν υπάρχουν πλέον εμπορικά σύνορα μεταξύ των κρατών και λόγω της παγκοσμιοποίησης της αγοράς οι τοπικές εταιρείες ανταγωνίζονται με τις καλύτερες του εξωτερικού.
3. **Οι αλλαγές:** Οι αλλαγές λαμβάνουν χώρα με πολύ γρήγορους ρυθμούς. Οι οργανισμοί πρέπει να παράγουν νέα προϊόντα, ενώ παράλληλα να βελτιώνουν τα παλαιά. Με άλλα λόγια, πρέπει να ενεργούν προτού εμφανιστεί το πρόβλημα.

3.6 Οφέλη αναδιοργάνωσης

Οι επιχειρήσεις πρέπει να γνωρίζουν ότι για να επιβιώσουν πρέπει να γίνουν ανταγωνιστικές στην παγκοσμιοποιημένη αγορά. Άρα, πρέπει να αναδιοργανώσουν τις λειτουργίες τους. Η επιχείρηση πρέπει να ανακαλύψει τον εαυτό της.

Τα οφέλη λοιπόν από αυτήν την αναδιοργάνωση είναι πολλά:

1. **Μείωση του κόστους.** Επιτυγχάνεται ως ακολούθως:
 - ✓ με την αφαίρεση ή εξάλειψη των μη αναγκαίων καθηκόντων και εργασιών κατά την παραγωγική διαδικασία,
 - ✓ με την μείωση της προσπάθειας που απαιτείται για να πραγματοποιηθεί η εργασία (π.χ. με προμήθεια νέου εξοπλισμού),
 - ✓ με την αποτελεσματική μέθοδο πραγματοποίησης των καθηκόντων ή εργασιών,
 - ✓ με την βελτίωση διαδικασιών προμηθειών και πωλήσεων.
2. **Βελτίωση της ποιότητας.** Η βελτίωση της ποιότητας επιτυγχάνεται:
 - ✓ με τη μείωση των λαθών κατά την παραγωγική διαδικασία,
 - ✓ με σχεδιασμό και προσφοράς νέων βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών,
 - ✓ με την εφαρμογή και αυστηρή τήρηση προδιαγραφών για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες.
3. **Μείωση του χρόνου.** Επιτυγχάνεται:
 - ✓ με την ταχύτερη πρόσβαση στις πληροφορίες,
 - ✓ με την ταχύτερη λήψη αποφάσεων,
 - ✓ με αποδοτικότερες διαδικασίες,
 - ✓ με την μείωση του χρόνου αναμονής μεταξύ των τμημάτων.
4. **Βελτίωση του περιβάλλοντος εργασίας.** Επιτυγχάνεται:
 - ✓ με την ομαδική εργασία,
 - ✓ με βελτιωμένες συνθήκες εργασίας,
 - ✓ με την τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας,
 - ✓ με την δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των στελεχών της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΡΟΠΟΙ-ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

4.1 Συνηθισμένοι παράγοντες παρακμής επιχειρήσεων

Η προσπάθεια των διαδοχικών διοικήσεων να επαναφέρουν τις επιχειρήσεις σε τροχιά κερδοφόρου ανάπτυξης δεν απόφεραν θετικά αποτελέσματα. Ωστόσο η αναγνώριση των αιτιών που οδηγούν μία επιχείρηση σε αποτυχία δεν είναι πάντα ευδιάκριτη, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν δύο απόλυτα ταυτόσημες περιπτώσεις αποτυχίας. Παρακάτω απεικονίζονται ορισμένοι πολύ σημαντικοί παράγοντες που οδηγούν τις περισσότερες φορές μια επιχείρηση σε παρακμή και παίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή της επιχείρησης.

Πίνακας 4.1.1: Συνηθισμένοι παράγοντες παρακμής επιχειρήσεων

<u>ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ 67%</u>	<u>ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ 33%</u>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διοικητικές αδυναμίες: αυταρχικοί ηγέτες, απουσία μέσης διοίκησης, έλλειψη συνεργασίας. ▪ Παραλήψεις εκ μέρους διοίκησης: ανεπαρκείς έλεγχοι προϋπολογισμών και εξόδων, αποτυχία προσαρμογής σε αλλαγές της αγοράς. ▪ Λανθασμένες ενέργειες της διοίκησης: υπερβολική επέκταση, δραστηριότητες και προσωπικό που δεν ανταποκρίνονται στους διαθέσιμους πόρους της επιχείρησης. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αύξηση του ανταγωνισμού. ▪ Οικονομικές μεταβλητές, όπως πληθωρισμός, επιτόκια, δείκτης επενδύσεων. ▪ Αλλαγές στην κυβέρνηση ή τους κανονισμούς. ▪ Δημογραφικές/κοινωνικές μεταβολές. ▪ Τεχνολογικές αλλαγές.

Πηγή: Argenti J. , Corporate Collapse: The Causes and Symptoms, New York, John Wiley and Sons 1976, pp. 40.

4.2 Διαμόρφωση της στρατηγικής με βάση τους πόρους και τις Ικανότητες

Λόγω λοιπόν, των παραπάνω παραγόντων, η διαμόρφωση της στρατηγικής¹, είναι ο τρόπος με τον οποίο η διοίκηση της επιχείρησης, αποφασίζει την στρατηγική στην οποία θα βασιστεί. Οι αποφάσεις των στελεχών κατά την διάρκεια της διαδικασίας αυτής παίζουν

¹ Είναι η κατεύθυνση (direction) και το εύρος δραστηριοτήτων (scope) μιας επιχείρησης μακροπρόθεσμα, η οποία εξασφαλίζει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την επιχείρηση, μέσω της διάταξης των πόρων της μέσα σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον, με στόχο να ανταποκριθεί στις ανάγκες των αγορών και να ικανοποιήσει τις προσδοκίες των βασικών ομάδων ενδιαφερομένων (Johnson G., K. Scholes and R. Whittington, 2008)

σημαντικό ρόλο, διότι η σωστή σύλληψη της στρατηγικής εξαρτάται από την δυνατότητα απόκτησης στρατηγικού πλεονεκτήματος έναντι του ανταγωνισμού και ανάλογα με τους πόρους και τις ικανότητες που διαθέτει η επιχείρηση. Παρακάτω λοιπόν, απεικονίζεται και αναλύεται η διαμόρφωση στρατηγικής για την επιχείρηση:

Σχεδιάγραμμα 4.2.1: Διαμόρφωση Στρατηγικής

Πηγή: Grant R. M. ‘The Resource – Based Theory of Competitive Advantage: Implications for Strategy Formulation’, *California Management Review*, Spring 1991, pp. 115

1. Προσδιορισμός της αποστολής της επιχείρησης: Η αποστολή της επιχείρησης είναι ο λόγος για τον οποίο υπάρχει και κατέχει ιδιαίτερη σημασία για την επιχείρηση.
2. Καθορισμό συγκεκριμένων αντικειμενικών σκοπών: Οι αντικειμενικοί σκοποί αναλύουν τα τελικά αποτελέσματα μιας προγραμματισμένης δραστηριότητας. Δηλώνουν **τι** θα πρέπει να πραγματοποιηθεί και **μέχρι πότε**, καθώς επίσης να έχουν ποσοτικό χαρακτήρα. Οι αντικειμενικοί σκοποί επιβάλλεται να είναι **σαφείς** και **εύκολα κατανοητοί, ρεαλιστικοί** και εύκολα **μετρήσιμοι**. Ορισμένα παραδείγματα που απεικονίζουν τα παραπάνω στοιχεία είναι η αύξηση της κερδοφορίας κατά ένα ποσοστό, η αύξησης της αποδοτικότητας του επενδυτικού κεφαλαίου, η βελτίωση της παραγωγικότητας κ.λ.π. Το σημαντικότερο όμως είναι να κατευθύνουν την επιχείρηση προς την επίτευξή τους.
3. Ανάπτυξη στρατηγικών: Σε αυτό το στάδιο η επιχείρηση διαμορφώνει τις επιμέρους στρατηγικές της. Αρχικά η επιχείρηση χαράζει την

επιχειρηματική/εταιρική της στρατηγική¹ (corporate strategy), δηλαδή δίνει απαντήσεις σε θέματα που αφορούν την επιχείρηση. Ακόμη, η επιχειρηματική/εταιρική στρατηγική θέτει και τους τρόπους διείσδυσης σε νέες δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα, εάν η διείσδυση θα πραγματοποιηθεί μέσω συγχωνεύσεων, συμμαχιών ή άλλων τρόπων. Επίσης η στρατηγική αυτή, βλέπει την επιχείρηση σαν σύνολο και παρέχει γενικές κατευθύνσεις, για να μπορέσει να πραγματοποιήσει τους αντικειμενικούς σκοπούς της. Εκτός από την εταιρική στρατηγική υπάρχει και η **ανταγωνιστική στρατηγική** (competitive ή generic strategy). Αυτή μας αναλύει το πώς η επιχείρηση θα προσπαθήσει να πραγματοποιήσει πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της στην αγορά της.

4. Ανάπτυξη **πολιτικών**: Στο τελευταίο στάδιο του σχεδιασμού της επιχειρησιακής στρατηγικής συντάσσονται οι πολιτικές (policies) της επιχείρησης. Αυτές καθοδηγούν για τη λήψη αποφάσεων και είναι **κατευθυντήριες γραμμές, που δρουν σαν συνδετικοί κρίκοι μεταξύ της διαμόρφωσης και της εφαρμογής της στρατηγικής**.

Φυσικά, η διαμόρφωση μιας στρατηγικής από την επιχείρηση, στηρίζεται στους πόρους και τις ικανότητές της επειδή, το εξωτερικό περιβάλλον μεταβάλλεται ραγδαία, με αποτέλεσμα οι εσωτερικοί πόροι και οι ικανότητες να προσφέρουν στην επιχείρηση μια πιο σταθερή βάση για την ανάπτυξη στρατηγικής, από ότι η προσαρμογή στην αγορά και διότι οι πόροι και οι ικανότητες είναι πρωταρχικές πηγές κερδοφορίας.

4.3 Υλοποίηση – εφαρμογή στρατηγικής

Αφού λοιπόν είδαμε πως διαμορφώνεται μια στρατηγική σύμφωνα με τα παραπάνω, τώρα θα μελετήσουμε πως θα εφαρμοστεί η στρατηγική που επιλέγει η κάθε επιχείρηση για να γλιτώσει από την οικονομική κρίση. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να αναπτυχθούν συγκεκριμένα προγράμματα, προϋπολογισμών και διαδικασιών. Η ορθή και σωστά

¹ Ορίζεται ως μια συνεχής διαδικασία που αξιολογεί και ελέγχει τις επιχειρήσεις και τις βιομηχανίες στις οποίες συμμετέχει η εταιρεία. Αξιολογεί τους ανταγωνιστές της και θέτει στόχους και στρατηγικές για την κάλυψη όλων των υφιστάμενων και των δυνητικών ανταγωνιστών. Ακόμη, επαναξιολογεί και στην συνέχεια κάθε στρατηγική ετησίως ή τριμηνιαία [δηλαδή τακτικά] να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο έχει εφαρμοστεί και κατά πόσο πέτυχε ή χρειάζεται αντικατάσταση με μια νέα στρατηγική για την επίτευξη αλλαγής των συνθηκών, των νέων τεχνολογιών, των νέων ανταγωνιστών της, ένα νέο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον. (Lamb, 1984:ix)

συντονισμένη λειτουργία των επιμέρους αυτών εργαλείων, είναι αυτή που σε τελική ανάλυση καθορίζει το αν μια σωστή στρατηγική θα πετύχει ή θα αποτύχει στην πράξη.

Η υλοποίηση της στρατηγικής στην πράξη είναι μια διαδικασία εξαιρετικά πολύπλοκη και σε καμία περίπτωση σύντομη χρονικά. Απαιτεί έλεγχο και επίπονες διαδικασίες λήψης σημαντικών αποφάσεων σχεδόν καθημερινά. Για αυτό λοιπόν, είναι δυνατόν να προκύψουν σημαντικότερες αλλαγές στον τρόπο διοίκησης της εταιρείας, στη δομή καθώς και στο ανθρώπινο δυναμικό της.

Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω, για την εφαρμογή της στρατηγικής, θα πρέπει να τηρηθούν ορισμένα βήματα που είναι τα εξής (*Βασίλης Μ. Παπαδάκης, 2002*):

- **Πρόγραμμα** είναι ο καθορισμός των επιμέρους διαδικασιών ή βημάτων που απαιτούνται για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου στρατηγικού σχεδίου. Για παράδειγμα, η προσπάθεια δημιουργίας και προώθησης ενός νέου προϊόντος μπορεί να διακριθεί σε επιμέρους διαδικασίες. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα ως λειτουργία προσανατολίζει, δίνει κατεύθυνση δράσης στην επιχείρηση. Όμως, η εφαρμογή ενός προγράμματος μπορεί να σημαίνει σημαντικές αλλαγές όπως στα στρατηγικά σχέδια της επιχείρησης που μεταφέρονται μέσω των προγραμμάτων και δρουν διαρθρωτικά στη συνολική οργάνωση και δομή της επιχείρησης.
- **Προϋπολογισμός** είναι ουσιαστικά η ποσοτική έκφραση ενός προγράμματος, η ανάλυση του πόσο θα στοιχίσει σε μία επιχείρηση μια συγκεκριμένη διαδικασία καθώς και των κερδών που αναμένονται από αυτή (π.χ. προϋπολογισμός για διαφήμιση, για έρευνα και ανάπτυξη). Αποτελεί το συνδετικό κρίκο ανάμεσα στη στρατηγική της επιχείρησης και τις χρηματοοικονομικές της υπηρεσίες και στην πράξη καθορίζει το ποιες στρατηγικές ιδέες-προγράμματα θα εφαρμοσθούν. Αυτό συμβαίνει γιατί κανένα σχέδιο και καμία μέθοδος στρατηγικής δεν μπορεί να υλοποιηθεί, εάν το απαιτούμενο κεφάλαιο της επιχείρησης δεν επαρκεί για να εφαρμοστεί.
- **Διαδικασίες** ονομάζουμε τις λειτουργίες εκείνες της επιχείρησης, οι οποίες μπορούν να υποδιαιρεθούν σε έναν συγκεκριμένο αριθμό επιμέρους απλών – και τις περισσότερες φορές συχνά επαναλαμβανόμενων – ενεργειών.

4.4 Ανάλυση εταιρικών/επιχειρηματικών και ανταγωνιστικών στρατηγικών

Μια εταιρική στρατηγική χαρακτηρίζεται από εκείνες που λαμβάνουν χώρα για την επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, μέσω της επιλογής και διαχείρισης ενός μίγματος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, οι οποίες μπορεί να βρίσκονται σε πολλούς διαφορετικούς κλάδους ή αγορές, με σκοπό την καλή λειτουργία της επιχείρησης. Εδώ λοιπόν, θα αναλύσουμε ορισμένες στρατηγικές που χρησιμοποιούνται από διάφορες επιχειρήσεις, για να διαχειριστούν πιθανά προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί κατά την διάρκεια ζωής της επιχείρησης.

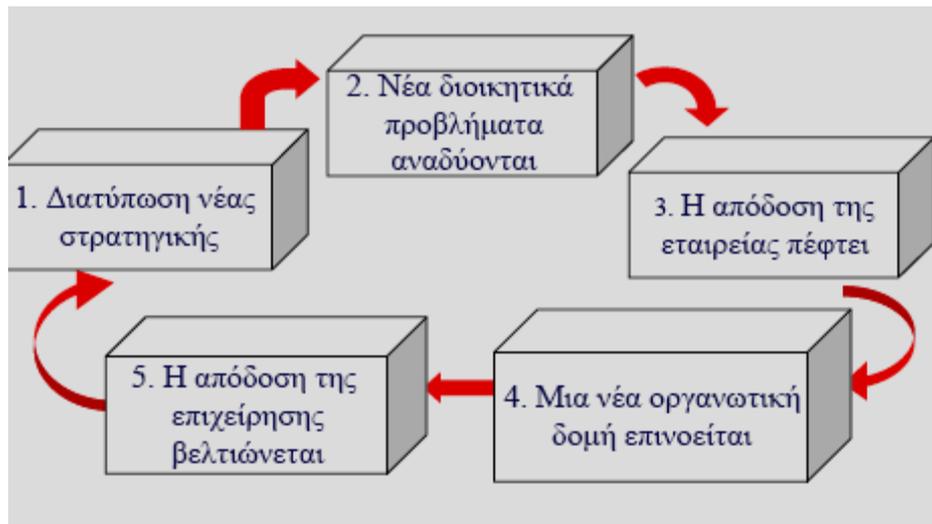
4.4.1 Στρατηγική ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος

Το εσωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης αποτελείται από τους χρηματοοικονομικούς, φυσικούς, ανθρώπινους και τεχνολογικούς πόρους, που αποτελούν το φάσμα για την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης. Στη συνέχεια, θα εντοπίσουμε τους τρόπους και τις μεθόδους που πρέπει να ακολουθεί η επιχείρηση (ανάλογα με τον κλάδο που ανήκει) για να διαχειριστεί ορθά και λογικά την οικονομική κρίση.

4.4.1.1 Οργανωτική δομή

Τα στοιχεία που βρίσκονται μέσα στην επιχείρηση για την εκπλήρωση των στόχων της ονομάζονται επιχειρησιακοί πόροι. Αυτοί οι πόροι βοηθούν στην σωστή λειτουργία των τμημάτων που ολοκληρώνουν μια επιχείρηση όπως το τμήμα προμηθειών, το τμήμα παραγωγής, τμήμα μάρκετινγκ, το τμήμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και το τμήμα προσωπικού. Αλλά κάποιες φορές δεν λειτουργούν σωστά, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να μην μπορεί να αντιμετωπίσει κάποιες καταστάσεις και να επέρχεται σε οικονομική κρίση. Παρακάτω, θα αναλύσουμε και θα απεικονίσουμε τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να λειτουργούν.

Σχήμα 4.5.1.1: Σχέση στρατηγικής – Οργανωτικής Δομής

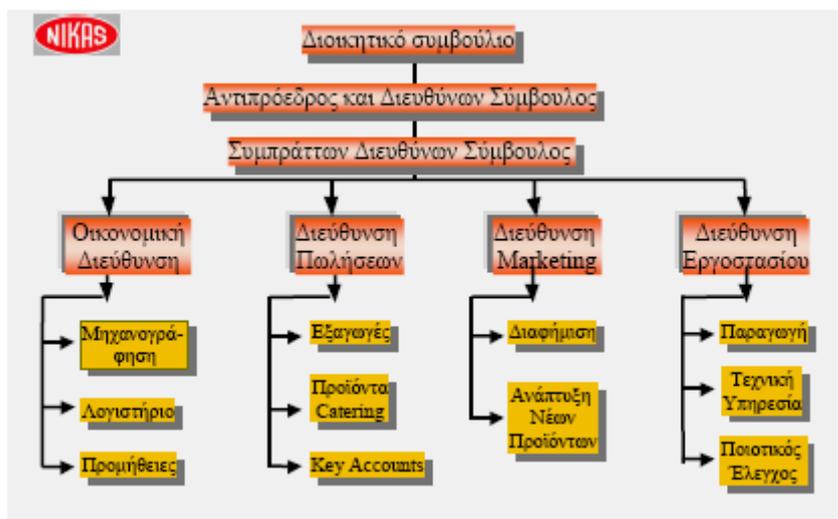

Πηγή: David F. R., *Strategic Management*, Prentice Hall, New Jersey, 1995

- **Χρηματοοικονομικοί πόροι:** Αυτός ο πόρος βοηθά το τμήμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και θα πρέπει να αποτελείται από παρακρατηθέντα κέρδη, επειδή είναι ο φθηνότερος τρόπος για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης της επιχείρησης. Επίσης, θα πρέπει να έχει δανειακό και μετοχικό κεφάλαιο, διότι με αυτό τον τρόπο αντιπροσωπεύει ιδιοκτησία μέρους της επιχείρησης και επομένως ενσωματώνει δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη που πραγματοποιεί η επιχείρηση. Τέλος, θα πρέπει να ανακαλύπτει πηγές χρηματοδότησης και να κάνει σωστή κατανομή των κεφαλαίων στις διάφορες λειτουργίες της επιχείρησης.
- **Φυσικοί πόροι:** Οι πόροι αυτοί, ασχολούνται με τα τμήματα παραγωγής και προμηθειών. Απαρτίζονται από τις εγκαταστάσεις, τον εξοπλισμό, τον μηχανισμό διανομής, τα αποθέματα πρώτων υλών. Έτσι, η διοίκηση της επιχείρησης, για να λειτουργήσει σωστά, θα πρέπει να εκτιμά περιοδικά τον τρόπο με τον οποίο αποκτώνται και χρησιμοποιούνται, προκειμένου να μεγιστοποιήσει τα κέρδη.
- **Ανθρώπινοι πόροι:** Στο τμήμα προσωπικού, ο πόρος αυτός για να λειτουργήσει σωστά, θα πρέπει να αποκτήσει εργαζομένους που είναι αναγκαίοι, να γίνεται σωστή τοποθέτησή τους, να παρέχονται κίνητρα για αποτελεσματική ανθρώπινη απόδοση (αύξηση παραγωγικότητας εργασίας), και να υπολογίζεται η απόδοση των εργαζομένων.
- **Τεχνολογικοί πόροι:** Αναφέρονται στο επίπεδο τεχνολογίας που εφαρμόζεται μέσα στην επιχείρηση, καθώς εξαρτώνται από τους στόχους της και το επίπεδο ικανοτήτων των ανθρώπινων πόρων.

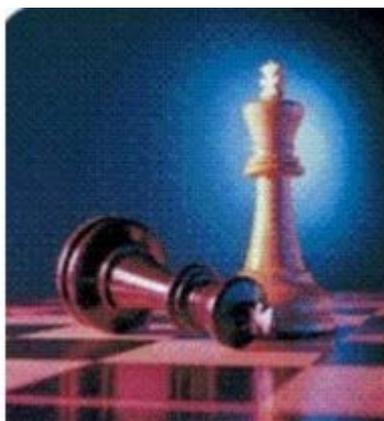
Σημαντικό παράδειγμα, για να καταλάβουμε πόσο σημαντική είναι η οργανωτική δομή σε μια επιχείρηση, θα παρουσιάσουμε το οργανόγραμμα της επιχείρησης ΝΙΚΑΣ που έχει καθιερωθεί στην αγορά για πολλά χρόνια.

Σχήμα 4.4.1.2: Η οργανωτική δομή της εταιρείας ΝΙΚΑΣ

Πηγή: Παρουσίαση της εταιρείας Νίκας Α. Ε. στο ΣΜΕΧΑ.

4.4.1.2 Στρατηγικός σχεδιασμός και μάρκετινγκ

Όλες οι εταιρείες πρέπει να έχουν στρατηγική για να ανταποκριθούν στις μεταβαλλόμενες αγορές. Δεν υπάρχει στρατηγική που να είναι η καλύτερη για όλες τις εταιρείες. Κάθε εταιρεία πρέπει να βρει το δρόμο που έχει περισσότερη ουσία, σύμφωνα με την κατάστασή της, τις ευκαιρίες, τους στόχους και τους πόρους της. Το μάρκετινγκ παίζει σημαντικό ρόλο στο στρατηγικό σχεδιασμό. Παρέχει πληροφορίες και άλλες εισροές για

να βοηθήσει το στρατηγικό σχέδιο. Ο στρατηγικός σχεδιασμός είναι, επίσης, η πρώτη φάση του σχεδιασμού μάρκετινγκ και ορίζει το ρόλο του μάρκετινγκ στον οργανισμό. Το στρατηγικό σχέδιο καθοδηγεί το τμήμα μάρκετινγκ, το οποίο πρέπει να συνεργαστεί με άλλα τμήματα του οργανισμού για να επιτύχει τους στρατηγικούς στόχους.

Η εφαρμογή των σχεδίων περιλαμβάνει τέσσερις φάσεις: την ανάλυση, τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο. Παρακάτω, θα αναλύσουμε τις φάσεις, για να κατανοήσουμε τον τρόπο λειτουργίας τους.

- **Ανάλυση:** Ο σχεδιασμός αρχίζει με μια πλήρη ανάλυση της κατάστασης της εταιρείας. Η εταιρεία πρέπει να αναλύσει το περιβάλλον της για να βρει ελκυστικές ευκαιρίες και να αποφύγει τις απειλές από το περιβάλλον της που δημιούργησαν την οικονομική κρίση. Πρέπει να αναλύσει τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της καθώς και τις τρέχουσες και τις πιθανές ενέργειες μάρκετινγκ, προκειμένου να προσδιορίσει ποιες ευκαιρίες μπορεί να επιδιώξει καλύτερα. Η ανάλυση εξασφαλίζει πληροφορίες και άλλες εισροές για κάθε μία από τις άλλες φάσεις.
- **Σχεδιασμός:** Μέσω του στρατηγικού σχεδιασμού η εταιρεία αποφασίζει τι θέλει να κάνει με κάθε μονάδα επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ο σχεδιασμός μάρκετινγκ αφορά τη λήψη απόφασης για τις στρατηγικές μάρκετινγκ οι οποίες θα βοηθήσουν την επιχείρηση να επιτύχει τους γενικούς στρατηγικούς στόχους.
- **Υλοποίηση:** Η υλοποίηση μετατρέπει τα στρατηγικά σχέδια σε πράξεις οι οποίες θα επιτύχουν τους στόχους της επιχείρησης. Την υλοποίηση των σχεδίων μάρκετινγκ την αναλαμβάνουν τα στελέχη του οργανισμού, τα οποία συνεργάζονται με άλλα άτομα μέσα και έξω από την επιχείρηση.
- **Έλεγχος:** ο έλεγχος συνίσταται στη μέτρηση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των σχεδίων και των ενεργειών καθώς και στη λήψη διορθωτικών μέτρων για να διασφαλιστεί ότι θα επιτευχθούν οι στόχοι.

4.4.1.2.1 Εσωτερικός έλεγχος

Ο εσωτερικός έλεγχος, είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξίες και να βελτιώνει τις λειτουργίες του οργανισμού. Βοηθά έναν οργανισμό να επιτύχει τους στόχους του, προσφέροντας μια συστηματική επιστημονική προσέγγιση, για την αποτίμηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης των κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και των διαδικασιών διακυβέρνησης.

Για να διαχειριστεί λοιπόν μια επιχείρηση την οικονομική κρίση που έχει επέλθει, θα πρέπει να λειτουργεί σωστά και το τμήμα εσωτερικού ελέγχου της. Έτσι λοιπόν, το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου υπάγεται απ' ευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, συνεργάζεται και ενημερώνει τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της επιχείρησης για την πορεία του έργου. Στη συνέχεια, εξετάζει όλες τις πτυχές της εταιρείας, καθώς περιλαμβάνει τις βασικές δραστηριότητες οι οποίες

ακολουθούν την ροή των αγαθών ή των υπηρεσιών μέσα από τα διάφορα τμήματα της επιχείρησης: εφοδιασμός εκμετάλλευσης, τμήμα εξερχόμενων, τμήμα πωλήσεων και μάρκετινγκ και τμήμα εξυπηρέτησης μετά την πώληση. Επίσης επεκτείνεται προς τις υποστηρικτικές δραστηριότητες από τις οποίες εξαρτώνται οι βασικές δραστηριότητες: προμήθειες, ανάπτυξη τεχνολογίας, διαχείριση ανθρωπίνων πόρων και υποδομή της επιχείρησης. Βέβαια, βασικό ρόλο παίζουν οι οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρείας, για να δούμε πως αυτή αναπτύσσεται. Πιο συγκεκριμένα, για να διαχειριστεί σωστά μια οικονομική κρίση, θα πρέπει να διενεργήσει τους παρακάτω έλεγχους στον τομέα αυτό:

- Έλεγχος εξουσιοδοτήσεων και διαδικασιών, όπου διαπιστώνεται αν οι επενδύσεις λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική.
- Έλεγχος διαθεσίμων, συμμετοχών, καταθέσεων σε τράπεζες και δανείων, όπου διαπιστώνεται η τακτική ενημέρωση αυτών και η επιβεβαίωση των υπολοίπων τους.
- Έλεγχος οργάνωσης συστημάτων μηχανογράφησης, όπου διαπιστώνεται η ύπαρξη κατάλληλης μελέτης σκοπιμότητας για τα προγράμματα.
- Έλεγχος επεξεργασίας δεδομένων, όπου διαπιστώνεται η σωστή είσοδος και έξοδος των στοιχείων.

Επίσης, ο υπεύθυνος του λογιστηρίου, αφενός ελέγχει τον επιμερισμό σε κέντρα κόστους – παραγωγής των άμεσων και έμμεσων βιομηχανικών εξόδων, και αφετέρου διαπιστώνει τον ορθό υπολογισμό των βραχυχρόνιων αποτελεσμάτων. Στη συνέχεια, ο υπεύθυνος καταχωρήσεων εκπληρώνει τις απαιτήσεις λογιστικής απεικόνισης των γεγονότων, και ο εσωτερικός ελεγκτής αξιολογεί την αποτελεσματικότητά του.

Κατά την διάρκεια του ελέγχου, ο ελεγκτής συγκεντρώνει το υλικό που θα του επιτρέψει να συνάγει το σωστό συμπέρασμα στα πλαίσια του προκαθορισμένου ελεγκτικού κινδύνου, και να τεκμηριώσει πλήρως τη γνώμη του για το βαθμό της αξιοπιστίας των λογιστικών καταστάσεων, Αυτό επιτυγχάνεται διότι, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ο εσωτερικός ελεγκτής έχει πλήρη πρόσβαση σε όλα τα βιβλία, έγγραφα και στοιχεία, χώρους και δραστηριότητες της εταιρείας, τα οποία είναι απαραίτητα για την υλοποίηση του ελεγκτικού του έργου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα σωστής λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου είναι η εταιρεία ΣΙΔΑΜΑ.

Η ΣΙΔΜΑ Α. Ε. αποτελεί ηγετική εταιρεία του κλάδου εμπορίας και βιομηχανικής μεταποίησης χαλυβουργικών προϊόντων και

λειτουργεί ολοκληρωμένα κέντρα εξυπηρέτησης και επεξεργασίας χάλυβα (Steel Service Centers) στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη.

Η εταιρεία, με αφορμή την εισαγωγή των μετοχών της στο Χρηματιστήριο Αθηνών και επιθυμώντας την ενημέρωσή της σχετικά με την εύρυθμη λειτουργία της, δημιούργησε Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου.

Βασικός σκοπός του τμήματος εσωτερικού ελέγχου είναι η διαπίστωση σχετικά με τη σωστή και αποτελεσματική λειτουργία της εταιρείας καθώς και τη διαφύλαξη και αποδοτική χρησιμοποίηση των παραγωγικών της πόρων και η εκ των υστέρων ενημέρωση της Διοίκησης.

Οι ελεγκτικές διαδικασίες και τα προγράμματα ελέγχου που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη του παραπάνω σκοπού προσδιορίζονται με βάση τους επιχειρηματικούς στόχους, την εκτίμηση των επιχειρηματικών κινδύνων, τις πολιτικές και τις διαδικασίες της εταιρείας που επιβάλλονται είτε από την ισχύουσα νομοθεσία, είτε από ο περιεχόμενο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της.

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου ενημερώνει, εγγράφως σε τακτά χρονικά διαστήματα και όχι περισσότερο από τρεις μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας με τα σημαντικότερα πορίσματα που προέκυψαν από τον έλεγχο που διενήργησε.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας μας, υποστηρίζοντας την σπουδαιότητα της ύπαρξης του εσωτερικού ελεγκτή, έχει προβεί σε ενημέρωση των επιμέρους διευθύνσεων και του προσωπικού της εταιρείας ώστε να παρέχουν στα άτομα του τμήματος εσωτερικού ελέγχου, όλα τα απαραίτητα μέσα που θα διευκολύνουν την άσκηση κατάλληλου και αποδοτικού εσωτερικού ελέγχου.

Τέλος, με την ολοκλήρωση των ελέγχων, ο Εσωτερικός Ελεγκτής, σε συνεργασία με τη Διοίκηση της εταιρείας, καθορίζει το πλήθος και την καταληκτική ημερομηνία των διορθωτικών ενεργειών που απαιτούνται προκειμένου να επιτυγχάνεται κατά το βέλτιστο δυνατό τρόπο, η επίτευξη του επιχειρηματικού στόχου σύμφωνα με τα παραπάνω.

Πηγή: http://www.sidma.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=72&Itemid=68

Η αναγκαιότητα λοιπόν της ανάληψης – κυρίως από τα διοικητικά επιχειρησιακά όργανα – μεγαλύτερων επιχειρηματικών κινδύνων, και κυρίως η διαχείριση αυτών με

στόχο είτε την αποφυγή τους, είτε την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών τους, επιβάλλει την υιοθέτηση του εσωτερικού ελέγχου ως αρωγού για την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων των σύγχρονων επιχειρήσεων. Ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί τον καταλύτη για την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης και τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων των αναληφθέντων κινδύνων. Ο εσωτερικός έλεγχος, κινείται σε ένα ευρύτερο επίπεδο διοικητικής φιλοσοφίας και πραγματικής εφαρμογής, και προσθέτει αξία μέσω της παροχής μιας συστηματικής επιστημονικής προσέγγισης για την αποτίμηση και την βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης των κινδύνων.

Συντίθεται ως ένα σύνολο διαδικασιών που καλύπτει όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της πραγματικής μελέτης περίπτωσης, και συμβάλλει καταλυτικά στον εντοπισμό των διαχειριστικών αδυναμιών, στην πρόληψη και στην καταστολή των απρόβλεπτων γεγονότων, με αποτέλεσμα να δημιουργεί οφέλη για την επιχείρηση.

- Συνεχή διαδικασία παρακολούθησης
- Σφαιρική γνώση της επιχείρησης
- Αναζήτηση της ποιότητας
- Εταιρική διακυβέρνηση¹: Προσδιορίζεται ως <<το σύνολο των θεσμικών και οργανωτικών μηχανισμών και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ελέγχου, διοίκησης και λήψης αποφάσεων, που αφ' ενός χρησιμεύουν στην επίλυση των συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ των διαφόρων ομάδων και οργάνων με ρόλο και λόγο στην εταιρεία και που αφ' ετέρου, σε συνδυασμό ή μεμονωμένα, καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται οι σημαντικές αποφάσεις που αφορούν την εταιρεία και εν τέλει το ποιες είναι αυτές οι αποφάσεις>> (*Π. Ιορδάνης, 2002, σελ. 973*)
- Θέματα απάτης
- Αναγνώριση πιθανών κινδύνων
- Διαδικασία ανάπτυξης νέων συστημάτων
- Διαδικασίες αναδιοργάνωσης

¹ **Νόμος 3016/2002:** Ειδικά θέματα Διοίκησης και λειτουργίας ανωνύμων εταιρειών που έχουν εισηγμένες μετοχές ή άλλες κινητές αξίες τους σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα. Οι διατάξεις του Κ. Ν. 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει, εφαρμόζονται, εφόσον δεν είναι αντίθετες με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

4.4.1.2.2 Διαχείριση χαρτοφυλακίου (Portfolio)

Το χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων είναι το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των προϊόντων τα οποία απαρτίζουν την εταιρεία. Είναι ένας συνδετικός κρίκος ανάμεσα στη συνολική στρατηγική μιας εταιρείας και τη στρατηγική των μερών της. Το καλύτερο χαρτοφυλάκιο είναι εκείνο το οποίο συνδυάζει τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της εταιρείας με τις ευκαιρίες οι οποίες παρουσιάζονται στο περιβάλλον. Η επιχείρηση πρέπει να αναλύσει το τρέχον χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της και να αποφασίσει σε ποιες δραστηριότητες πρέπει να κάνει περισσότερες, λιγότερες ή καθόλου επενδύσεις, και να καταρτίσει στρατηγικές ανάπτυξης για την προσθήκη νέων προϊόντων ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στο χαρτοφυλάκιο της.

Η ανάλυση χαρτοφυλακίου βοηθάει τα στελέχη να αξιολογήσουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες οι οποίες απαρτίζουν την επιχείρηση. Η εταιρεία θα θέλει να διαθέτει πολλούς πόρους στις πιο αποδοτικές επιχειρηματικές δραστηριότητες και να εξαλείψει σταδιακά ή να καταργήσει εντελώς τις λιγότερες αποδοτικές.

Πιο συγκεκριμένα, το **χαρτοφυλάκιο** είναι ένας συνδυασμός επενδυτικών επιλογών, που σκοπό έχει τη διασπορά του επενδυτικού κινδύνου μέσω της κατανομής των κεφαλαίων του επενδυτή. Παρακάτω, θα αναφέρουμε το παράδειγμα της Coca – Cola, που έδωσε μεγάλη σημασία στην σωστή διαχείριση του χαρτοφυλακίου.

Δραστηριοποιείται στην παραγωγή, προώθηση και πώληση του μεγαλύτερου σε αξία σήματος στον κόσμο, της Coca – Cola. Επιπλέον, διαθέτει ακόμα άλλα 90 μη αλκοολούχα σήματα και περισσότερες από 700 παραλλαγές γεύσεων.

Επεκτείνει συνεχώς το χαρτοφυλάκιο των προϊόντων που προσφέρει στους πελάτες και τους καταναλωτές μέσω των αναπτυσσόμενων κατηγοριών μη αλκοολούχων αναψυκτικών, ικανοποιώντας νέες προτιμήσεις και προσφέροντας νέες γεύσεις.

Χάρη στη διεύρυνση του χαρτοφυλακίου των προϊόντων της είναι σε θέση να προσφέρει στους καταναλωτές της περισσότερες επιλογές από ποτέ. Στα τέλη του 2007, τα

νερά και τα μη ανθρακούχα αναψυκτικά αντιπροσώπευαν το 37% του συνολικού της όγκου.

Με περισσότερους από 25 τύπους εμφιαλωμένων νερών, εστιάζει στην δημιουργία αξίας μέσω των δικτύων κατανάλωσης ή άμεσης κατανάλωσης. Η ποικιλία του έτοιμου προς κατανάλωση τσάι Nestea αποκτά δημοτικότητα μεταξύ των καταναλωτών, καθώς εισάγει νέες γεύσεις και συστατικά που προσφέρουν διατροφικά οφέλη.

Εισάγει μια σειρά νέων λύσεων συσκευασίας το 2007, προκειμένου να διευρύνει το χαρτοφυλάκιο των προϊόντων της προς τους καταναλωτές και να ανταποκριθεί στις καταναλωτικές τάσεις. Επίσης, με σταθερούς ρυθμούς, επεκτείνει τη διαθεσιμότητα της εξαιρετικά ελαφριάς γυάλινης φιάλης στα ανθρακούχα προϊόντα της, γεγονός το οποίο οδηγεί σε μείωση του γυαλιού που χρησιμοποιείται στις φιάλες κατά 33%.

Ακόμη, το 2007 εισήγαγε ένα κομψό, λεπτό αλουμινένιο κουτί 330ml στην Ιταλία. Κατ' αυτόν τον τρόπο, επιτεύχθηκε σημαντική διαφοροποίηση στη μεγαλύτερη αγορά αναψυκτικών σε κουτάκια στην οποία δραστηριοποιείται και ενισχύει την ανάπτυξη της κατηγορίας των ανθρακούχων αναψυκτικών.

Πηγή: <http://gr.coca-colahellenic.com/aboutus/productportfolio/>

4.4.1.3 Στρατηγική κάθετης ολοκλήρωσης (Vertical Integration)

Η στρατηγική της Κάθετης Ολοκλήρωσης χρησιμοποιείται, για την επέκταση της επιχείρησης είτε προς τα πίσω (προμηθευτές), είτε προς τα εμπρός (διανομείς, λιανοπωλητές), μέσω δημιουργίας νέων μονάδων ή εξαγοράς άλλων επιχειρήσεων ή σύναψης στρατηγικών συμμαχιών. Βέβαια, για να εφαρμόσει μια επιχείρηση την στρατηγική της Κάθετης Ολοκλήρωσης θα πρέπει να συντρέχουν οι εξής λόγοι (*Henderson, 1998, σελ.199-200*):

- **Προστασία της ποιότητας:** Εάν στην αγορά υπάρχουν ελάχιστοι προμηθευτές, οι οποίοι προσφέρουν χαμηλή ποιότητα πρώτων υλών και ταυτόχρονα υπάρχει μεγάλος αριθμός ανταγωνιστών, τότε η επιχείρηση μπορεί να αποκομίσει πολλά οφέλη εάν είναι έντονη η παρουσία της στο συγκεκριμένο στάδιο παραγωγής.
- **Ακριβοί προμηθευτές/διανομείς:** Αν στην αγορά όπου δραστηριοποιείται η επιχείρηση οι προμηθευτές/διανομείς απολαμβάνουν μεγάλα περιθώρια κέρδους και ταυτόχρονα η επιχείρηση έχει πλεόνασμα χρηματοοικονομικών πόρων, η

επιχείρηση μπορεί να επιτύχει σημαντική εξοικονόμηση κόστους και οικονομίες κλίμακας στην παραγωγή ακολουθώντας στρατηγική κάθετης ολοκλήρωσης προς τα πίσω ή προς τα εμπρός.

- **Ανάληψη επενδύσεων σε εξειδικευμένους πόρους:** Οι επιχειρήσεις επενδύουν σε εξειδικευμένους πόρους (τεχνολογική εξέλιξη) που είτε θα τους επιτρέψουν να μειώσουν το κόστος παραγωγής είτε θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας με αποτέλεσμα να διαφοροποιηθεί το προϊόν από αυτό των ανταγωνιστών.
- **Το γτίσιμο φραγμών εισόδου στους ανταγωνιστές:** Χρησιμοποιώντας η επιχείρηση την στρατηγική της κάθετης ολοκλήρωσης εμποδίζει στην ουσία την είσοδο ανταγωνιστών στον κλάδο που δραστηριοποιείται, δίνοντας την ευκαιρία να αυξήσει την τιμή του προϊόντος της και να βελτιώσει την κερδοφορία της.
- **Πλεονεκτήματα σταθερής παραγωγής:** Σύμφωνα με αυτό, πραγματοποιείται εξομάλυνση της παραγωγής, καθώς οι πόροι εισρέουν σε συνεχή βάση εντός της επιχείρησης και έτσι καθίσταται ευκολότερος ο προγραμματισμός και ο συντονισμός μεταξύ των διάφορων σταδίων παραγωγής. Επίσης, επιτυγχάνεται εξοικονόμηση στο κόστος αποθήκευσης αλλά και ταχύτερη διανομή του προϊόντος στην αγορά.

Αναλύοντας παραπάνω, τους λόγους που συντρέχουν για να εφαρμοστεί η Κάθετη Ολοκλήρωση σε μια επιχείρηση, θα αναφέρουμε το παράδειγμα του Ομίλου TITAN που εφάρμοσε αυτή την στρατηγική για να παραμείνει στην αγορά και να αποφέρει κερδοφορία.

Ο Τιτάνας αποτέλεσε την πρώτη τσιμεντοβιομηχανία στα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο. Σήμερα, είναι η μόνη αμιγώς ελληνική τσιμεντοβιομηχανία με μερίδιο αγοράς της τάξης του 40%. Οι ανταγωνιστές του έχουν όλοι δεθεί στο άρμα πολυεθνικών κολοσσών. Η ΑΓΕΤ Ηρακλής με μερίδιο 40% ανήκει στην γαλλική Lafarge μετά την επιθετική εξαγορά της τέως ιδιοκτήτριας του, της αγγλικής Blue Circle. Ο Χάλυψ, με μερίδιο 10%, ανήκει στην Italcementi, τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή τσιμεντοβιομηχανία, ενώ μερίδιο 10% κατέχουν και τα τσιμέντα Χαλκίδος.

Σήμερα, ο Τιτάν λειτουργεί 4 εργοστάσια σε ελληνικό έδαφος. Λειτουργεί, επίσης, μονάδα παραγωγής τσιμέντου στη Βιρτζίνια των Η.Π.Α. Έχει προβεί σε εξαγορά της Plevenski, της παλαιότερης τσιμεντοβιομηχανίας της Βουλγαρίας, και στην από κοινού

εξαγορά με την ελβετική τσιμεντοβιομηχανία Holderbank της USJE, της μοναδικής τσιμεντοβιομηχανίας στα Σκόπια. Το 1999, σύναψε στρατηγική συμμαχία με τη Lafarge για την απόκτηση πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της Beni Suef Cermet Co, της ιδιοκτήτριας του πλέον ισχυρού εργοστασίου παραγωγής τσιμέντου στην Αίγυπτο. Το 2000, μετά τις ανακατατάξεις στην παγκόσμια αγορά τσιμέντου που επηρέασαν τις ισορροπίες δυνάμεων και στην Ελλάδα, ο Τιτάν διέκοψε περαιτέρω συνεργασία με τη Lafarge και σύναψε συμφωνία με τη Holderbank για διείσδυση στη Σερβία και τη γερμανική Heldelberger για διείσδυση στην Ουκρανία. Κύριες εξαγωγικές αγορές της επιχείρησης είναι οι Η.Π.Α., η Ενωμένη Ευρώπη, τα Βαλκάνια και η Μέση Ανατολή. Τον Οκτώβρη του 2000, ο Τιτάν επέκτεινε τις δραστηριότητες του στις Η.Π.Α., εξαγοράζοντας το 100% της αμερικάνικης τσιμεντοβιομηχανίας Tarmac America Inc. Η στρατηγική αυτή κίνηση του Τιτάν είχε ως στόχο την αύξηση και βελτίωση των οικονομικών μεγεθών του ομίλου και την ισχυροποίηση της θέσης του στον κλάδο της παγκόσμιας τσιμεντοβιομηχανίας.

Οι άξονες στρατηγικής της εταιρείας συνίσταται σε ανάπτυξη της κύριας δραστηριότητας στο τσιμέντο, μέσω οργανικής βελτίωσης και περαιτέρω εξαγορών, καθώς και σε καθετοποίηση σε συναφή δομικά υλικά (λατομεία, παραγωγή σκυροδέματος κα).

Η διαδικασία για την παραγωγή σκυροδέματος έχει την εξής μορφή:

Λατομεία – Εταιρείες Τσιμέντου – Παραγωγή Σκυροδέματος

Κρίσιμο σημείο για την επιχείρηση απετέλεσε η δεκαετία του 90 και ιδιαίτερα το ξεκίνημά της. Τότε η αγορά του τσιμέντου στην Ελλάδα άλλαξε μορφή λόγω της εμφάνισης ανταγωνισμού από το εξωτερικό (κυρίως από τη Γαλλία και την Ιταλία). Οι Ιταλοί ανταγωνιστές εισήλθαν στην ελληνική αγορά εξαγοράζοντας λατομεία, εταιρείες τσιμέντων (π.χ. ΑΓΕΤ Ηρακλής) και εταιρείες παραγωγής σκυροδέματος. Το ίδιο έκανε και η Γαλλική Lafarge. Ο έλεγχος λατομείων από τους ανταγωνιστές του δημιούργησε προβλήματα στην προμήθεια πρώτων υλών, με αποτέλεσμα ο Τιτάν να εξαναγκαστεί να ολοκληρωθεί προς τα πίσω εξαγοράζοντας λατομεία. Επιπρόσθετα, για την καλύτερη αντιμετώπιση του ανταγωνισμού ολοκληρώθηκε και προς τα μπροστά εξαγοράζοντας εταιρείες σκυροδέματος. Το 2001 διέθετε 7 λατομεία, 2 ορυχεία και 21 μονάδες παραγωγής σκυροδέματος, 3 εκ. των οποίων είναι πιστοποιημένες κατά ISO 9001.

Επιπλέον, ο όμιλος δραστηριοποιείται στην παραγωγή και διάθεση έτοιμων κονιαμάτων προμηθευόμενος πρώτη ύλη από τα ιδιόκτητα λατομεία και ορυχεία. Από τα τελευταία προέρχεται και η πρώτη ύλη για την παραγωγή ειδών πορσελάνης εφόσον ο όμιλος έχει παρουσία και σε αυτή την αγορά με την εταιρεία ΙΩΝΙΑ. Τέλος, στον όμιλο

ανήκουν η Inforplan και η Ναυτιταν που καλύπτουν τις ανάγκες του σε μηχανογράφηση και σε θαλάσσιες μεταφορές αντίστοιχα.

Πηγές: 1. www.titan.gr

2. ``Προς νέες εξαγωγές ο Τιτάν στις Η.Π.Α.’’, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, Ένθετο ΑΝΑΠΤΥΞΗ, Κυριακή 9 Απριλίου 2000, σελ. Δ14.

3. ``Ο Ηρακλής περνά τελικά στα χέρια της Lafarge’’, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, Ένθετο ΑΝΑΠΤΥΞΗ, Κυριακή 23 Απριλίου 2000, σελ. Δ16 – 17.

4. ``Titan America από τον Τιτάνα και τζίρος 340 δις. Το 2001’’, Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, Ένθετο ΑΝΑΠΤΥΞΗ, Κυριακή 18 Μαρτίου 2001, σελ.Β14.

5. ``Πωλήσεις Μαμούθ από την Τιτάν’’, Ναυτεμπορική, (29 Αυγούστου, 2001).

Φυσικά η στρατηγική της Κάθετης Ολοκλήρωσης, όπως όλες οι στρατηγικές, εκτός από τα θετικά στοιχεία που προσφέρουν σε μια επιχείρηση για την ομαλή λειτουργία της, μπορεί να επιφέρει και αρνητικά αποτελέσματα λόγω διάφορων ελλειμμάτων που υπάρχουν στην δομή της. Με αποτέλεσμα, να μην ικανοποιούν εξ’ ολοκλήρου τις ανάγκες της επιχείρησης. Έτσι λοιπόν, και η κάθετη ολοκλήρωση παρουσιάζει τα εξής αρνητικά στοιχεία που κάποιες φορές είναι μοιραία για την επιχείρηση (*Henderson, 1998, σελ.199-200*):

- **Μειονεκτήματα κόστους:** Η κάθετη ολοκλήρωση χρησιμοποιείται συχνά για λόγους εξοικονόμησης κόστους, που είναι δυνατόν να εξελιχθεί σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, εάν οι εξωτερικοί προμηθευτές είναι σε θέση να παράγουν το προϊόν τους φθηνότερα αλλά η επιχείρηση είναι δεσμευμένη να αγοράζει αυτές τις εισροές από εσωτερικούς προμηθευτές, οι οποίοι έχουν ενδεχομένως υψηλότερο λειτουργικό κόστος.
- **Αποτυχία επίτευξης συνεργειών:** Οι επιχειρήσεις δεν καταφέρνουν να αποκομίσουν τα προσδοκώμενα οφέλη, λόγω κακού συντονισμού μεταξύ διάφορων παραγωγικών μονάδων (ατομικές διαφορές).
- **Η δυσκολία εξόδου από το συγκεκριμένο κλάδο:** Λόγω της κάθετης ολοκλήρωσης, κάθε αρνητική διακύμανση του κλάδου έχει εμφανείς επιπτώσεις στην επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατόν να υπάρξει υπερβολική παραγωγική δυνατότητα με αποτέλεσμα να αντιμετωπιστούν μεγάλα προβλήματα υψηλού κόστους.
- **Η διαιώνιση απαργαιωμένων διαδικασιών:** Με την κάθετη ολοκλήρωση μειώνετε η ικανότητα μιας επιχείρησης να αλλάζει τους προμηθευτές ή τα

συστήματα διανομής της ώστε να συμβαδίζει με τις απαιτήσεις της μεταβαλλόμενης τεχνολογίας.

4.4.1.4 Στρατηγική οριζόντιας ολοκλήρωσης (Horizontal Integration)

Στρατηγική Οριζόντιας Ολοκλήρωσης σημαίνει ότι μια επιχείρηση προσπαθεί να αναπτυχθεί μέσω εξαγοράς ή δημιουργίας παρόμοιων επιχειρήσεων που λειτουργούν στο ίδιο στάδιο της αλυσίδας παραγωγής (*Βασίλης Μ. Παπαδάκης, 2002, σελ. 221*), έχοντας σαν στόχο την απόκτηση μονοπωλιακών πλεονεκτημάτων σε κάποια συγκεκριμένη αγορά, καθώς μέσω της στρατηγικής αυτής μια επιχείρηση αυξάνει τα μερίδια αγοράς της κι έτσι μειώνεται ή εξαλείφεται ο ανταγωνισμός. Συχνά την εφαρμόζουν επιχειρήσεις οι οποίες εκτιμούν ότι μπορούν να αποκομίσουν σημαντικές οικονομίες κλίμακας στην παραγωγή ή τη διάθεση του προϊόντος.

Επίσης, πολλές φορές, επιχειρήσεις επιλέγουν να εξαγοράσουν ανταγωνιστές τους οι οποίοι αντιμετωπίζουν χρηματοοικονομικά προβλήματα, όταν εκτιμούν ότι οι στηριζόμενες στο διοικητικό ταλέντο και τα καλύτερα συστήματα διοίκησης που οι ίδιες διαθέτουν μπορούν σχετικά εύκολα να αναστρέψουν τις αρνητικές προοπτικές των επιχειρήσεων – στόχων.

Βέβαια, και η Οριζόντια Ολοκλήρωση διαθέτει κάποια πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα που παίζουν σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή της, που βοηθούν την επιχείρηση να κατανοήσει και να κάνει τις σωστές κινήσεις για αυτήν:

<u>ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ</u>	<u>ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ</u>
<ol style="list-style-type: none">1. Οι οικονομίες κλίμακας¹.2. Οικονομίες φάσματος².3. Άμυνα κατά των υποκατάστατων.4. Μείωση του ανταγωνισμού.5. Η ικανοποίηση των πελατών.	<ol style="list-style-type: none">1. Η στενή πρόσδεση της επιχείρησης με τον κλάδο και τις προοπτικές του.2. Η ακύρωση της συμφωνίας λόγω αντιμονοπωλιακών κανονισμών.

¹ Είναι το κόστος που αποκομίζει μια επιχείρηση λόγω της επέκτασης. Αναφέρονται κυρίως σε βελτίωση της αποτελεσματικότητας που συνδέονται με τις αλλαγές από την πλευρά της, όπως η αύξηση ή μείωση του μεγέθους της παραγωγής από ένα μόνο τύπο προϊόντος. (*Ed Walter*)

² Αναφέρονται κυρίως στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας που συνδέονται με τις αλλαγές της ζήτησης, όπως η αύξηση ή μείωση στο πεδίο εφαρμογής της εμπορίας και της διανομής, από τους διάφορους τύπους προϊόντων. (*Thorbyrn, David Jenkins, Henry, 2003*)

6. Η αυξημένη διαπραγματευτική δύναμη
Λάβετε πιο ισχυρό μοχλό πάνω
προμηθευτές και πελάτες.

Η Οριζόντια Ολοκλήρωση κυριαρχεί στις στρατηγικές κινήσεις των επιχειρήσεων, διότι οι κλάδοι στους οποίους λαμβάνει χώρα υπόκεινται σε αλλαγές του περιβάλλοντος τέτοιου μεγέθους και συχνότητας ώστε η Οριζόντια Ολοκλήρωση να θεωρείται απαραίτητη για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων αλλά ακόμη και αυτή την επιβίωσή τους (*McKiernan, 1992, Thomson A.A., Jr. and A.J., 2001*).

Τέτοιου είδους προκλήσεις αντιμετωπίζουν κλάδοι όπως ο τραπεζικός, ο κλάδος των εταιρειών πετρελαίου, των φαρμακευτικών βιομηχανιών, των αυτοκινητοβιομηχανιών, των τηλεπικοινωνιών και των εταιρειών ψυχαγωγίας.

4.4.1.5 Διαφοροποίηση δραστηριοτήτων (Diversification)

Η Στρατηγική Διαφοροποίησης είναι μια μορφή για την ανάπτυξη στρατηγικής μάρκετινγκ μιας εταιρείας. Επιδιώκει να αυξήσει την κερδοφορία μέσω της μεγαλύτερης του όγκου των πωλήσεων που προέρχονται από νέα προϊόντα και νέες αγορές. Η διαφοροποίηση μπορεί να συμβεί είτε με την επιχειρηματική μονάδα ή σε εταιρικό επίπεδο. Στο επίπεδο της επιχειρηματικής μονάδας, το πιθανότερο είναι να επεκτείνει τις δραστηριότητές της σε ένα νέο τμήμα της βιομηχανίας. Σε εταιρικό επίπεδο, εισέρχεται σε μια πολλά υποσχόμενη επιχείρηση εκτός του πεδίου εφαρμογής της (*Jain, Subhash C., 1997*).

Βέβαια, η Στρατηγική Διαφοροποίησης δραστηριοτήτων διακρίνεται σε δύο κατηγορίες: τη **συσχετισμένη** (concentric or related diversification) και την **ασυσχετίστη** (unrelated or conglomerate diversification), τις οποίες θα αναλύσουμε ακολούθως.

4.4.1.5.1 Συσχετισμένη διαφοροποίηση (Concentric or Related Diversification)

Μια επιχείρηση εφαρμόζει Συσχετισμένη Διαφοροποίηση όταν οι δραστηριότητες με τις οποίες ασχολείται συνδέονται μεταξύ τους. Δηλαδή, προσφέρει προϊόντα και

υπηρεσίες που παρουσιάζουν ομοιότητες ως προς την τεχνολογία, τις μεθόδους παραγωγής ή τις μεθόδους προώθησής τους στην αγορά. Επομένως, σύμφωνα με αυτά που αναφέραμε, θα αναλύσουμε τους λόγους για τους οποίους μια επιχείρηση επιλέγει την συσχετισμένη διαφοροποίηση(Σιώμκος Γ., 1995):

- **Μεταφορά ικανοτήτων:** Επιτυγχάνεται όταν η επιχείρηση διαφοροποιείται σε νέες δραστηριότητες που εμφανίζουν ομοιότητες με τις ήδη υπάρχουσες σε ότι αφορά μία τουλάχιστον από τις λειτουργίες της αλυσίδας αξίας όπως η παραγωγή, η έρευνα και ανάπτυξη και το μάρκετινγκ (*Oster S. M., 1994 p.p 352 - 354/ Λιούκας Σ., 1995*). Δηλαδή, οι ικανότητες που υπάρχουν σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα μεταφέρονται στις υπόλοιπες δραστηριότητες με αποτέλεσμα να ενισχύεται η ανταγωνιστικότητα.
- **Οικονομίες εύρους:** Αναφέρονται στην εξοικονόμηση κόστους που επιτυγχάνεται όταν δύο τουλάχιστον από τις δραστηριότητες της επιχείρησης μοιράζονται έναν ή περισσότερους πόρους (παραγωγικές εγκαταστάσεις, δίκτυο πωλητών, κόστη έρευνας και ανάπτυξης). Έτσι, με αυτό τον τρόπο, είναι χαμηλότερο το ύψος της επένδυσης και αυξάνεται η χρήση της δυναμικότητας των κοινών λειτουργιών (*Bowman C. And D. O. Faulkner, 1997*)
- **Δύναμη στην αγορά:** Με αυτό τον τρόπο η συσχετισμένη διαφοροποίηση μπορεί να αποτρέψει τους ανταγωνιστές από την εξαπόλυση έντονων ανταγωνιστικών επιθέσεων έναντι της διαφοροποιημένης επιχείρησης (*Bowman C. And D. O. Faulkner, 1997*)
- **Πρόσθετοι λόγοι:** Ένας άλλος λόγος για την εφαρμογή αυτής της στρατηγικής είναι ότι μειώνει την εξάρτηση της από μία δραστηριότητα.

Έχοντας αναλύσει παραπάνω την συσχετισμένη διαφοροποίηση και τους λόγους εφαρμογής της, είναι σημαντικό να αναφέρουμε το παράδειγμα της INTRAKOM που χρησιμοποίησε αυτή την στρατηγική για να παραμείνει στην αγορά και να επιφέρει κερδοφορία.

Ο όμιλος INTRACOM αποτελεί έναν ισχυρότατο συσχετισμένα διαφοροποιημένο όμιλο που δραστηριοποιείται σε όλο το φάσμα των τηλεπικοινωνιών και των εφαρμογών πληροφορικής έχοντας ως κύριες εταιρείες τις εξής:

- Η INTRACOM TELECOM, είναι ο κορυφαίος περιφερειακός κατασκευαστής τηλεπικοινωνιακών συστημάτων και προμηθευτής λύσεων και επαγγελματικών υπηρεσιών. Δραστηριοποιείται με την ανάπτυξη και κατασκευή τηλεπ/κών προϊόντων, με ολοκληρωμένα έργα, με την ολοκλήρωση δικτύων και τις επαγγελματικές υπηρεσίες.
- Η INTRACOM IT SERVICES, είναι από τις κορυφαίες εταιρείες παροχής υπηρεσιών πληροφορικής στην ελληνική αγορά και ένας από τους μεγαλύτερους ολοκληρωτές συστημάτων στην περιοχή της Ν. Α. Ευρώπης και Μ. Ανατολής. Ασχολείται με την ανάπτυξη και ολοκλήρωση συστημάτων πληροφορικής, την ανάπτυξη λογισμικού και τις υπηρεσίες outsourcing.
- Η HOL hellas online στην αγορά, είναι από τις μεγαλύτερες εταιρείες παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας και στις ευρυζωνικές υπηρεσίες φωνής, δεδομένων και internet.
- Η INTRAKAT είναι μια εταιρεία κατασκευών στην Ελλάδα σε έργα υποδομών υψηλής τεχνολογίας και ασχολείται με τεχνικά έργα υποδομής, βιομηχανικά έργα υψηλής τεχνολογίας, ενέργεια – φυσικό αέριο, συντήρηση εγκαταστάσεων και μεταλλικές κατασκευές.
- Τέλος, η INTRACOM DEFENSE ELECTRONICS, η μεγαλύτερη εταιρεία ανάπτυξης και παραγωγής αμυντικών ηλεκτρονικών συστημάτων στην Ελλάδα και αντιπροσωπεύει την ανάπτυξη και κατασκευή ηλεκτρονικών προϊόντων, την συμπαραγωγή ηλεκτρονικών υποσυστημάτων και την συμμετοχή σε διεθνή προγράμματα έρευνας και τεχνολογίας.

Πηγή: http://www.intracom.gr/intracom_holdings/gr/company/profile/participating_companies.htm

4.4.1.5.2 Ασυσχέτιστη διαφοροποίηση (Unrelated Diversification)

Αντίθετα, μια επιχείρηση εφαρμόζει Ασυσχέτιστη Διαφοροποίηση, όταν οι δραστηριότητες της δε συνδέονται μεταξύ τους. Επιλέγουν την στρατηγική αυτή, διότι θεωρούν ότι η απόκτηση κάποιων ασυσχέτιστων δραστηριοτήτων αντιπροσωπεύει τις πιο πολλά υποσχόμενες επενδυτικές ευκαιρίες. Σύμφωνα με τα παραπάνω, θα αναφέρουμε τους λόγους που μια επιχείρηση επιλέγει την ασυσχέτιστη διαφοροποίηση.

- Ανάγκη επένδυσης πλεονασμάτων κεφαλαίων

- Η επιχείρηση ανταγωνίζεται σε κλάδο με φθίνουσα ανάπτυξη και κέρδη
- Διασπορά κινδύνου
- Υπάρχουν οι πόροι και το διοικητικό ταλέντο για να ανταγωνιστεί η επιχείρηση σε ένα νέο κλάδο
- Σημαντική ευκαιρία απόκτησης μιας ασυσχέτιστης επιχείρησης
- Υπάρχει χρηματοοικονομική συνεργεία (synergy) μεταξύ αποκτηθείσας και εξαγοράζουσας επιχείρησης
- Όταν οι αγορές για τα προϊόντα της επιχείρησης βρίσκονται σε φάση φθίνουσα
- Η μονοπωλιακή δύναμη τιμωρείται
- Φιλοδοξίες ισχυρών στελεχών

Στην Ελλάδα έχουμε πολλά παραδείγματα ομίλων που επιλέγουν τη στρατηγική της Ασυσχέτιστης Διαφοροποίησης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο όμιλος της Sanyo και ο όμιλος Βαρδινογιάννη.

Αποτελεί μια πολύ ενδιαφέρουσα περίπτωση ασυσχέτιστα διαφοροποιημένου ομίλου. Τα πέντε τελευταία έτη (1997 – 2001), παράλληλα με την εμπορία ηλεκτρικών συσκευών με την οποία ξεκίνησε, επεκτάθηκε σε νέες σημαντικές δραστηριότητες μέσω θυγατρικών εταιρειών της ή μέσω συμμετοχής σε άλλες εταιρείες. Το 2001 ο όμιλος δραστηριοποιείται στους παρακάτω τομείς:

- **Εμπόριο** με τις: SANYO ΕΛΛΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕΒΕ, την αλυσίδα καταστημάτων CLUB ELECTRIC A. E., την AGELCO A. E. (KOSTA BODA), τη NORTEC S. A. (NINTENDO), την PMS ΠΙΣΙΜΙΣΗΣ, τα Super Markets ΑΤΛΑΝΤΙΚ, την Feeling Jewels A. E. (Αργυροχρυσοχοΐα).
- **Ψηφιακή τεχνολογία** με τις: SANYOCOM A. E., MELLON A. E., SOUTHGATE A. E., NEUROSOFT A. E., SILICON TECHNOLOGIES A. E.
- **Επικοινωνία – εκδόσεις** με τις: ΜΟΥΣΙΚΟΕΚΔΟΤΙΚΗ Α. Ε., ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α. Ε. και μέσω της τελευταίας με τις NEXT A. E., METRON A. E., CINERGON A. E., TV NET A. E., ΑΝΔΡΕΟΥ Α. Ε.
- **Διατροφή** με τις: ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ Α. Ε., NEON COFFEE – RESTAURANTS A. Ε.

- **Υγεία** με τη ΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ Α. Ε.
- **Αστικά ακίνητα** με τις: BARTEX Α. Ε., ΤΕΧΝΟΣΑΝ Α. Ε., ΠΡΑΞΙΣ Α. Ε.
- **Δομικά υλικά** με τις: ALMACO Α. Ε., COURVA Α. Ε., ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ Α. Ε., ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ Α. Ε.
- **Ενέργεια** με την EXPLOINVEST S. Α. και μέσω αυτής με τη C. C. PLAST (φυσικό αέριο στην Ουκρανία).
- **Ναυτιλία** με τη δανέζικη TOR

Πηγές: 1. Η σελίδα του ομίλου στο Διαδίκτυο www.sanyo.gr

2. 'Θαλασσίνο ενδιαφέρον από την Sanyo', εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, ένθετο Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, 22 – 23 Απριλίου 2000, σελ. 23.

3. 'Sanyo Hellas Holding S. Α.: Ηλεκτρικά, εστιατόρια και σουπερμάρκετ', περιοδικό ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ, Φ1, 6 Ιανουαρίου 2000, σελ. 82.

ΟΜΙΛΟΣ ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗ

- Motor Oil
- Λιπαντικά
- AVIN (Πρατήρια Βενζίνης)
- Εταιρεία Διανομής Βιντεοταινιών
- Ναυτιλιακές Επιχειρήσεις
- Ξενοδοχεία
- Village Centre
- Αντιπροσωπία FERRARI
- Γυμναστήρια
- Παναθηναϊκός – ΟΦΗ
- Εταιρεία Μαρμάρων

Πηγή: Summary_Strategy_gr_SITE.pdf

4.4.1.6 Στρατηγική ανόρθωσης

Πολλές επιχειρήσεις υιοθετούν αυτού του είδους την στρατηγική, όχι μόνο για να αντιμετωπίσουν ήδη υπάρχοντα προβλήματα, αλλά και προληπτικά για να προλάβουν πιθανές μελλοντικές αρνητικές καταστάσεις. Μια επιχείρηση έχει ανάγκη εφαρμογής της

Ανόρθωσης, όταν η απόδοση βρίσκεται για μεγάλο χρονικό διάστημα κάτω από ένα ελάχιστο αποδεκτό επίπεδο, για παράδειγμα, όταν τα κέρδη που πραγματοποιεί δεν καλύπτουν το κόστος του κεφαλαίου της. Για να εφαρμοστεί λοιπόν η στρατηγική αυτή, λαμβάνουν χώρα τρία στάδια με τα παρακάτω χαρακτηριστικά.

- **Στάδιο συρρίκνωσης (downsizing):** Στο στάδιο αυτό, πρωταρχικός σκοπός της επιχείρησης είναι η διάσωσή της και η συγκράτηση των χρηματικών ροών. Συχνά, περιουσιακά στοιχεία που δεν παράγουν αξία εκποιούνται και τα κεφάλαια επενδύονται σε πιο παραγωγικούς τομείς. Όμως η συρρίκνωση, δεν εφαρμόζεται μόνον από επιχειρήσεις που είναι αντιμέτωπες με προβλήματα κερδοφορίας, μεριδίου αγοράς ή χρέους. Είναι εξίσου πιθανό να υιοθετείται από επιχειρήσεις που είναι οικονομικά κραταιές και διαθέτουν ηγετική θέση στην αγορά τους, όπως και μετά από συγχωνεύσεις και εξαγορές. Επίσης, η συρρίκνωση εφαρμόζεται για την επίτευξη τόσο οικονομικών όσο και οργανωσιακών ωφελειών.
- **Στάδιο σταθεροποίησης (stabilization):** Μετά τη συρρίκνωση, στόχος είναι η επιχείρηση να σταθεροποιήσει τις λειτουργίες της. Η σταθεροποίηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω βελτίωσης των περιθωρίων κέρδους, καλύτερης προσαρμογής στο μίγμα προϊόντων, εστίασης σε αποδοτικές αγορές και προσανατολισμού σε νέες δραστηριότητες. Συχνά, η υιοθέτηση νέας τεχνολογίας, συμβάλλει στην ταχύτερη σταθεροποίηση και ανάκαμψη της επιχείρησης.
- **Στάδιο αναδόμησης (rebuilding):** Στο στάδιο αυτό και εφόσον έχουν εξασφαλιστεί η επιβίωση και η σταθεροποίηση, η επιχείρηση μπορεί να κάνει βήματα επέκτασης και ανάπτυξης. Τα περισσότερα αρνητικά χαρακτηριστικά της συρρίκνωσης έχουν πλέον ξεπεραστεί και το έδαφος είναι έτοιμο για διάφορες επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως ανάπτυξη νέων προϊόντων, εκστρατείες, ανανέωση ή επέκταση του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού, ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και εισαγωγή νέας τεχνολογίας.

Βέβαια, θα πρέπει να τονιστεί ότι η σειρά εφαρμογής, δεν μπορεί να είναι αυστηρώς καθορισμένη, καθώς τα στάδια συχνά συγχέονται μεταξύ τους και ότι η διάρκειά τους μπορεί να κυμανθεί από λίγες εβδομάδες έως και αρκετά χρόνια. Για να κατανοήσουμε λοιπόν καλύτερα την στρατηγική ανόρθωσης, θα αναφέρουμε το παράδειγμα της NISSAN που χρησιμοποιείται αυτή την μέθοδο για να αποτρέψει την οικονομική της κρίση.

Στη Nissan η αντιμετώπιση αναποτελεσματικών πρακτικών του παρελθόντος ήταν δύσκολη, καθώς αυτές εμφανίζονταν σε διάφορες πτυχές της ζωής της εταιρείας. Η εταιρεία είχε μεγάλο πρόβλημα ρευστότητας το οποίο επιδείνωνε τη θέση της στον κλάδο, αφού αδυνατούσε να κάνει επενδύσεις στην πεπαλαιωμένη γραμμή παραγωγής της. Το αξιοπερίεργο είναι ότι η Nissan είχε σημαντικά κεφάλαια, που ήταν όμως δεσμευμένα σε άλλες εταιρείες που ανήκαν στο ίδιο keiretsu (συνδεδεμένες επιχειρήσεις που αποτελούν έναν χαλαρό όμιλο). Οι επενδύσεις αυτές δεν είχαν για τη Nissan σημαντικό όφελος και μερικές φορές ούτε λογική. Έτσι, ο Ghosn, παρά τους φόβους για διαταραχή των σχέσεων με προμηθευτές, οι οποίοι τελικά αποδείχτηκαν αβάσιμοι, άρχισε να αποδεσμεύει αυτά τα κεφάλαια.

Μια άλλη αναποτελεσματική πρακτική ήταν η λειτουργία του συστήματος προαγωγών και αμοιβών, το οποίο βασιζόταν στην αρχαιότητα και την ηλικία, και όχι στην απόδοση. Έτσι, στερούσε νεότερους και δημιουργικούς εργαζομένους από τα κίνητρα να δείξουν τις ικανότητες τους. Η αλλαγή αυτού του συστήματος ήταν ένα δύσκολο έργο, αφού εμπλέκονταν θέματα καθιερωμένης κουλτούρας.

Ένα ακόμη πρόβλημα κουλτούρας ήταν η συνήθεια κατηγορίας άλλων για τα προβλήματα της εταιρείας και αποφυγής ανάληψης ευθυνών. Αυτή η αρνητική συμπεριφορά ξεκινούσε κυρίως από την έλλειψη σαφήνειας σχετικά με τα όρια αρμοδιότητας και ευθύνης του κάθε στελέχους. Για να λυθεί αυτό το πρόβλημα, ο Ghosn επανεξέτασε ρόλους, κατάργησε εκείνους που δεν ήταν χρήσιμοι, οριοθέτησε τις περιοχές αρμοδιότητας και έδωσε έμφαση στις ευθύνες των διοικητικών στελεχών.

Για να μειώσει την εσωτερική αντιπαλότητα, δημιούργησε διατμηματικές ομάδες (cross – functional teams). Στόχος ήταν η προαγωγή της δημιουργικής σκέψης και η καλύτερη αξιοποίηση των επιχειρηματικών ευκαιριών. Ο ίδιος πίστευε πως αν προσπαθούσε να επιβάλλει αλλαγές ‘από πάνω’ θα αποτύγχανε. Έτσι, βασίστηκε πολύ στις διατμηματικές ομάδες για να επιφέρει αλλαγές. Το εγχείρημα ήταν απόλυτα επιτυχές, μια και μετά την πάροδο τριών μηνών, οι ομάδες παρουσίασαν οι ίδιες την στρατηγική ανόρθωσης της Nissan.

Εδώ είναι χρήσιμο να αναφερθεί πως ο Ghosn περιγράφει την ανόρθωση μιας εταιρείας ως έναν αγώνα φόρμουλα – 1: πρέπει να χρησιμοποιούνται το φρένο και το γκάζι σ' όλη την πορεία του αγώνα. Δεν υπάρχει λοιπόν μια περίοδος για περικοπές και μια άλλη περίοδος για ανάπτυξη της εταιρείας. Πρέπει και τα δύο να συμβαίνουν ταυτόχρονα, στο μέγεθος και στο σημείο που πρέπει να συμβούν. Έτσι και η Nissan έκανε περικοπές, για παράδειγμα κλείνοντας εργοστάσια, αλλά ταυτόχρονα έκανε νέες επενδύσεις αναζωογόνησης της γραμμής παραγωγής.

Κρίσιμο στοιχείο της επιτυχίας ήταν ο σεβασμός από την μεριά της Renault των ανθρώπων της Nissan. Καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε να προστατευτεί η ταυτότητα και η αξιοπρέπεια της Nissan και να κερδηθεί η εμπιστοσύνη των ανθρώπων της. Έτσι, μπόρεσαν να κατανοήσουν ότι η πρόθεση των ευρωπαίων δεν ήταν να αποκτήσουν τον έλεγχο, αλλά να βοηθήσουν την εταιρεία να ορθοποδήσει και να αναπτυχθεί.

Η ισότιμη αντιμετώπιση των ανθρώπων της Nissan από την Renault ήταν εμφανής από την αρχή ακόμα των διαπραγματεύσεων εξαγοράς. Στις διαπραγματεύσεις για την εξαγορά της Nissan μαζί με τη Renault συμμετείχε και η Daimler – Chrysler ως κύριος παίκτης.

Ήταν για τα στελέχη της Nissan μια ψυχρολουσία όταν ξαφνικά αποχώρησαν από τη διεκδίκηση οι Γερμανοί. Πρακτικά, ο μόνος παίκτης που έμενε πλέον ήταν η Renault. Η διαπραγματευτική της δύναμη και άρα και η δυνατότητά της να βελτιώσει προς όφελός της τους όρους εξαγοράς είχε μεγεθυνθεί. Ήταν θετική η έκπληξη των Ιαπώνων όταν διαπίστωσαν ότι η Renault δεν επιχείρησε να εκμεταλλευτεί αυτή την διαπραγματευτική της δύναμη. Με την έντιμη στάση τους αυτή οι Γάλλοι κέρδισαν την εμπιστοσύνη των Ιαπώνων, και έθεσαν τα θεμέλια μιας καλής συνεργασίας.

Αλλά και στην συνέχεια, οι σχέσεις των δύο εταιρειών εξελίχθηκαν ισορροπημένα και τα στελέχη μετέφεραν γνώση και ικανότητες και προς τις δύο κατευθύνσεις, με αμοιβαία επωφελή αποτελέσματα.

Εξετάζοντας το αποτέλεσμα αυτής της εξαγοράς με αριθμούς αξίζει να αναφερθεί ότι ο όμιλος της Nissan το 2002 αύξησε τα λειτουργικά κέρδη του κατά 69%, ενώ αποτελούν πλέον από κοινού με τη Renault την τέταρτη μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία του κόσμου, με πωλήσεις που στις αρχές του 2005 άγγιξαν τα 5,8 εκατ. οχήματα.

2. Taylor A. III, 'Nissan's Man in the Driver's Seat', Fortune, (March 8, 2004), pp 22 – 23.
3. Ghosn C. 'Saving the business without losing the company', Harvard Business Review, January 2002.

4.5.2 Στρατηγική ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος

Η ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος, παίζει εξίσου σημαντικό ρόλο, διότι βοηθά την επιχείρηση να ανακαλύψει απειλές και ευκαιρίες, καθώς επίσης να δει αν υπάρχει πιθανότητα αυξημένων κερδών. Ακόμη, μπορεί να καταλάβει καλύτερα τη φύση του ανταγωνισμού σε ένα κλάδο και να κάνει πιο καλά ενημερωμένες στρατηγικές επιλογές.

Βέβαια, η ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος στοχεύει:

- Να κατανοήσει το πώς η δομή του κλάδου επηρεάζει τον ανταγωνισμό, ο οποίος με τη σειρά του καθορίζει το επίπεδο κερδοφορίας του κλάδου.
- Να εκτιμήσει τις δυνάμεις αλλαγής της δομής του κλάδου.
- Να προσδιορίσει τις ευκαιρίες για αλλαγή της δομής του κλάδου.
- Να προσδιορίσει τους κύριους παράγοντες επιτυχίας.

4.6 Επιχορηγήσεις – ενίσχυση εμπορικής επιχείρησης

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση της απασχόλησης, την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων.

4.6.1 Χαμηλότοκα δάνεια

Τα χαμηλότοκα δάνεια είναι αυτά που διατίθενται χωρίς τις συνήθεις απαιτήσεις ασφαλείας (εγγυήσεις) που ζητούν τα εμπορικά πιστωτικά ιδρύματα από τους δανειολήπτες. Συνήθως επιτρέπουν παραχωρήσεις προς τον δανειολήπτη όσον αφορά τις απαιτήσεις ασφαλείας ή τα επιτόκια δανεισμού. Η καταβολή κατώτατου ή μηδενικού επιτοκίου μπορεί να αποτελεί όρο του δανείου. Ορισμένες φορές, είναι δυνατή η διευθέτηση προσωρινής διακοπής των πληρωμών.

Επίσης, τα χαμηλότοκα δάνεια διατίθενται από το κράτος ή την τοπική αυτοδιοίκηση και μπορούν να βοηθήσουν αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις οι οποίες δεν μπορούν να παρέχουν τα απαιτούμενα επίπεδα ασφαλείας και συχνά, θεωρούνται ως η ύστατη λύση εφόσον έχουν εξαντληθεί όλες οι άλλες επιλογές χρηματοδότησης.

4.6.2 Ομολογιακά δάνεια

Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων μέσω της έκδοσης ομολογιακών δανείων τα οποία διακρατούνται στα τραπεζικά χαρτοφυλάκια έχει γίνει πλέον διαδεδομένη πρακτική, καθώς οι επιχειρήσεις σπεύδουν να επωφεληθούν των φορολογικών πλεονεκτημάτων που αυτή προσφέρει.

Η πρακτική σύναψης ομολογιακών δανείων γνωρίζει ολοένα και μεγαλύτερη εφαρμογή τα τελευταία χρόνια λόγω των φορολογικών πλεονεκτημάτων που προσφέρει, καθώς σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που διέπει την έκδοση ομολόγων από επιχειρήσεις *N. 3156/2003*, οι τίτλοι αυτοί απαλλάσσονται από την εισφορά του *N. 128/1975* στην οποία υπόκεινται τα τραπεζικά δάνεια και η οποία ανέρχεται σε 0,6% του υπόλοιπου δανείου. Μάλιστα το σύνολο των εκδόσεων αυτών απορροφάται από τις τράπεζες και οι εν λόγω τίτλοι δεν είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη δευτερογενή αγορά.

Συγκεκριμένα, το 28% των συνολικών καθαρών κεφαλαίων που διοχέτευσαν οι τράπεζες στις επιχειρήσεις το 2007 είχε τη μορφή ομολογιακών δανείων. Έτσι τα ομολογιακά δάνεια ανήλθαν σε 17% των συνολικών υποχρεώσεων των επιχειρήσεων έναντι του πιστωτικού συστήματος τον Δεκέμβριο του 2007 από 15% τον Δεκέμβριο του 2006, με το σύνολο των υπολοίπων να αγγίζει τα 19 δις. Ευρώ στο τέλος του 2007 καταγράφοντας αύξηση σε ετήσια βάση κατά 34,7%.

4.6.3 Επιχορηγήσεις

Η επιχορήγηση είναι ένα ποσό χρημάτων που χορηγείται σε μια εταιρεία ή οργανισμό. Οι επιχορηγήσεις θεωρούνται ως ‘δωρεάν’ χρήματα. Στην ουσία όμως, αν και δεν καταβάλλεται τόκο και δεν χρειάζεται να επιτρέψετε τα χρήματα, εφόσον πληρείτε τους όρους της επιχορήγησης, η υποβολή και έγκριση της αίτησης απαιτεί αρκετό χρόνο και προσπάθεια. Οι επιχορηγήσεις χορηγούνται από κρατικούς φορείς και φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από άλλους οργανισμούς.

Βέβαια, οι επιχορηγήσεις δεν χορηγούνται σε όλες τις επιχειρήσεις. Πρέπει η επιχείρηση που επιθυμεί να χρηματοδοτηθεί από κάποιο κρατικό φορέα, θα πρέπει να εκπληρώνει ορισμένα κριτήρια:

- **Συγκεκριμένα έργα:** Η χρηματοδότηση αφορά συνήθως κάποιο συγκεκριμένο τύπου έργου. Για παράδειγμα, μπορεί να πρόκειται για μετεγκατάσταση, ανάπτυξη κάποιου νέου προϊόντος ή έρευνα για νέες αγορές εξαγωγών. Συνήθως, πρέπει να αποδείξετε ότι το έργο παραμένει βιώσιμο μετά την περίοδο χρηματοδότησης. Το σχέδιο έργου πρέπει να έχει καθοριστεί ορθώς και επαρκώς, και τα παραδοτέα πρέπει να έχουν προσδιοριστεί με σαφήνεια. Ένα καλά δομημένο επιχειρηματικό σχέδιο αποτελεί αναπόσπαστο και πολύ σημαντικό μέρος της πρότασης.
- **Τοποθεσία:** Πολλές επιχορηγήσεις χορηγούνται μόνο για συγκεκριμένες περιοχές. Ορισμένα σχέδια λειτουργούν σε εθνικό επίπεδο, ωστόσο τα περισσότερα διοικούνται τοπικά και, συνεπώς, η τοποθεσία της νομικής και παραγωγικής έδρας της επιχείρησής σας είναι σημαντική. Μπορεί επίσης να παρασχεθεί πρόσθετη υποστήριξη σε επιχείρηση η οποία επενδύει ή πρόκειται να μεταφερθεί σε περιοχή κοινωνικής υστέρησης. Πιο συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει χαρακτηρίσει ορισμένες περιοχές ως περιοχές που χρήζουν στήριξης εξαιτίας της οικονομικής τους κατάστασης.
- **Νομική μορφή εταιρείας:** Η νομική μορφή του οργανισμού παίζει επίσης ρόλο στον προσδιορισμό της διαθέσιμης χρηματοδότησης.
- **Κλάδος:** Τα προγράμματα χρηματοδότησης σχεδιάζονται συχνά για την ανάπτυξη ενός συγκεκριμένου επενδυτικού κλάδου. Οι κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες ανάπτυξης έχουν προσδιορίσει συγκεκριμένους βιομηχανικούς κλάδους που χρήζουν υποστήριξης. Συνεπώς, αξίζει να κατανοήσουμε τους κλάδους αυτούς καθώς και το πώς μπορεί να αναπτυχθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα στο πλαίσιό τους.

- **Σκοπός επιχείρησης:** Οι επιχορηγήσεις διατίθεται συνήθως για συγκεκριμένο σκοπό. Για παράδειγμα, για εξαγωγές, μετεγκατάσταση ή επένδυση σε εγκαταστάσεις και μηχανήματα. Μια εταιρεία κρίνεται επιλέξιμη για κάποια επιχορήγηση μόνο αν το αίτημα της κινείται στα πλαίσια του σκοπού της συγκεκριμένης επιχορήγησης. Οποιαδήποτε παρέκκλιση από αυτόν τον κανόνα έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη του αιτήματος της εταιρείας.

4.6.3.1 Ελληνικός οργανισμός μικρών μεσαίων επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (EOMMEX)

Οι διαρθρωτικές πολιτικές και οι νέοι όροι ανάπτυξης αφενός έχουν δημιουργήσει ένα πλαίσιο σταθερότητας και ανάπτυξης και αφετέρου έχουν στερήσει από τις επιχειρήσεις τις εθνικές προστατευτικές πολιτικές της παραγωγής και της εξωστρέφειάς τους. Για αυτό λοιπόν ο ρόλος του EOMMEX είναι εξαιρετικά σημαντικός, διότι είναι ο μοναδικός κρατικός φορέας με μακρά πορεία που είναι επιφορτισμένος με την υποστήριξη της πολιτικής για τους ΜΜΕ και την υλοποίηση προγραμμάτων στήριξης των μικρών επιχειρήσεων.

Ο EOMMEX με την πολυετή εμπειρία και τον σημαντικό αριθμό ικανών και έμπειρων επιστημόνων που διαθέτει, την ειδική γνώση των προβλημάτων και αναγκών των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων και το ισχυρό δίκτυο συνεργασιών σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο που έχει αναπτύξει, σε συνδυασμό με την σημαντική τεχνογνωσία στον σχεδιασμό, υλοποίηση και διαχείριση πολιτικών και προγραμμάτων στήριξης των ΜΜΕ και ΠΜΕ, οριοθετεί τον ρόλο του στους εξής άξονες:

- Σύμβουλος του Υπουργείου Ανάπτυξης
- Φορέας υλοποίησης δράσεων υπέρ των ΜΜΕ
- Επιτελικός Δημόσιος οργανισμός για τις ΜΜΕ
- που εξειδικεύονται στις παρακάτω δράσεις:
- Ανάπτυξη και στήριξη της επιχειρηματικότητας
- Ανάπτυξη και στήριξη της ανταγωνιστικότητας
- Σχεδιασμό και προώθηση δράσεων βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- Συντονισμό υποστηρικτικών λειτουργιών

4.6.3.1.1 Εγγυητικές επιστολές

Ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρών Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (EOMMEX) με σκοπό την διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες προμήθειες, χορηγεί από το 1985 εγγυητικές επιστολές (ε.ε.) για λογαριασμό τους και σε Συνεταιρισμούς ή σε Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχουν ΜΜΕ. Η παραπάνω δραστηριότητα του EOMMEX δεν λειτουργεί ανταγωνιστικά στο τραπεζικό σύστημα αλλά παρέχεται συμπληρωματικά με σκοπό την υποστήριξη των επιχειρήσεων εκείνων που έχουν αδυναμία πρόσβασης σ' αυτό.

Πρωτίστως διερευνάται η τεχνολογική, παραγωγική και οικονομική επάρκεια της επιχείρησης να εκτελεστεί με επιτυχία, παραγγελία για την οποία χορηγείται η εγγυητική επιστολή και όχι η δυνατότητά της να παράσχει πλήρεις εξασφαλίσεις έναντι των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι χορηγούμενες εγγυητικές επιστολές καλύπτονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό που έχει εγκρίνει το ΔΣ/EOMMEX. Βέβαια ο EOMMEX, εκδίδει μόνο τέσσερις εγγυητικές επιστολές:

- **Συμμετοχής**, όπου εκδίδεται σύμφωνα με τη διακήρυξη του διαγωνισμού
- **Καλής εκτέλεσης**, σύμφωνα με την κατακυρωτική απόφαση
- **Προκαταβολής**, σύμφωνα με την υπογραφείσα σύμβαση
- **Καλής πληρωμής**, όπου εκδίδεται για την αγορά πρώτης ύλης, αν η επιχείρηση εκτελεί παραγγελίες εξωτερικού ή εκτελεί δημόσια προμήθεια και από τη σύμβαση δεν προβλέπεται προκαταβολή

Σημαντικό είναι να αναφέρουμε, ότι ο EOMMEX, για να χορηγήσει τις παραπάνω εγγυητικές επιστολές, θα πρέπει η κάθε επιχείρηση να μην υπερβαίνει τα όρια των χορηγήσεων. Πιο συγκεκριμένα, το ανώτατο ύψος εκκρεμών ε.ε. ανά επιχείρηση ανέρχεται σε 220.000€ και το ελάχιστο ύψος χορηγούμενης ε.ε είναι 600€.

Επίσης, σημαντικό ρόλο παίζει και το κόστος της χορήγησης. Πιο συγκεκριμένα, οι χορηγούμενες εγγυητικές επιστολές επιβαρύνονται με προμήθειες, οι οποίες εισπράττονται προκαταβολικά ανά αδιάθετο τρίμηνο. Οι προμήθειες ανά είδος εγγυητικής επιστολής και το ελάχιστο εισπραττόμενο ποσό είναι:

- Συμμετοχής 0.4% (με ελάχιστο ποσό 11,80€)
- Καλής εκτέλεσης 0.8% (με ελάχιστο ποσό 17,60€)
- Προκαταβολής 1.2% (με ελάχιστο ποσό 23,50€)
- Καλής πληρωμής 1.2% (με ελάχιστο ποσό 23,50€)

Ακόμη, η χρέωση των προμηθειών συνεχίζεται μέχρι επιστροφής του σώματος της εγγυητικής επιστολής και δεν σταματά όταν λήγει η ισχύς της. Επί της προμήθειας επιβάλλονται οι νόμιμες επιβαρύνσεις όπως χαρτόσημο κ.α. (Η επιχείρηση που πληρώνει εκπρόθεσμα τις προμήθειες επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας).

Τέλος, για να υλοποιηθεί η χορήγηση του EOMMEX, θα πρέπει η επιχείρηση να υποβάλλει το αίτημά της μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως περιγράφονται στο έντυπο της αίτησης, στις Υπηρεσίες του EOMMEX.

4.6.3.2 Πρόγραμμα <<ενίσχυση επιχειρηματικότητας POM>>

Το πρόγραμμα αυτό του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αποσκοπεί στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της Επιχειρηματικότητας των POM πληθυσμών για τον εκσυγχρονισμό ή την επέκταση υφιστάμενων επιχειρήσεων στους τομείς της μεταποίησης του εμπορίου και των υπηρεσιών με έμφαση στις περιοχές των τόπων συγκέντρωσης και διαμονής των.

Το πρόγραμμα αφορά την οικονομική ενίσχυση επιχειρήσεων για την προμήθεια εξοπλισμού, ειδικών εγκαταστάσεων, διαμόρφωση χώρων, προβολή – προώθηση και άλλες δαπάνες καθώς και σύσταση και υλοποίηση της μελέτης για την υπαγωγή τους στο πρόγραμμα.

Δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα έχουν οι POM (άνδρες – γυναίκες) που είναι γεννημένοι μέχρι και το 1989. Η επιχορήγηση των προτάσεων που θα επιλεγούν θα ανέλθει στο 55% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Ο συνολικός προϋπολογισμός της πρότασης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 165.000 ευρώ με κατώτατο όριο τα 15.000 ευρώ.

Η δημόσια δαπάνη ανέρχεται περίπου στα 5.000.000 ευρώ και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) κατά 63% και από το Ελληνικό Δημόσιο κατά 37%. Αποστολή του ΕΤΠΑ είναι η συμβολή στην άμβλυνση των ανισοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη και το βιοτικό επίπεδο μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, στη μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών, στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην ΕΕ, στην ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών καθώς και στην κοινωνικοοικονομική ανασυγκρότηση των περιφερειών.

Αρχή εφαρμογής του προγράμματος είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης / Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, Διεύθυνση ΜΜΕ που παρακολουθεί και εποπτεύει τον τρόπο

υλοποίησής του. **Φορέας Υλοποίησης – Τελικός Δικαιούχος** του προγράμματος είναι ο EOMMEX A. E. που έχει την ευθύνη της υλοποίησης.

4.6.4 Επενδυτικός νόμος 3299/2004

Ο νόμος του ελληνικού κράτους 3522/06 (*βλέπε σελ.61*) αποκαλείται συχνά ο ‘νέος επενδυτικός νόμος’. Στην ουσία αποτελεί τροποποίηση του νέου αναπτυξιακού νόμου 3299/04. Οι αλλαγές που επέφερε σε σχέση με τον 3299/04 (*βλέπε σελ.86*) έγκειται κυρίως στο διαχωρισμό της χώρας σε τρεις περιοχές ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων (έναντι τεσσάρων), και στα ποσοστά των ενισχύσεων ανάλογα με την περιοχή και το ύψος της επένδυσης.

Ο Επενδυτικός Νόμος 3299/2004 χορηγεί ελκυστικά κίνητρα για επενδύσεις άνω των 100.000 €, σε όλους τους τομείς της οικονομίας, που υλοποιούνται στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας από επιχειρήσεις ανεξάρτητα μεγέθους, δίνοντας έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στους ανερχόμενους κλάδους της οικονομίας.

Πιο συγκεκριμένα, η επιβεβαίωση επιλεξιμότητας του υπό εξέταση επενδυτικού σχεδίου θα χορηγείται σε σύντομο χρονικό διάστημα πέντε εργάσιμων ημερών. Οι επιχειρήσεις με δική τους ευθύνη, μπορούν να ξεκινήσουν να πραγματοποιούν δαπάνες με το σκεπτικό ότι θα πιστοποιηθούν ως επιλέξιμες με την έκδοση της τελικής απόφασης υπαγωγής. Η συγκεκριμένη ρύθμιση αποτελεί μια εκ των βασικών διατάξεων του τροποποιημένου επενδυτικού νόμου *N. 3299/2004* ο οποίος προβλέπει τις εξής αλλαγές:

- Προβλέπεται η έκδοση κανονιστικής απόφασης για την χορήγηση επιπλέον ποσοστών ενίσχυσης – έως 10 επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και έως 20 για τις μικρές επιχειρήσεις – που μπορεί να διαφοροποιούνται στις περιοχές της επικράτειας, ανάλογα με τα είδη των επενδυτικών σχεδίων και λαμβανομένων υπόψη κριτηρίων ανεργίας, ΑΕΠ και γεωγραφικής θέσης. Αν μια μικρομεσαία επιχείρηση μετά την επένδυση αυξήσει το μέγεθός της τότε θα κληθεί να επιστρέψει την επιπλέον επιχορήγηση.
- Ενοποιούνται οι πέντε κατηγορίες των επενδυτικών σχεδίων σε δύο.
- Διευρύνονται οι ενισχυόμενες δαπάνες με την δαπάνη αγοράς πάγιων στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας.
- Επιλέξιμη δαπάνη θεωρείται και η αγορά γης (έως το 10% της συνολικής δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου) από τις μικρές επιχειρήσεις, προκειμένου να υλοποιήσουν το επενδυτικό σχέδιο.

- Αυξάνει το ποσοστό της προκαταβολής, το οποίο μπορεί να λάβει άμεσα ο επενδυτής από 30% σε 50% της εγκριθείσας επιχορήγησης.
- Ο έλεγχος υλοποίησης της επένδυσης θα πραγματοποιείται μόνο με την ολοκλήρωση της.
- Δεν θα ενισχύονται φορείς επενδυτικών σχεδίων για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων μετά την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που έκρινε τις ενισχύσεις αυτές παράνομες και ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.
- Περιορίζεται σε 5% από 15% το ανώτατο όριο τον οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται ετησίως το ποσοστό της επιχορήγησης (π.χ. ανατιμήσεις).
- Αναπροσαρμόζεται από το 8% στο 10% το ποσοστό επί του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου για το οποίο αναγνωρίζεται η ενίσχυση δαπανών μελετών συμβούλων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- Διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής για όλες τις επιχειρήσεις. Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε πάνω από το 90% της χώρας δύναται να λαμβάνουν φορολογικές απαλλαγές που ανέρχονται στο 100% της επένδυσης.
- Θεσπίζονται σαφείς κανόνες και στόχοι για το περιεχόμενο των επενδυτικών σχεδίων. Τα Ε/Σ θα πρέπει να αφορούν :
 1. Την δημιουργία νέας μονάδας.
 2. Την επέκταση υπάρχουσας μονάδας.
 3. Την διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας προς νέα, πρόσθετα προϊόντα.
 4. Την θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υπάρχουσας μονάδας.

4.6.4.1 Κεφαλαιακά κίνητρα

Τα Κεφαλαιακά Κίνητρα του *Επενδυτικού Νόμου 3299/2004* χορηγούνται εναλλακτικά είτε με τη μορφή επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης επί του κόστους του επενδυτικού σχεδίου είτε με τη μορφή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης. Η αίτηση υπαγωγής στο καθεστώς των κεφαλαιακών

κινήτρων του Επενδυτικού Νόμου, δημιουργείται και υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Στη συνέχεια, καταρτίζεται ο έντυπος φάκελος του επενδυτικού σχεδίου στην αρμόδια υπηρεσία με τα απαραίτητα δικαιολογητικά που είναι τα εξής:

- **Αίτηση υπαγωγής**, που υπογράφεται από το Νομικό εκπρόσωπο του φορέα του επενδυτικού σχεδίου ή όσων θα συμμετέχουν στον φορέα της επένδυσης.
- **Ειδικό ερωτηματολόγιο**, το οποίο υπογράφεται από το Νομικό εκπρόσωπο του φορέα του επενδυτικού σχεδίου ή όσων θα συμμετέχουν στον φορέα της επένδυσης.
- **Οικονομοτεχνική μελέτη**, που περιλαμβάνει α) γενικά πληροφοριακά στοιχεία του φορέα του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα και με το καταστατικό αυτού, β) στοιχεία δραστηριότητας της υφιστάμενης επιχείρησης και ανάλυση της οικονομικής της κατάστασης για την περίοδο των τριών τελευταίων ετών γ) αναλυτική περιγραφή του επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας, δ) τεχνικά στοιχεία, ε) στοιχεία αγοράς, στ) ανάλυση σχετικά με τις δημιουργούμενες κατά ειδικότητα νέες θέσεις απασχόλησης και ετήσιες μονάδες εργασίας στην επιχείρηση.

Στην περίπτωση, που η οικονομοτεχνική μελέτη αφορά αίτηση υπαγωγής επενδυτικού σχεδίου άνω των 250.000 €, υπογράφεται από:

- i. Οικονομολόγο, μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) ή αντίστοιχου Οργανισμού Κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - ii. Μηχανικό, εξειδικευμένο στο κύριο αντικείμενο της επένδυσης, μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και
 - iii. Γεωτεχνικό, στην περίπτωση που απαιτείται από το αντικείμενο της επένδυσης, μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας.
- **Τεκμηρίωση του κόστους**, όπου αναφέρονται οι πίνακες ανάλυσής του και οι προσφορές – προτιμολόγια της επιχείρησης.
 - **Αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού (παράβολο)**, που το ύψος του καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης.
 - **Στοιχεία τεκμηρίωσης των θέσεων εργασίας (υφιστάμενων και νέων)**
 - **Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 όπως ισχύει**, διότι υπογράφεται από το Νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα του επενδυτικού σχεδίου ή όσων θα συμμετάσχουν στον υπό σύσταση φορέα, και δηλώνεται:

- i.** Η μη πραγματοποίηση της έναρξης του επενδυτικού σχεδίου πριν την απόφαση υπαγωγής ή τη βεβαίωση επιλεξιμότητας.
 - ii.** Η μη υποβολή αίτησης υπαγωγής και σε άλλες υπηρεσίες ή φορείς εφαρμογής επενδυτικών προγραμμάτων για το ίδιο ή κατά βάση ίδιο επενδυτικό σχέδιο που εμφανίζει όμως διαφοροποιήσεις είτε στο κόστος είτε στα επί μέρους προτεινόμενα επενδυτικά έργα ή για επενδυτικά σχέδια που αφορούν την ίδια παραγωγική μονάδα.
 - iii.** Αν η επιχείρηση έχει επιδοτηθεί στο παρελθόν από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους. Σε περίπτωση που έχει επιδοτηθεί, προσκομίζονται αντίγραφα των αποφάσεων υπαγωγής και ολοκλήρωσης της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- **Έγκριση της τράπεζας**, σε περίπτωση τραπεζικού δανεισμού, ότι προτίθεται να χρηματοδοτήσει την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου. Σε περίπτωση που στο προτεινόμενο για ενίσχυση επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, αυτό πρέπει να εκπληρώνει τις παρακάτω προϋποθέσεις:
- i.** Να είναι τουλάχιστον τετραετούς διάρκειας,
 - ii.** Να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού,
 - iii.** Να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση και
 - iv.** Να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του **Ν. 3299/2004**. Το σχετικό έγγραφο της έγκρισης του δανείου πρέπει να αναφέρει τους όρους χορήγησής του και συγκεκριμένα το ύψος του, τη διάρκειά του, το επιτόκιο, την περίοδο χάριτος και τις εξασφαλίσεις για την παροχή του και να περιλαμβάνεται στον υποβαλλόμενο με την αίτηση υπαγωγής φάκελο.

4.6.4.2 Φορολογική απαλλαγή

Ακόμη, σύμφωνα με τον Επενδυτικό Νόμο 3299/2004, εκτός από τα κεφαλαιακά κίνητρα, οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε αυτό έχουν και φορολογική απαλλαγή. Στα πλαίσια λοιπόν παρακολούθησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στο καθεστώς φορολογικής απαλλαγής του Ν. 3299/2004, απαιτείται η υποβολή εκ μέρους των επιχειρήσεων που επωφελούνται του κινήτρου αυτού, των απαραίτητων για το σκοπό αυτό στοιχείων, με την συμπλήρωση της Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (Δ. Φ. Α.).

Η Δήλωση Φορολογικής Απαλλαγής του Ν. 3299/2004 υποβάλλεται για κάθε επενδυτικό σχέδιο για το οποίο η επιχείρηση κάνει χρήση της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής του Ν. 3299/2004. Η επιχείρηση πρέπει στη Δ. Φ. Α. να περιλάβει ένα ολοκληρωμένο επενδυτικό σχέδιο, το οποίο οφείλει να ολοκληρώσει το αργότερο εντός μιας πενταετίας από την έναρξή του.

Η Δ. Φ. Α. υποβάλλεται για πρώτη φορά, για την διαχειριστική περίοδο εντός της οποίας πραγματοποιείται το επενδυτικό σχέδιο και σε περίπτωση πραγματοποίησής του σε περισσότερες της μιας διαχειριστικής περιόδου υποβάλλεται κάθε έτος μέχρι την ολοκλήρωσή του. Επίσης, υποβάλλεται κάθε χρόνο μέχρι να καλυφθεί το σύνολο της φορολογικής απαλλαγής που προβλέπεται από το Νόμο.

4.7 Υπόμνημα αίτησης χορήγησης εγγυητικής επιστολής

ΑΙΤΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Παρακαλούμε να εξετάσετε το αίτημα μας για χορήγηση εγγυητικής επιστολής. Συνημμένα σας υποβάλλουμε τα δικαιολογητικά που ζητά η Υπηρεσία σας.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ (σύμφωνα με το καταστατικό, αν πρόκειται για εταιρεία)

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

--

Δ/ΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

	ΤΚ :
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΓΡΑΦΕΙΟΥ:	FAX:
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ:	email:
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΙΝΗΤΟ:	email:

ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΥΨΟΥΣ

ΕΥΡΩ.

Ολογράφως το ποσό

--

Θα χρησιμοποιηθεί για :

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	
ΚΑΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ	
ΛΗΨΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ	
ΚΑΛΗ ΠΛΗΡΩΜΗ	

Απευθύνεται προς :

--

Θα έχει διάρκεια :

--

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

--

Υπογραφή
Νομίμου Εκπροσώπου επιχ/σης

Σφραγίδα

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ:

Α. ΓΙΑ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ

1. Αίτηση **ΕΙΣ ΔΙΠΛΟΥΝ**
2. Δελτίο πληροφοριών (όπως το συνημμένο υπόδειγμα)
3. Υπεύθυνη δήλωση του **N.1599/86** ότι όλα τα στοιχεία που δηλώνονται είναι αληθινά.

4. Άδεια λειτουργίας της επιχείρησης
5. Πιστοποιητικό εγγραφής σε Βιοτεχνικό Επιμελητήριο ή στο Βιοτεχνικό Τμήμα Μικτού Επιμελητηρίου.
6. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας.
7. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας.
8. Βεβαιώσεις των τραπεζών με τις οποίες έχει δοσοληψίες η επιχείρηση, για τις οφειλές της, προς αυτές. (Είδος δανείου ή εγγυητικής, ύψος δανείου ή εγγυητικής, ημερομηνία χορήγησης, ενήμερο και τυχόν ληξιπρόθεσμο ποσό). Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συνεργασία με κάποια τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα Υπεύθυνη δήλωση του ΝΔ 1599/86 ότι η επιχείρηση δεν συνεργάζεται με τραπεζικά ή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.
9. Επίσημους ισολογισμούς των τριών τελευταίων χρήσεων, αντίγραφα φορολογικών δηλώσεων, περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ για το τρέχον έτος και πρόσφατο ισοζύγιο. (Για επιχειρήσεις που τηρούν λογιστικά βιβλία Γ' κατηγορίας).
10. Αντίγραφα φορολογικών δηλώσεων (Εντυπο Ε3) των 3 τελευταίων ετών και περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ για το τρέχον έτος. (Για επιχειρήσεις που τηρούν λογιστικά βιβλία Β' κατηγορίας).
11. Για την απασχόληση προσωπικού αντίγραφο του εντύπου Ε7 και αντίγραφο του θεωρημένου από την επιθεώρηση εργασίας πίνακα απασχόλησης προσωπικού.
12. Προκειμένου για επιχειρήσεις εταιρικής μορφής, **επικυρωμένο** καταστατικό και τυχόν τροποποιήσεις του, μόνο σε περίπτωση που έχουν μεταβληθεί τα στοιχεία σε σχέση με τα αρχικά προσκομισθέντα καταστατικά για την νομιμοποίηση.
13. Σύμβαση με οίκο του εξωτερικού (για εξαγωγές) όταν πρόκειται για εγγυητική ΚΑΛΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ.
14. Θα προσκομίζεται **ΕΙΣ ΔΙΠΛΟΥΝ**
 - Στις εγγυητικές επιστολές ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ η διακήρυξη του διαγωνισμού.
(Ολόκληρο το τεύχος της διακήρυξης)
 - Στις εγγυητικές επιστολές ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ η κατακυρωτική απόφαση. (Σε περίπτωση που η Εγγυητική Συμμετοχής έχει ληφθεί από άλλο πιστωτικό ίδρυμα θα προσκομίζεται και η διακήρυξη του συγκεκριμένου διαγωνισμού,.
 - Στις εγγυητικές επιστολές ΛΗΨΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ η σύμβαση
 - Στις εγγυητικές επιστολές ΚΑΛΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ (αφορά μόνο παραγγελίες του ΔΗΜΟΣΙΟΥ), το προτιμολόγιο ή προσφορά για αγορά πρώτης ύλης, όπου θα αναφέρονται σαφώς οι όροι αποπληρωμής.

Σημείωση1:

Η υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει οποιοδήποτε επί πλέον στοιχείο κριθεί αναγκαίο για την αξιολόγηση του αιτήματος.

Σημείωση2:

Σε περίπτωση μη υποβολής ενός εκ των παραπάνω δικαιολογητικών το αίτημα δεν εξετάζεται.

Β. ΓΙΑ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ ή ΠΟΛΑΠΛΗ ΦΟΡΑ.

1. Αίτηση **ΕΙΣ ΔΙΠΛΟΥΝ**
2. Δελτίο πληροφοριών Δελτίο πληροφοριών, όπως το συνημμένο υπόδειγμα. **(Υποβάλλεται σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων της επιχείρησης και οποσδήποτε μία φορά κάθε έτος).**
3. Υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 ότι όλα τα στοιχεία που δηλώνονται είναι αληθινά.
4. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας.
5. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας.
6. Βεβαιώσεις των τραπεζών με τις οποίες έχει δoσοληψίες η επιχείρηση, για τις οφειλές της, προς αυτές. (Είδος δανείου ή εγγυητικής, ύψος δανείου ή εγγυητικής, ημερομηνία χορήγησης, ενήμερο και τυχόν ληξιπρόθεσμο ποσό). Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συνεργασία με κάποια τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα Υπεύθυνη δήλωση του **ΝΔ 1599/86** ότι η επιχείρηση δεν συνεργάζεται με τραπεζικά ή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.
7. Επίσημους ισολογισμούς των τριών τελευταίων χρήσεων, αντίγραφα φορολογικών δηλώσεων, περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ για το τρέχον έτος και πρόσφατο ισοζύγιο. (Για επιχειρήσεις που τηρούν λογιστικά βιβλία Γ' κατηγορίας). (Εάν τα παραπάνω στοιχεία έχουν υποβληθεί σε προηγούμενο αίτημα δεν υποβάλλονται).
8. Αντίγραφα φορολογικών δηλώσεων (Έντυπο Ε3) των 3 τελευταίων ετών και περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ για το τρέχον έτος. (Για επιχειρήσεις που τηρούν λογιστικά βιβλία Β' κατηγορίας). (Εάν τα παραπάνω στοιχεία έχουν υποβληθεί σε προηγούμενο αίτημα δεν υποβάλλονται).

9. Για την απασχόληση προσωπικού αντίγραφο του εντύπου Ε7 και αντίγραφο του θεωρημένου από την επιθεώρηση εργασίας πίνακα απασχόλησης προσωπικού.
10. Προκειμένου για επιχειρήσεις εταιρικής μορφής, **επικυρωμένο** καταστατικό και τυχόν τροποποιήσεις του, **μόνο σε περίπτωση** που έχουν μεταβληθεί τα στοιχεία σε σχέση με τα αρχικά προσκομισθέντα καταστατικά για την νομιμοποίηση.
11. Σύμβαση με οίκο του εξωτερικού (για εξαγωγές) όταν πρόκειται για εγγυητική ΚΑΛΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ.
12. Θα προσκομίζεται **ΕΙΣ ΔΙΠΛΟΥΝ**
 - Στις εγγυητικές επιστολές ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ η διακήρυξη του διαγωνισμού. (Ολόκληρο το τεύχος της διακήρυξης)
 - Στις εγγυητικές επιστολές ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ η κατακυρωτική απόφαση. (Σε περίπτωση που η Εγγυητική Συμμετοχής έχει ληφθεί από άλλο πιστωτικό ίδρυμα θα προσκομίζεται και η διακήρυξη του συγκεκριμένου διαγωνισμού,.
 - Στις εγγυητικές επιστολές ΛΗΨΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ η σύμβαση
 - Στις εγγυητικές επιστολές ΚΑΛΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ (αφορά μόνο παραγγελίες του ΔΗΜΟΣΙΟΥ), το προτιμολόγιο ή προσφορά για αγορά πρώτης ύλης, όπου θα αναφέρονται σαφώς οι όροι αποπληρωμής.

Σημείωση1:

Η υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει οποιοδήποτε επί πλέον στοιχείο κριθεί αναγκαίο για την αξιολόγηση του αιτήματος.

Σημείωση2:

Σε περίπτωση μη υποβολής ενός εκ των παραπάνω δικαιολογητικών το αίτημα δεν εξετάζεται.

4.8 Παρουσίαση ΦΕΚ 276 Νόμου 3522/06

3045

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 276

22 Δεκεμβρίου 2006

Το παρόν ΦΕΚ επανεκτυπώθηκε λόγω λάθους.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3522

Μεταβολές στη φορολογία εισοδήματος, απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ,
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ, ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΚΑΙ Φ.Π.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 1

Φορολογική κλίμακα - Μειώσεις φόρου

1. Η κλίμακα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως αυτός κυρώθηκε με το ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

« (α) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
12.000	0	0	12.000	0
18.000	25	4.500	30.000	4.500
45.000	35	15.750	75.000	20.250
άνω 75.000	40			

(β) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
10.500	0	0	10.500	0
1.500	15	225	12.000	225
18.000	25	4.500	30.000	4.725
45.000	35	15.750	75.000	20.475
άνω 75.000	40			

2. Η κλίμακα της παραγράφου 1 ισχύει από 1.1.2009 για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την ημερομηνία αυτή και μετά.

3. Ειδικά, για τα εισοδήματα που αποκτώνται τα έτη 2007 και 2008 ισχύουν οι ακόλουθες κλίμακες:

« (α) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ 2007

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
12.000	0	0	12.000	0
18.000	29	5.220	30.000	5.220
45.000	39	17.550	75.000	22.770
άνω 75.000	40			

(β) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ 2007

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
10.500	0	0	10.500	0
1.500	15	225	12.000	225
18.000	29	5.220	30.000	5.445
45.000	39	17.550	75.000	22.995
άνω 75.000	40			

(α) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ 2008

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
12.000	0	0	12.000	0
18.000	27	4.860	30.000	4.860
45.000	37	16.650	75.000	21.510
άνω 75.000	40			

(β) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ 2008

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολ. συντελεστής %	Φόρος Κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
10.500	0	0	10.500	0
1.500	15	225	12.000	225
18.000	27	4.860	30.000	5.085
45.000	37	16.650	75.000	21.735
άνω 75.000	40			

4. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται και προστίθενται νέα τρίτο και τέταρτο εδάφια, ως εξής:

« Η κλίμακα (α) εφαρμόζεται με την προϋπόθεση ότι το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού δηλούμενου εισοδήματος που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις. Κατ' εξαίρεση για τους συνταξιούχους που, εκτός από τη σύνταξή τους, δηλώνουν εισόδημα και από ακίνητα και από γεωργικές επιχειρήσεις, δεν έχει εφαρμογή η προϋπόθεση του προηγούμενου εδαφίου. Όταν ο συνταξιούχος δηλώνει εισόδημα και από άλλες πηγές, έχει εφαρμογή η προϋπόθεση του δευτέρου εδαφίου.»

5. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Στην περίπτωση συζύγων αρκεί ο ένας από αυτούς να έχει τις ανωτέρω προϋποθέσεις.»

6. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ποσό της κάθε δαπάνης της περίπτωσης αυτής επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση, δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α) που ισχύει για μισθωτό χωρίς τέκνα.»

7. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο φόρος στις αμοιβές που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα του εμπορικού ναυτικού από την παροχή υπηρεσιών σε εμπορικά πλοία, υπολογίζεται με αναλογικό συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) για τους αξιωματικούς και ένα τοις εκατό (1%) για το κατώτερο πλήρωμα στις αμοιβές που αποκτώνται από το ημερολογιακό έτος 2007 και επόμενα.»

8. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν το συνολικό ποσό της οφειλής, η οποία προκύπτει με βάση την αρχική δήλωση του υπόχρεου, είναι μέχρι το ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ για τον ίδιο και για τη σύζυγό του αθροιστικά λαμβανόμενο, τούτο θα καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου.»

9. Τα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου 9 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται και στο τέλος της παραγράφου αυτής προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Όταν η δήλωση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, παρέχεται έκπτωση ενάμισι τοις εκατό (1,5%) στο συνολικό ποσό της οφειλής και μέχρι του ποσού των εκατόν δεκαοκτώ (118) ευρώ, ανεξάρτητα από τον αριθμό των δόσεων.»

Άρθρο 2

Εκπτώσεις δαπανών από το εισόδημα

1. Το ποσό των χιλίων εννιακοσίων (1.900) ευρώ που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. αυξάνεται σε δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ.

2. Η περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Ζ. Ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της δαπάνης για:

α) Την αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή για νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου.

β) Την αντικατάσταση του λέβητα πετρελαίου για την εγκατάσταση τηλεθέρμανσης ή για νέα εγκατάσταση τηλεθέρμανσης.

γγ) Την αγορά ηλιακών συλλεκτών και για την εγκατάσταση κεντρικού κλιματισμού με χρήση ηλιακής ενέργειας.

δδ) Την αγορά αποκεντρωμένων συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (φωτοβολταϊκά, μικρές ανεμογεννήτριες) και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και ψύξης-θέρμανσης με χρήση φυσικού αερίου ή ανανεώσιμων πηγών.

εε) Τη θερμομόνωση σε υφιστάμενα κτίρια.

Το ποσό της δαπάνης της περίπτωσης αυτής που αφαιρείται δεν μπορεί να υπερβεί τα επτακόσια (700) ευρώ.»

3. Το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Με τις ίδιες ως άνω προϋποθέσεις η έκπτωση αυτή παρέχεται και επί αγοράς μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, καθώς και αυτά που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής μέσω εσωτερικού μεταβλητού κεφαλαίου.»

Άρθρο 3

Φορολογία ακινήτων

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Από βιομηχανοστάσια που ιδιοχρησιμοποιούνται, μαζί με τα παραρτήματά τους και τα εξαρτήματα, καθώς και με τις αποθήκες και τα οικόπεδα που είναι συνεχόμενα με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών και για την πρώτη εναπόθεση των βιοτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων.

Ως βιομηχανοστάσια θεωρούνται τα οικοδομήματα που έχουν ειδικά ανεγερθεί για τη λειτουργία βιοτεχνίας και βιομηχανίας, στα οποία έχουν μόνιμα προσαρμοστεί μηχανικές εγκαταστάσεις, καθώς και τα οικοδομήματα επεξεργασίας και συντήρησης καπνών σε φύλλα ή άλλων εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων.»

2. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για αποσβέσεις σε οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, ξενοδοχεία, νοσοκομεία ή κλινικές και ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) για οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις.

Επίσης, εκπίπτει ποσοστό μέχρι σαράντα τοις εκατό (40%) για ασφάλιστρα κατά του κινδύνου πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, για έξοδα επισκευής και συντήρησης, για δικαστικές δαπάνες, καθώς και για αμοιβή δικηγόρου για δίκες σε διαφορές απόδοσης μισθίου ή καθορισμού μισθώματος για όλες γενικά τις οικοδομές.

Όταν πρόκειται για εισόδημα που προκύπτει σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, όλα τα παραπάνω ποσοστά περιορίζονται σε τρία τοις εκατό (3%) συνολικώς.

Αν οι δαπάνες που αναφέρονται στα προηγούμενα εδάφια αφορούν κοινόχρηστους χώρους του ακινήτου, επιμερίζονται αναλόγως στους συνιδιοκτήτες του.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αναγνώριση του δικαιώματος διενέργειας των εκπτώσεων, των δαπανών που ορίζονται στην περίπτωση αυτή, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.»

3. Η παράγραφος 21 του άρθρου 5 του ν. 2753/1999 (ΦΕΚ 249 Α') καταργείται.

4. Το τέλος χαρτοσήμου, που επιβάλλεται στα μισθώματα από εκμίσθωση κατοικιών γενικά που αποκτώνται από 1.1.2007 μέχρι 31.12.2007 περιορίζεται στο ενάμισι τοις εκατό (1,50%) και από 1ης Ιανουαρίου 2008 και μετά καταργείται.

Άρθρο 4

Φορολογία επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών

1. Τα ποσά του φόρου που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 10 του ν.2579/1998 (ΦΕΚ 31 Α') επιβάλλονται για μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2008.

2. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται για τις χρήσεις 2005, 2006, 2007 και 2008 και ισχύουν ανάλογα και για τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης επιβατικών λεωφορείων ενταγμένων σε Κ.Τ.Ε.Λ.»

3. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Τα ποσά καθαρού εισοδήματος της περίπτωσης αυτής μειώνονται για τις χρήσεις 2007 και 2008 κατά ποσό χιλίων (1.000) ευρώ προκειμένου για μη εργαζόμενους συνταξιούχους ιδιοκτήτες επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ) και επιβατικών λεωφορείων ενταγμένων σε Κ.Τ.Ε.Λ.»

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν.3296/2004 (ΦΕΚ 253 Α') εξακολουθούν να ισχύουν και για τις χρήσεις 2007 και 2008.

5. Τα ποσά φόρου του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του ν. 2238/1994, όπως αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 8 του άρθρου 3 του ν. 3296/2004, εφαρμόζονται και για τις διαχειριστικές χρήσεις 2007 και 2008.

6. Η παράγραφος 10 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπόχρεους που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 αυτού του νόμου, οι οποίοι δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία δευτέρας κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.»

7. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για τα ποσά των επιχορηγήσεων που καταβάλλονται στους νέους ελεύθερους επαγγελματίες.»

8. Η πρώτη περίοδος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι υπόχρεοι της παραγράφου 4 του άρθρου 2 υποβάλλουν δήλωση φόρου εισοδήματος στον Προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ως εξής:»

9. Στην περίπτωση β' του άρθρου 12 του π.δ. 299/2003 (ΦΕΚ 255 Α') προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία.»

10. Για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών των επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από την κατηγορία βιβλίων του Κ.Β.Σ. που τηρούν, αφαιρείται από τα καθαρά κέρδη τους, τα οποία προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ποσό χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, για κάθε άτομο που απασχολούν με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω.

11. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 64 του Κ.Φ.Ε. καταργείται.

12. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 110 του Κ.Φ.Ε. καταργείται.

Άρθρο 5

Απαλλαγές και αυτοτελής φορολογία ορισμένων εισοδημάτων

1. Η οριζόμενη από την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Ε. επιφάνεια εκατό (100) τετραγωνικών μέτρων αυξάνεται σε διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα.

2. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται για τόκους που προκύπτουν από την 1η Ιανουαρίου 2007 και μετά.

3. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται νέα περίπτωση β' ως εξής:

«β) Τα επιδόματα που καταβάλλονται στους δικαιούχους σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 6 του άρθρου 63 του ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α').»

4. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του Κ.Φ.Ε. και πριν από την περίπτωση γ', διαγράφεται η λέξη «και» και προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«και δ) το εξωιδρυματικό επίδομα της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Ε. και τα προνοιακά επιδόματα που χορηγούνται σε άτομα με διάφορες αναπηρίες.»

5. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται περίπτωση ζ' ως εξής:

«ζ) Το ποσό του ειδικού επιδόματος μουσικού οργάνου που χορηγείται στους μουσικούς της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, Θεσσαλονίκης και της Ορχήστρας Λυρικής Σκηνής για την κάλυψη της δαπάνης αγοράς, συντήρησης και επισκευής του μουσικού οργάνου ιδιοκτησίας τους για την εκτέλεση μουσικών έργων.»

6. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 13 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται σε αθλητές εθνικών ομάδων, ως επιβράβευση αυτών από το Δημόσιο, λόγω επίτευξης διεθνών στόχων ατομικώς ή ομαδικώς, καθώς και τα χρηματικά ποσά των πάσης φύσεως

χορηγιών που καταβάλλονται στους ανωτέρω αθλητές, φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή φόρου είκοσι τοις εκατό (20%).»

Η έναρξη ισχύος της διάταξης αυτής ορίζεται από 1.1.2006, για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την ημερομηνία αυτή και μετά, καθώς και για τις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των φορολογικών αρχών.

7. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως εξής:

«Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται στα φυσικά πρόσωπα και στους υπόχρεους της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του Κ.Φ.Ε. για τα ποσά του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης γ' της παραγράφου αυτής.»

8. Η παράγραφος 4 του άρθρου 57 του Κ.Φ.Ε. καταργείται.

9. Ο συντελεστής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 7 του άρθρου 14 του Κ.Φ.Ε. και για τα επιδόματα του εδαφίου αυτού μειώνεται από δεκαπέντε τοις εκατό (15%) σε πέντε τοις εκατό (5%) και μετά τη λέξη «φορολόγηση» του τελευταίου εδαφίου της ίδιας παραγράφου προστίθενται οι λέξεις «με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%)».

10. Η περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 61 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Σε περιπτώσεις πτώχευσης ή σχολάζουσας κληρονομίας ή επιδικίας ή μεσεγγύησης, κατά περίπτωση, ο σύνδικος πτώχευσης ή ο κηδεμόνας ή ο προσωρινός διαχειριστής ή ο μεσεγγυούχος.»

11. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 74 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται.

Άρθρο 6

Αυτοτελής φορολογία τόκων καταθέσεων και ομολόγων

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται εδάφιο ως εξής:

« Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στους τόκους από καταθέσεις στην αλλοδαπή ή από ομολογιακά δάνεια που εκδίδονται σε αυτή, καθώς και στα εισοδήματα από κάθε μορφής τίτλους που εκδίδονται από θυγατρικές εταιρίες ημεδαπών τραπεζικών ιδρυμάτων στο εξωτερικό και δύνανται να συμπεριληφθούν στην κατηγορία των εμποτικών κεφαλαίων για την ενίσχυση της κεφαλαιακής τους επάρκειας, σύμφωνα με τις εκάστοτε πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, όταν όλα τα πιο πάνω εισοδήματα αποκτώνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κατοίκους Ελλάδος.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

« γ) τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν ή είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα και έχουν καταστεί «φορείς πληρωμής» με βάση την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν. 3312/2005 (ΦΕΚ 35 Α') υποχρεούνται για τα εισοδήματα που αναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 και εισπράττονται από αυτά για λογαριασμό κατοίκων Ελλάδος σε παρακράτηση του φόρου κατά την καταβολή των τόκων ή στην πίστωση του λογαριασμού του δικαιούχου. Ο φόρος υπολογίζεται επί του συνόλου των τόκων που εισπράττουν τα πιστωτικά ιδρύματα για λογαριασμό κατοίκων Ελλάδας είτε το προϊόν της είσπραξης εισάγεται στην Ελλάδα είτε επανεπενδύεται ή παραμένει στο εξωτερικό.

Για την απόδοση του παρακρατούμενου φόρου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 60.»

3. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 8 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Δεν εκπίπτει ο φόρος που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή, εφόσον ο δικαιούχος του εισοδήματος έχει φορολογηθεί σύμφωνα με το άρθρο 12 με εξάντληση της φορολογικής του υποχρέωσης.»

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή για εισοδήματα που αποκτώνται από 1ης Ιανουαρίου 2007. Ειδικά για τα ως άνω εισοδήματα, ως προς τα οποία εκκρεμούν υποθέσεις ενώπιον των φορολογικών αρχών κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων με την προβλεπόμενη από την παράγραφο 4 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε. παρακράτηση φόρου εισοδήματος είκοσι τοις εκατό (20%).

5. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 26 του ν. 2789/2000 (ΦΕΚ 21 Α') προστίθεται δεύτερο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Για τους τόκους που προκύπτουν από τις ομολογίες αυτές δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.»

6. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή για τόκους που προκύπτουν από ομολογιακά δάνεια που εκδίδονται από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά.

7. Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 8 του άρθρου 26 του ν. 2789/2000 καταργούνται.

Η κατάργηση αυτή ισχύει και για τα ομολογιακά δάνεια που εκδόθηκαν πριν τη δημοσίευση του παρόντος για τους τόκους των ομολογιών αυτών που αποκτώνται από τους δικαιούχους από 1.1.2007 και μετά.

Άρθρο 7

Φορολογία εσόδων από συναλλαγές επί παραγώγων Χρηματιστηρίου

1. Ο τίτλος του άρθρου 38 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 38

Εισοδήμα από διάθεση και αποτίμηση χρεογράφων και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων».

2. Στο άρθρο 38 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος προστίθενται παράγραφοι 5 και 6, που έχουν ως εξής:

«5. Τα κεφαλαιακά κέρδη που αποκτούν ατομικές επιχειρήσεις και υπόχρεοι που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 και οι οποίοι τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων από συναλλαγές σε παράγωγα προϊόντα των υποπεριπτώσεων γγ' έως ζζ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2396/1996 (ΦΕΚ 73 Α') και της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 54 του ν. 3371/2005 (ΦΕΚ 178 Α') που διαπραγματεύονται στην αγορά παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο παραγώγων ή σε άλλη οργανωμένη αγορά, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος. Η απαλλαγή παρέχεται με την προϋπόθεση ότι τα κέρδη εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού με προορισμό το

συμφηρισμό ζημιών που τυχόν θα προκύψουν στο μέλλον από την ίδια αιτία. Σε περίπτωση διανομής ή διάλυσης της επιχείρησης, τα κέρδη αυτά φορολογούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

6. Τα κεφαλαιακά κέρδη που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο και τα οποία αποκτώνται από φυσικά πρόσωπα ή ατομικές επιχειρήσεις και υπόχρεους της παραγράφου 4 του άρθρου 2 εκτός της περίπτωσης που προβλέπεται στην ίδια παράγραφο, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος.»

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 έχουν εφαρμογή για κέρδη που προκύπτουν από τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2007 και μετά.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 2533/1997 (ΦΕΚ 228 Α') καταργούνται ως προς τη φορολογία εισοδήματος.

Άρθρο 8

Δαπάνες επιχειρήσεων

1. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περίπτωσης μ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίστανται ως εξής:

«Τα ανωτέρω ισχύουν με την προϋπόθεση ότι το ξενοδοχείο ευρίσκεται εντός του νομού, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου είναι εγκατεστημένη η έδρα ή υποκατάστημα της επιχείρησης που επιβαρύνεται με τα πιο πάνω έξοδα.»

2. Στην περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε., μετά το δεύτερο εδάφιο προστίθεται νέο εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Οι ανώνυμες χρηματιστηριακές εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών υπολογίζουν την πρόβλεψη επί της αξίας της προμήθειας που αναγράφεται στα πινακίδια, τα οποία εκδίδουν προς επιτηδευματίες ή ιδιώτες, και με την προϋπόθεση ότι σε αυτά αναγράφονται τα στοιχεία, που ορίζονται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.»

3. Οι παράγραφοι 17, 18 και 19 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. αναριθμούνται σε 19, 20, 21 αντίστοιχα και προστίθενται νέες παράγραφοι 17 και 18, οι οποίες έχουν ως ακολούθως:

«17. Αμοιβές σε χρήμα ή σε είδος δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, όταν η παροχή ή η λήψη αυτής συνιστά ποινικό αδίκημα ακόμα και αν η καταβολή αυτών πραγματοποιείται στο εξωτερικό.

18. Οι ποινικές ρήτρες, τα πρόστιμα και οι χρηματικές ποινές που επιβάλλονται για οποιονδήποτε λόγο σε βάρος επιχείρησης δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδά της.»

4. Για την έκπτωση των δαπανών των περιπτώσεων ι' και ιη' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. που πραγματοποιούνται από την 1η Ιανουαρίου 2005 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2008, δεν απαιτείται προέγκριση από την επιτροπή η οποία προβλέπεται από την προηγούμενη προέγκριση, ανήκει στην αρμοδιότητα των ειδικών επιτροπών, που συστάθηκαν στα Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (Δ.Ε.Κ.) και στα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.) με την υπ' αριθμ. 1028199/10456/ Β0012/ΠΟΛ.1051/21.3.2005 (ΦΕΚ 392 Β') απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 66 του ν.2238/1994.

5. Προσφυγές οι οποίες έχουν ασκηθεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων ι' και ιη' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν.2238/1994, θεωρούνται ως μη ασκηθείσες και δεν εξετάζονται.

Άρθρο 9

Λοιπές διατάξεις

1. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 61 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Παράλειψη του υπόχρεου να επιδώσει μέχρι το τέλος του οικείου οικονομικού έτους δήλωση, στην οποία αναγράφεται η ζημία που προέκυψε στο ίδιο οικονομικό έτος, του στερεί το δικαίωμα συμφηρισμού, που ορίζεται από την παράγραφο 3 του άρθρου 4.»

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή και για υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των φορολογικών αρχών και των διοικητικών δικαστηρίων.

3. Στην παράγραφο 11 του άρθρου 105 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Ειδικά για το ποσό της ζημίας νομικού προσώπου της παραγράφου 1 του άρθρου 101, που αποσβέσθηκε με ειδική προς τούτο μείωση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου αυτού, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4.»

4. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 28 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται περίπτωση ι', που έχει ως εξής:

«ι) η ωφέλεια επιχείρησης, που προκύπτει από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από την είσπραξη χρέους, η οποία λαμβάνει χώρα μέσα στα πλαίσια της επαγγελματικής τους συνεργασίας. Στην περίπτωση αυτή δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί φορολογίας δωρεών.»

5. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν.2992/2002 (ΦΕΚ 54 Α') καταργούνται για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων, που πραγματοποιούνται από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και για τους μετασχηματισμούς των οποίων έχει ήδη αρχίσει η διαδικασία πραγματοποίησής τους και θα ολοκληρωθεί μετά τον ως άνω χρόνο δημοσίευσης του παρόντος.

6. Για σκοπούς εφαρμογής της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α'), ως κλάδος ή τμήμα επιχείρησης λογίζεται και το σύνολο ή τμήμα του λογαριασμού συμμετοχών εισφέρουσας επιχείρησης, ο οποίος εξ ολοκλήρου απαρτίζεται από συμμετοχές σε επιχειρήσεις που είτε διενεργούν αυτοχρηματοδοτούμενα ή συγχρηματοδοτούμενα δημόσια έργα της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α'), της περίπτωσης δ' του άρθρου 3 του π.δ. 334/2000 (ΦΕΚ 279 Α') και της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 166/1996 (ΦΕΚ 125 Α'), είτε ως αντικείμενο έχουν τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα του άρθρου 2 ν. 3389/2005 (ΦΕΚ 232 Α').

7. Οι περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 25 του άρθρου 59 του ν. 2396/1996 (ΦΕΚ 73 Α') αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«β) Στα εισοδήματα από τόκους ή μερίσματα που αποκτούν δικαιούχοι ελληνικών πιστοποιητικών, κάτοικοι Ελλάδος, ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 29% από 1.1.2006 και με 25% από 1.1.2007 και μετά. Η παρακράτηση ενεργείται από τον εκδότη στο ποσό των

μερισμάτων ή τόκων που διανέμει η αλλοδαπή εταιρεία μετά την αναγωγή του σε μικτό ποσό με την προσθήκη του φόρου που παρακρατήθηκε στην αλλοδαπή. Από τον αναλογούντα φόρο εκπίπτει ο πιο πάνω φόρος που παρακρατήθηκε στην αλλοδαπή.

γ) Ο εκδότης των ελληνικών πιστοποιητικών αποδίδει τον οφειλόμενο σύμφωνα με τα πιο πάνω φόρο στην αρμόδια για τη φορολογία του Δ.Ο.Υ. εντός του πρώτου δεκαπενθήμερου του επόμενου από την είσπραξη μήνα των μερισμάτων ή τόκων από την αλλοδαπή. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα πιο πάνω εισοδήματα.»

8. Οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν.3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α') καταργούνται από την 1η Ιανουαρίου 2006 και μετά.

9. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του ν.2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α') προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Ο φόρος της παρούσας παραγράφου δεν επιβάλλεται όταν οι πωλήσεις πραγματοποιούνται σε αλλοδαπό χρηματιστήριο με το οποίο το Χρηματιστήριο Αθηνών έχει δημιουργήσει κοινό ηλεκτρονικό σύστημα διαπραγμάτευσης και με την προϋπόθεση ότι για τις πωλήσεις αυτές προβλέπεται η καταβολή ανάλογου φόρου στην αλλοδαπή.»

Άρθρο 10

Μεταβίβαση μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) η πραγματική αξία πώλησης μετοχών ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, οι οποίες μεταβιβάζονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά.

Για τον προσδιορισμό της πραγματικής αξίας των μετοχών για την επιβολή του φόρου πέντε τοις εκατό (5%) λαμβάνεται υπόψη και η κατώτατη πραγματική αξία των μετοχών που μεταβιβάζονται, η οποία εξευρίσκεται ως ακολούθως:

α) Τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας, που εμφανίζονται στον τελευταίο πριν από τη μεταβίβαση επίσημο ισολογισμό και όπως αυτά διαμορφώνονται μετά από αύξηση ή μείωση που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της μεταβίβασης, προσυεξάγονται με την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων των πέντε (5) τελευταίων διαχειριστικών περιόδων πριν από τη μεταβίβαση. Στο αποτέλεσμα που προκύπτει προστίθεται και η υφιστάμενη διαφορά μεταξύ της αξίας των ακινήτων της εταιρείας, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά το χρόνο της μεταβίβασης στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων και της εμφανιζόμενης στα βιβλία αξίας κτήσης αυτών, αν η δεύτερη είναι μικρότερη της πρώτης. Το ποσό που προκύπτει σύμφωνα με τα πιο πάνω, διαιρούμενο δια του αριθμού των υφιστάμενων κατά το χρόνο μεταβίβασης μετοχών, αντιπροσωπεύει την ελάχιστη πραγματική αξία της κάθε μετοχής, η οποία λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αξίας των μετοχών που μεταβιβάζονται.

β) Ως απόδοση ιδίων κεφαλαίων λαμβάνεται ο λόγος του μέσου όρου των ολικών αποτελεσμάτων εκμετάλ-

λησης (προ φόρων) των πέντε (5) τελευταίων, πριν από τη μεταβίβαση, ισολογισμών και του μέσου όρου των ιδίων κεφαλαίων της ίδιας χρονικής περιόδου. Σε περίπτωση που νόμιμα έχουν καταρτισθεί λιγότεροι από πέντε (5) ισολογισμοί, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των ισολογισμών αυτών. Αν το άθροισμα των ολικών αποτελεσμάτων είναι αρνητικό, δεν λαμβάνεται υπόψη καμία απόδοση.

γ) Όταν η εταιρεία της οποίας μεταβιβάζονται οι μετοχές έχει προέλθει από μετατροπή ή συγχώνευση άλλων ανωνύμων εταιρειών ή άλλων μορφών επιχειρήσεων και η μεταβίβαση λαμβάνει χώρα πριν από τη σύνταξη τριών ισολογισμών, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία της προηγούμενης περίπτωσης, που προκύπτουν και από τους ισολογισμούς των επιχειρήσεων που έχουν μετασχηματισθεί, εφόσον τηρούσαν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, ώστε να λαμβάνονται υπόψη στοιχεία τριών ισολογισμών συνολικά.

δ) Σε περίπτωση που από το συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό συμφωνητικό προκύπτει ως πραγματική αξία μεταβίβασης μετοχών μεγαλύτερη αυτής που προκύπτει, σύμφωνα με τις διατάξεις των υποπεριπτώσεων α' έως γ' της παρούσας παραγράφου, λαμβάνεται υπόψη η συμφωνηθείσα.

Η διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής εφαρμόζεται και για μεταβιβάσεις μετοχών αλλοδαπών ανωνύμων εταιρειών μη εισηγμένων σε διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό από ημεδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή, ο φόρος επιβάλλεται επί της συμφωνηθείσας αξίας πώλησης των μετοχών.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Όταν δικαιούχοι των εισοδημάτων της παραγράφου αυτής είναι πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 101, με την καταβολή του πιο πάνω φόρου δεν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων, αλλά τα κέρδη από τις συναλλαγές αυτές φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις.»

3. Η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 109 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 12, 13 παράγραφοι 1 και 2, 55, 111 και 114 του παρόντος, στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο.»

Άρθρο 11

Μεταβίβαση μεριδίων εταιρειών περιορισμένης ευθύνης

Μετά το πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. προστίθενται δεκατέσσερα νέα εδάφια, τα οποία έχουν ως εξής:

«Για τον υπολογισμό της ωφέλειας, που προκύπτει από τη μεταβίβαση μεριδίων ημεδαπής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, αφαιρείται το κόστος απόκτησής της από την κατώτατη πραγματική αξία που έχουν κατά το χρόνο μεταβίβασης.

Για τον προσδιορισμό της κατώτατης πραγματικής αξίας των μεριδίων που μεταβιβάζονται, ως κατώτατη πραγματική αξία ολόκληρης της εταιρείας λαμβάνεται το

άθροισμα: i) των ιδίων κεφαλαίων της, που εμφανίζονται στον τελευταίο πριν από τη μεταβίβαση επίσημο ισολογισμό, ii) της άυλης αξίας της, iii) της αξίας των ακινήτων της εταιρείας κατά το μέρος που η αξία του καθενός από αυτά, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά το χρόνο μεταβίβασης στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων, υπερβαίνει την αξία κτήσης του και iv) των αυξήσεων των ιδίων κεφαλαίων που έχουν μεσολαβήσει από το χρόνο σύνταξης του τελευταίου επίσημου ισολογισμού μέχρι το χρόνο μεταβίβασης των μεριδίων ή των μειώσεων των ιδίων κεφαλαίων που έχουν γίνει στο ίδιο χρονικό διάστημα.

Ειδικότερα, για τον προσδιορισμό της άυλης αξίας, αφαιρούνται οι τόκοι των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας, οι οποίοι υπολογίζονται με βάση το μέσο όρο του επιτοκίου των εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου ετήσιας διάρκειας, που εκδόθηκαν το Δεκέμβριο του έτους που προηγείται της μεταβίβασης, από το μέσο όρο των ολικών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης των πέντε (5) τελευταίων, πριν από τη μεταβίβαση, ισολογισμών και το ποσό που προκύπτει (R) αναπροσαρμόζεται αρχικά με την εφαρμογή της σταθερής ληξιπρόθεσμης ράντας:

$$a = R \times \frac{1 - u^n}{i}$$

και στη συνέχεια το αποτέλεσμα που προκύπτει προσεζώνεται με τους ακόλουθους ποσοστιαίους συντελεστές, ανάλογα με τα έτη λειτουργίας της επιχείρησης:

Έτη λειτουργίας	Συντελεστές
Πάνω από 3 μέχρι 5	10%
Πάνω από 5 μέχρι 10	20%
Πάνω από 10 μέχρι 15	30%
Πάνω από 15	40%

Για την εφαρμογή της πιο πάνω ράντας:
 - a = το ποσό που προκύπτει μετά την αναπροσαρμογή και αποτελεί την άυλη αξία της επιχείρησης,
 - R = το ποσό που αναπροσαρμόζεται και αναφέρεται στο υπερκέρδος της επιχείρησης,
 - n = το πενταετές μελλοντικό χρονικό διάστημα για το οποίο προσδοκείται υπερκέρδος,

$$- u^n = \frac{1}{(1+i)^n}$$

η παρούσα αξία του κεφαλαίου, η αξία του οποίου μετά από το πιο πάνω μελλοντικό διάστημα (n) είναι ένα λεπτό του ευρώ,

- i = το επιτόκιο των εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου ετήσιας διάρκειας.

Σε περίπτωση που νόμιμα έχουν καταρτιστεί λιγότεροι των πέντε (5) ισολογισμών, λαμβάνονται υπόψη τα πιο πάνω στοιχεία των εν λόγω ισολογισμών.

Όταν η εταιρεία της οποίας μεταβιβάζονται τα μερίδια έχει προέλθει από μετατροπή ή συγχώνευση άλλων επιχειρήσεων και έχει καταρτίσει λιγότερους από τρεις (3) ισολογισμούς, πριν από τη μεταβίβαση των μεριδίων της, τότε για την εξεύρεση του μέσου όρου των ολικών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης, λαμβάνονται υπόψη τα ολικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης και τα ίδια κεφάλαια όσων ισολογισμών αυτής υπάρχουν, καθώς και τα αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια όσων από τους τελευταίους

ισολογισμούς των επιχειρήσεων που έχουν μετασηματισθεί και τηρούσαν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων απαιτούνται, ώστε στο επίπεδο της επιχείρησης να συγκεντρωθούν τρεις (3) ισολογισμοί.

Προκειμένου για μεταβιβάσεις μεριδίων από επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, ως κόστος απόκτησης των μεταβιβαζόμενων μεριδίων λαμβάνεται αυτό που έχει καταχωρηθεί στα βιβλία τους, ανεξάρτητα από το χρόνο απόκτησής τους.

Για τα φυσικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις με βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, που μεταβιβάζουν μερίδια, ως κόστος απόκτησης λαμβάνεται η ελάχιστη αξία μεταβίβασης των μεριδίων, η οποία έχει υπολογισθεί κατά την απόκτησή τους, με βάση τις διατάξεις του παρόντος ή της 1030366/10307/Β0012/ΠΟΛ.1053/1.4.2003 Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ 477 Β'), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α') ή της 1119720/1980/Α0012/ΠΟΛ.1259/1999 Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ 2227 Β'), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 11 του άρθρου 3 του ν. 2753/1999 (ΦΕΚ 249 Α') ανάλογα με το χρόνο απόκτησής τους, κατά περίπτωση.

Αν τα μεταβιβαζόμενα μερίδια ή μέρος αυτών έχουν αποκτηθεί πριν από το χρόνο έναρξης ισχύος της προγενέστερης από τις πιο πάνω αποφάσεις, ως αξία κτήσης λαμβάνεται αυτή που οριστικοποιήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο κατά την εφαρμογή των διατάξεων φορολογίας εισοδήματος ή κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών ή σε περίπτωση μη οριστικοποίησης, η δηλωθείσα αξία. Όταν τα μεταβιβαζόμενα μερίδια έχουν αποκτηθεί κατά την ίδρυση της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, ως κόστος απόκτησης των μεριδίων αυτών λαμβάνεται η αξία τους, όπως αυτή αναφέρεται στο καταστατικό της εταιρείας. Εάν μέχρι το χρόνο μεταβίβασης των μεριδίων έχει λάβει χώρα τυχόν αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου, ως κόστος απόκτησης λαμβάνεται ο μέσος όρος του κεφαλαίου των πέντε (5) προηγούμενων χρήσεων πριν από τη μεταβίβαση και σε περίπτωση κατά την οποία έχουν παρέλθει λιγότερες από τις πέντε (5) χρήσεις, ως κόστος απόκτησης λαμβάνεται ο μέσος όρος του κεφαλαίου αυτών των χρήσεων.

Αν από το συμβολαιογραφικό έγγραφο ή το ιδιωτικό συμφωνητικό προκύπτει αξία μεταβίβασης μεγαλύτερη της ελάχιστης αξίας που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους, ως αξία πώλησης λαμβάνεται η συμφωνηθείσα.

Η διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής εφαρμόζεται και για μεταβιβάσεις μεριδίων αλλοδαπών εταιρειών περιορισμένης ευθύνης από ημεδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Για τον υπολογισμό της ωφέλειας, που προκύπτει από τη μεταβίβαση μεριδίων αλλοδαπής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, αφαιρείται το κόστος απόκτησής τους από τη συμφωνηθείσα αξία πώλησης των μεριδίων.»

Άρθρο 12

Φορολογία τεχνικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων που ασχολούνται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών

1. Το άρθρο 34 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 34

Εισοδήμα τεχνικών επιχειρήσεων

1. Ως ακαθάριστο έσοδο των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών λαμβάνεται η αξία των αυτοτελών οικοδομών, διμερισμάτων πολυκατοικιών, καταστημάτων, γραφείων αποθηκών και λοιπών χώρων, όπως αυτή αναγράφεται στο συμβόλαιο μεταβίβασης και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από αυτή που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων και της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, ΦΕΚ 248 Α') όπως αναμορφώνεται μετά τον έλεγχο της ειδικής δήλωσης Φ.Π.Α. για τη μεταβίβαση ακινήτου σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών για τον έλεγχο της δήλωσης αυτής.

Αν όμως η αξία που προκύπτει από άλλα επίσημα ή ανεπίσημα στοιχεία είναι μεγαλύτερη από την αξία που αναφέρεται παραπάνω, ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται η μεγαλύτερη αυτή αξία.

Χρόνος απόκτησης του ακαθάριστου εσόδου, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ύψους αυτού, θεωρείται η ημέρα σύνταξης του οριστικού συμβολαίου. Στην περίπτωση όμως που έχει συνταχθεί συμβολαιογραφικό προσύμφωνο και το οριστικό συμβόλαιο δεν έχει συνταχθεί μέσα σε διάστημα δύο (2) ετών από την ημέρα σύνταξης του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου, ως χρόνος απόκτησης του ακαθάριστου εσόδου θεωρείται η ημέρα κατά την οποία συμπληρώνονται δύο (2) έτη από την ημέρα σύνταξης του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου. Ειδικά, όταν το προσύμφωνο υπογράφεται με τον όρο της αυτοσύμβασης, που προβλέπεται από το άρθρο 235 του Αστικού Κώδικα και εφόσον καταβάλλεται ολόκληρο το τίμημα και παραδίδεται η νομή του ακινήτου, χρόνος απόκτησης του ακαθάριστου εσόδου θεωρείται η ημέρα υπογραφής του προσυμφώνου αυτού.

Ως πωλήσεις θεωρούνται και αυτές που έγιναν απευθείας από τον οικοπεδούχο για λογαριασμό του εργολήπτη.

Η αντικειμενική ή η πραγματική αξία, κατά περίπτωση, των αυτοτελών οικοδομών, διμερισμάτων, καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών και λοιπών χώρων που περιέχονται κατά το χρόνο της διάλυσης στα μέλη των υπόχρεων, που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2, θεωρείται ως ακαθάριστο έσοδο των υπόχρεων αυτών κατά το χρόνο της διάλυσής τους. Το καθαρό κέρδος που προκύπτει με βάση τα έσοδα αυτά φορολογείται στο όνομα των υπόχρεων, που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 2, με το συντελεστή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 κατά το έτος που διαλύεται η εταιρία, κοινωνία ή κοινοπραξία.

2. Τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών εξευρίσκονται με τη χρήση συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στα ακαθάριστα έσοδά τους.

Όταν δεν επιδεικνύονται στον έλεγχο ή δεν τηρούνται βιβλία και στοιχεία ή τηρούνται βιβλία κατώτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή τηρούνται ανεπαρκή ή ανακριβή βιβλία, εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης γ'

της παραγράφου 2 του άρθρου 30 και ο συντελεστής καθαρού κέρδους του πρώτου εδαφίου διπλασιάζεται. Επίσης, σε περίπτωση εξωλογιστικού προσδιορισμού των καθαρών κερδών, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των τριών τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 2 του άρθρου 32.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων με λυόμενα ή προκατασκευασμένα στοιχεία.

3. Προκειμένου για τον προσδιορισμό των φορολογητέων καθαρών κερδών ατομικών επιχειρήσεων και προσώπων της παραγράφου 4 του άρθρου 2 στα οποία δεν συμμετέχει νομικό πρόσωπο της παραγράφου 1 του άρθρου 101 και τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., όταν τα καθαρά κέρδη τα οποία προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 είναι μεγαλύτερα των τεκμαρτών, που προκύπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) της διαφοράς προστίθεται στα τεκμαρτά καθαρά κέρδη και το αποιμένον υπόλοιπο αυτής μεταφέρεται και εμφανίζεται στο λογαριασμό «Αφορολόγητα κέρδη οικοδομικών επιχειρήσεων». Κατά τη διανομή ή κεφαλαιοποίηση του αποθεματικού αυτού εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106. Ειδικά, για ατομική επιχείρηση, το αφορολόγητο αποθεματικό που αναλαμβάνεται ή κεφαλαιοποιείται προστίθεται στα λοιπά εισοδήματα του φυσικού προσώπου του οικείου οικονομικού έτους και φορολογείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9. Τυχόν επιπλέον κέρδη που προσδιορίζονται από το φορολογικό έλεγχο προστίθενται στα δηλωθέντα κέρδη και φορολογούνται στο σύνολό τους με τους ισχύοντες συντελεστές φορολογίας φυσικών ή νομικών προσώπων.

Όταν κατά τις διαχειριστικές περιόδους μέσα στις οποίες κτώνται έσοδα από την πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών, δεν έχει ολοκληρωθεί η ανέγερση της οικοδομής, ο προσδιορισμός των φορολογητέων καθαρών κερδών των χρήσεων αυτών ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 και στη συνέχεια, για τον προσδιορισμό των φορολογητέων καθαρών κερδών της χρήσης εντός της οποίας ολοκληρώνεται η ανέγερση της οικοδομής, εφαρμόζονται οι διατάξεις των τριών πρώτων εδαφίων της παραγράφου αυτής. Από τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος της τελευταίας δήλωσης, εκπίπτει ο φόρος που έχει καταβληθεί με βάση τις προηγούμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και ο οποίος προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2.

4. Τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, των εργολάβων και υπεργολάβων που ασχολούνται με την εργοληπτική κατασκευή δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων, γενικών, καθώς και των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, εξευρίσκονται ως εξής:

α) Για τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εργολαβική κατασκευή τεχνικών έργων ή την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του Δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημόσιων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, καθώς και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, γενικών, ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται τα εργολαβικά ανταλλάγματα που πιστοποιούνται

ούνται με τους οικείους λογαριασμούς κατά τη διάρκεια της χρήσης, τα οποία μειώνονται με τα ποσά των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης που αντιστοιχούν σε αυτά και τα οποία θεωρούνται έσοδα της χρήσης μέσα στην οποία αποδίδονται.

β) Για επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εργολαβική κατασκευή ιδιωτικών τεχνικών έργων ή οικοδομών ή την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων σε ιδιώτες, ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται η αξία του έργου που εκτελέστηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης.

γ) Για την εκτέλεση έργου χωρίς τη χρησιμοποίηση ίδιων υλικών, ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται η αξία του έργου που έχει εκτελεστεί κατά τη διάρκεια της χρήσης χωρίς να υπολογιστεί η αξία των υλικών.

5. Τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31, εφόσον τηρούνται επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ.. Σε περίπτωση εξωλογιστικού προσδιορισμού των καθαρών κερδών ισχύουν οι πιο κάτω συντελεστές καθαρού κέρδους, οι οποίοι εφαρμόζονται στα αντίστοιχα, κατά περίπτωση, ακαθάριστα έσοδα:

α) Για τα δημόσια τεχνικά έργα των περιπτώσεων α' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, δέκα τοις εκατό (10%) στα ακαθάριστα έσοδα που ορίζονται στην παράγραφο αυτή.

β) Για τα ιδιωτικά τεχνικά έργα της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου, δώδεκα τοις εκατό (12%) στα ακαθάριστα έσοδα που προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30.

γ) Για τα ιδιωτικά έργα της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στα ακαθάριστα έσοδα που προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30.

Σε περίπτωση μη επίδειξης στον έλεγχο ή μη τήρησης βιβλίων και στοιχείων ή τήρησης βιβλίων κατώτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή ανακρίβειας των τηρούμενων βιβλίων, οι πιο πάνω συντελεστές καθαρού κέρδους διπλασιάζονται, ενώ σε περίπτωση ανεπάρκειας των βιβλίων προσαυξάνονται κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

Επίσης, όταν τα βιβλία κρίνονται ανεπαρκή ή ανακριβή, εφαρμόζονται οι διατάξεις των τριών τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 2 του άρθρου 32.»

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 34 του Κ.Φ.Ε. εφαρμόζονται για ακίνητα των οποίων η άδεια κατασκευής εκδίδεται από 1ης Ιανουαρίου 2007 και μετά και των παραγράφων 4 και 5 για δημόσια ή ιδιωτικά τεχνικά έργα που αναλαμβάνονται από την ίδια ημερομηνία και μετά.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 34, καθώς και της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του Κ.Φ.Ε., εφαρμόζονται και για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 και της παραγράφου 4 του άρθρου 2 στα οποία συμμετέχει ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101, όταν δεν τηρούνται βιβλία του Κ.Β.Σ. ή τηρούνται βιβλία κατώτερης της Γ' κατηγορίας ή τηρούνται ανεπαρκή ή ανακριβή βιβλία, καθώς και στην περίπτωση που δεν επιδεικνύονται στο φορολογικό έλεγχο

βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ.. Επίσης, σε περίπτωση εξωλογιστικού προσδιορισμού των καθαρών κερδών, εφαρμόζονται οι διατάξεις των τριών τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 2 του άρθρου 32.

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 12 του άρθρου 105 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 101, τα οποία ασχολούνται με την πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών ή την εκτέλεση δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων, καθώς και των προσώπων της παραγράφου 4 του άρθρου 2 στα οποία συμμετέχει ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101.»

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 και της παραγράφου 4 του άρθρου 2 στα οποία συμμετέχει ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101, για οικοδομές των οποίων η άδεια κατασκευής εκδίδεται από 1ης Ιανουαρίου 2007 και μετά, καθώς και για δημόσια ή ιδιωτικά τεχνικά έργα που αναλαμβάνονται από την ίδια ημερομηνία και μετά.

6. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 12 του άρθρου 105 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Από τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος της δήλωσης αυτής εκπίπτει ο φόρος που έχει καταβληθεί με βάση τις προηγούμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και ο οποίος προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 34.»

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 7 του ν. 2940/2001 (ΦΕΚ 180 Α') καταργούνται.

Άρθρο 13

Διατάξεις φορολογικής διαδικασίας

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 68 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Φύλλο ελέγχου και αν ακόμη έγινε οριστικό δεν αποκλείει την έκδοση και κοινοποίηση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου, αν: α) από συμπληρωματικά στοιχεία, που περιήλθαν σε γνώση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, εξακριβώνεται ότι το εισόδημα του φορολογουμένου υπερβαίνει αυτό που έχει περιληφθεί στο προηγούμενο φύλλο ελέγχου, β) η δήλωση που υποβλήθηκε ή τα έντυπα ή οι καταστάσεις που τη συνοδεύουν αποδεικνύονται ανακριβή ή γ) περιέλθουν σε γνώση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στοιχεία βάσει της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής από φορολογικές ή τελωνειακές αρχές άλλων Κρατών - Μελών της Ε.Ε. ή τρίτων χωρών που αποδεικνύονται ανακριβείς οι συναλλαγές, έστω και αν αυτά ζητήθηκαν πριν από την έκδοση του οριστικού φύλλου ελέγχου. Στις πιο πάνω περιπτώσεις το νέο φύλλο ελέγχου εκδίδεται για το άθροισμα του εισοδήματος που προκύπτει από το προηγούμενο φύλλο ελέγχου, καθώς και αυτού που εξακριβώθηκε με βάση τα πιο πάνω στοιχεία. Αν εκδοθεί το πιο πάνω φύλλο ελέγχου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 70.»

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 66 του Κ.Φ.Ε. προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

« Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί επίσης να καθορίζεται κατά ειδικό τρόπο η αρμοδιότητα ελέγχου καθώς και έκδοσης των οικείων φύλλων ελέγχου και λοιπών καταλογιστικών πράξεων και όλης γενικά της διαδικασίας επιβολής και βεβαίωσης του φόρου, επί ανέλεγκτων δηλώσεων ελεγκτικής αρμοδιότητας των Δ.Ο.Υ., στις περιπτώσεις που για τον έλεγχο των δηλώσεων αυτών είναι αρμόδιες για οποιονδήποτε λόγο περισσότερες από μια Δ.Ο.Υ.. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου της παραγράφου αυτής ισχύουν ανάλογα και για τις λοιπές φορολογίες, ανεξάρτητα αν για τον έλεγχο των οικείων δηλώσεων και την επιβολή του φόρου είναι αρμόδιες μία ή περισσότερες Δ.Ο.Υ.. Τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια ισχύουν ανάλογα και ως προς τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.).»

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 66 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως προστέθηκαν με την παράγραφο 6 του άρθρου 9 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α'), καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 19 του ν. 3091/2002, καταργούνται.

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 70 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται και προστίθεται μετά από αυτό νέο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικώς, όταν στο φύλλο ελέγχου περιλαμβάνονται και εισοδήματα που προέρχονται από γεωργικές ή εμπορικές επιχειρήσεις ή από την άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος ή μόνο τέτοια εισοδήματα, που προέρχονται όμως αποκλειστικά από άσκηση επιχειρήσεων, που τηρούν βιβλία και στοιχεία της τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων: α) υποχρεωτικά λόγω ύψους ακαθάριστων εσόδων ή β) υποχρεωτικά λόγω νομικής μορφής ή προαιρετικά, εφόσον στις περιπτώσεις αυτές το ύψος των ακαθάριστων εσόδων υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) των ακαθάριστων εσόδων που απαιτούνται για την υποχρεωτική τήρηση βιβλίων και στοιχείων της τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, τότε η διοικητική επίλυση της διαφοράς γίνεται από επιτροπή που αποτελείται από τον αρμόδιο επιθεωρητή, τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους, από εκπρόσωπο του Εμπορικού και Βιομηχανικού ή Οικονομικού Επιμελητηρίου ή του εμπορικού ή επαγγελματικού συλλόγου της περιοχής, στην οποία εδρεύει η αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία.

Εξαιρετικά, στις περιπτώσεις που η διοικητική επίλυση της διαφοράς διενεργείται από τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.) ή τα Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (Δ.Ε.Κ.), στην επιτροπή συμμετέχει αντί του προϊσταμένου αυτών, ένας πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρος αυτής. Στην ως άνω επιτροπή συμμετέχει ως εισηγητής ο Επόπτης ελέγχου της εξεταζόμενης υπόθεσης.»

5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 70 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

« Η συζήτηση της αίτησης για τη διοικητική επίλυση της διαφοράς και η υπογραφή της σχετικής πράξης μπορεί να γίνει και από ειδικό πληρεξούσιο του υποχρέου, εφόσον κατατεθεί στον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή του ελεγκτικού κέντρου πληρεξούσιο έγγραφο δημόσιο ή ιδιωτικό με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής από την κατά νόμο αρμόδια αρχή.»

6. Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 84 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 68, ανεξάρτητα από το εάν έχει εκδοθεί και κοινοποιηθεί ή όχι, αρχικό φύλλο ελέγχου.»

7. Το άρθρο 13 του ν.3296/2004 (ΦΕΚ 253 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών, κατά τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο, δεν ελέγχονται ως προς τα δηλούμενα εισοδήματα και ποσά Φ.Π.Α. από την άσκηση της εκμετάλλευσης της επιχείρησης ή του ελευθερίου επαγγέλματος, με εξαίρεση τις δηλώσεις που εμπίπτουν στο δείγμα της παραγράφου 7 του άρθρου 17 και θεωρούνται περαιωθείσες ως ειλικρινείς για τα εισοδήματα και τα ποσά αυτά, εφόσον δηλώνονται ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη, καθώς και τυχόν διαφορές εκροών στο Φ.Π.Α., κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15.»

8. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 17 του ν.3296/2004 προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Επίσης με απόφαση του ίδιου Υπουργού καθορίζεται ο τρόπος επιλογής δείγματος δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17, οι οποίες ελέγχονται ως προς τα δηλούμενα εισοδήματα.»

9. Οι διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 έχουν εφαρμογή για δηλούμενα εισοδήματα οικονομικού έτους 2007 και μετά.

Άρθρο 14

Καταβολή φόρου πλοίων

1. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 16 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ο φόρος και η εισφορά, που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 6,8 και 10 του παρόντος νόμου, καταβάλλεται σε δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής ή σε λίρες Αγγλίας, κατόπιν επιλογής του υπόχρεου με βάση την επίσημη ισοτιμία μεταξύ των νομισμάτων αυτών, τα οποία μετατρέπονται σε ευρώ με βάση την επίσημη ισοτιμία κατά τον προβλεπόμενο χρόνο υποβολής της δήλωσης.»

2. Η καταβολή του φόρου και της εισφοράς γίνεται σε ευρώ τα οποία προέρχονται αποδεδειγμένα από εισαγωγή ναυτιλιακού συναλλάγματος σε δολάρια ή λίρες Αγγλίας στο όνομα του υπόχρεου ή του πράκτορα ή διαιριστή ή αντιπροσώπου του πλοίου στην Ελλάδα με βάση την εκάστοτε επίσημη ισοτιμία του δολαρίου κατά τον προβλεπόμενο χρόνο υποβολής της δήλωσης.

3. Κατ' εξαίρεση πλοία της Α' Κατηγορίας που εκτελούν κατά κύριο λόγο πλόες μεταξύ ελληνικών λιμένων και εισπράττουν το ναύλο μόνο σε ευρώ καταβάλλουν το φόρο και την εισφορά σε ευρώ με βάση την εκάστοτε επίσημη ισοτιμία του δολαρίου, κατά τον προβλεπόμενο χρόνο υποβολής της δήλωσης.»

2. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή για τις δηλώσεις φορολογίας πλοίων που θα υποβληθούν το έτος 2007 και μετά.

3. Βεβαιωμένες οφειλές μέχρι 31.12.2006 φόρων των άρθρων 6, 8 και 10 του ν.27/1975 σε δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής ή σε λίρες Αγγλίας μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία της 21.2007.

Άρθρο 15

**Φορολογία αμοιβαίων κεφαλαίων
και εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου**

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 33 του ν. 3283/2004 (ΦΕΚ 210 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα εισοδήματα από κινητές αξίες που αποκτούν τα αμοιβαία κεφάλαια από την ημεδαπή ή αλλοδαπή απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος και δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου. Ειδικά για τους τόκους ομολογιακών δανείων, η απαλλαγή ισχύει με την προϋπόθεση ότι οι τίτλοι από τους οποίους προκύπτουν οι τόκοι αυτοί έχουν αποκτηθεί τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από το χρόνο που έχει ορισθεί για την εξαργύρωση των τοκομεριδίων. Σε αντίθετη περίπτωση, ενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 12 και 54 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που κυρώθηκε με το ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') και με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του αμοιβαίου κεφαλαίου και των μεριδιούχων για τα εισοδήματα αυτά.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 33 του ν. 3283/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η ΑΕΔΑΚ υποχρεούται σε καταβολή φόρου, του οποίου ο συντελεστής ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του εκάστοτε ισχύοντος επιτοκίου παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Επιτοκίου Αναφοράς), προσαυξανόμενου ως ακολούθως, αναλόγως της κατηγορίας κάθε αμοιβαίου κεφαλαίου βάσει της υπ' αριθ. 1/317/11.11.2004 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ 1746 Β'/26.11.2004), όπως εκάστοτε ισχύει:

- α) για αμοιβαία κεφάλαια διαθεσίμων άνευ προσαυξήσεως,
- β) για ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια, κατά είκοσι πέντε εκατοστά της μονάδας (0,25),
- γ) για μικτά αμοιβαία κεφάλαια, κατά πέντε δέκατα της μονάδας (0,5),
- δ) για μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια και για κάθε άλλο τύπο αμοιβαίων πλην των αναφερόμενων πιο πάνω περιπτώσεων, κατά μία (1) μονάδα.

Ο φόρος υπολογίζεται επί του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου, λογίζεται καθημερινά και αποδίδεται στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο των μηνών Ιουλίου και Ιανουαρίου του επόμενου εξαμήνου από τον υπολογισμό του. Η καταβολή του φόρου γίνεται στο όνομα και για λογαριασμό του αμοιβαίου κεφαλαίου.

Σε περίπτωση αμοιβαίου κεφαλαίου το οποίο επενδύει το ενεργητικό του σε μερίδια άλλων αμοιβαίων κεφαλαίων (άρθρο 23 του ν. 3283/2004), ο οφειλόμενος φόρος υπολογίζεται ανάλογα με την κατηγορία στην οποία κατατάσσεται το αμοιβαίο αυτό κεφάλαιο με βάση την ανωτέρω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ο φόρος ο οποίος αναλογεί επί των επί μέρους αμοιβαίων κεφαλαίων και έχει καταβληθεί εκπίπτει τα μέχρι του ποσού του οφειλόμενου φόρου από το αμοιβαίο κεφάλαιο του παρόντος εδαφίου.

Σε περίπτωση μεταβολής του Επιτοκίου Αναφοράς ή της κατάταξης του αμοιβαίου κεφαλαίου, η προκύπτουσα νέα βάση υπολογισμού του φόρου ισχύει από την πρώτη ημέρα του επόμενου της μεταβολής μήνα.

Με την καταβολή του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του αμοιβαίου κεφαλαίου και των μεριδιούχων του. Οι διατάξεις των άρθρων 113 και 116 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος εφαρμόζονται ανάλογα και για το φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις αυτής της παραγράφου.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 39 του ν. 3371/2005 (ΦΕΚ 178 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα εισοδήματα από κινητές αξίες, που αποκτούν οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου από την ημεδαπή ή αλλοδαπή, απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος και δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου. Ειδικά για τους τόκους ομολογιακών δανείων, η απαλλαγή ισχύει με την προϋπόθεση ότι οι τίτλοι από τους οποίους προκύπτουν οι τόκοι αυτοί έχουν αποκτηθεί τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από το χρόνο που έχει ορισθεί για την εξαργύρωση των τοκομεριδίων. Σε αντίθετη περίπτωση, ενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 12 και 54 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου για τα εισοδήματα αυτά.»

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 39 του ν. 3371/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου υποχρεούνται σε καταβολή φόρου, ο συντελεστής του οποίου ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του εκάστοτε ισχύοντος επιτοκίου παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Επιτοκίου Αναφοράς), προσαυξανόμενου κατά μία (1) ποσοστιαία μονάδα και υπολογίζεται επί του εξαμηνιαίου μέσου όρου των επενδύσεών τους, πλέον διαθεσίμων σε τρέχουσες τιμές.

Σε περίπτωση μεταβολής του Επιτοκίου Αναφοράς, η προκύπτουσα νέα βάση υπολογισμού του φόρου ισχύει από την πρώτη ημέρα του επόμενου της μεταβολής μήνα.

Ο φόρος αποδίδεται στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο των μηνών Ιουλίου και Ιανουαρίου του επόμενου εξαμήνου από τον υπολογισμό. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση της εταιρίας και των μετόχων. Οι διατάξεις των άρθρων 113 και 116 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος εφαρμόζονται αναλόγως και για το φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις αυτής της παραγράφου.»

5. Η παράγραφος 6 του άρθρου 16α του ν. 2459/1997 (ΦΕΚ 17 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 8 του άρθρου 6 του ν. 2579/1998 (ΦΕΚ 31 Α'), καταργείται για εισοδήματα που κτώνται από την 1η Ιανουαρίου 2007 και μετά.

6. Η παράγραφος 2 του άρθρου 20 του ν. 2778/1999 (ΦΕΚ 295 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η φορολόγηση των κερδών του αμοιβαίου κεφαλαίου ακινήτων γίνεται, σύμφωνα με το άρθρο 33 παραγράφου 2 και 3 του ν. 3283/2004, όπως ισχύει. Ο συντελεστής ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του εκάστοτε ισχύοντος επιτοκίου παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Επιτοκίου Αναφοράς), προσαυξανόμενου κατά μία (1) ποσοστιαία μονάδα.

Ο φόρος υπολογίζεται επί του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου, λογίζεται καθημερινά και αποδίδεται στην αρ-

μόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο των μηνών Ιουλίου και Ιανουαρίου του επόμενου εξαμήνου από τον υπολογισμό του. Η καταβολή του φόρου γίνεται στο όνομα και για λογαριασμό του αμοιβαίου κεφαλαίου.

Σε περίπτωση μεταβολής του Επιτοκίου Αναφοράς η προκύπτουσα νέα βάση υπολογισμού του φόρου ισχύει από την πρώτη ημέρα του επομένου της μεταβολής μήνα.

Με την καταβολή του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του αμοιβαίου κεφαλαίου και των μεριδιούχων του.»

7. Η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του ν. 2778/1999 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος για τα εισοδήματα από κινητές αξίες γενικά του εσωτερικού ή του εξωτερικού, που αποκτούν μη υποκείμενα σε παρακράτηση φόρου. Ειδικά για τους τόκους ομολογιακών δανείων, η απαλλαγή ισχύει με την προϋπόθεση ότι οι τίτλοι από τους οποίους προκύπτουν οι τόκοι αυτοί έχουν αποκτηθεί τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από το χρόνο που έχει ορισθεί για την εξαργύρωση των τοκομεριδίων. Σε αντίθετη περίπτωση, ενεργείται παρακράτηση φόρου σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 12 και 54 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση της εταιρίας επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία για τα εισοδήματα αυτά.»

8. Η παράγραφος 3 του άρθρου 31 του ν. 2778/1999 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία υποχρεούνται σε καταβολή φόρου ο συντελεστής του οποίου ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του εκάστοτε ισχύοντος επιτοκίου παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Επιτοκίου Αναφοράς) προσαυξανόμενου κατά μία (1) ποσοστιαία μονάδα και υπολογίζεται επί του μέσου όρου των επενδύσεών τους, πλέον των διαθεσίμων, σε τρέχουσες τιμές, όπως απεικονίζονται στους εξαμηνιαίους πίνακες επενδύσεων που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 25 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση μεταβολής του Επιτοκίου Αναφοράς, η προκύπτουσα νέα βάση υπολογισμού του φόρου ισχύει από την πρώτη ημέρα του επόμενου της μεταβολής μήνα. Ο φόρος αποδίδεται στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του μήνα που ακολουθεί το χρονικό διάστημα που αφορούν οι εξαμηνιαίοι πίνακες επενδύσεων. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση της εταιρίας και των μετόχων της. Οι διατάξεις των άρθρων 113 και 116 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος εφαρμόζονται ανάλογα και για το φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις αυτής της παραγράφου, όπως ισχύουν κάθε φορά.»

9. Οι παράγραφοι 4 και 6 του άρθρου 114 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος καταργούνται και η παράγραφος 5 του ίδιου άρθρου αναριθμείται σε 4 και αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με την καταβολή του οριζόμενου στην παράγραφο 3 του άρθρου 39 του ν. 3371/2005 φόρου, τα διανεμόμενα μερίσματα στους μετόχους της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος.»

10. Η παράγραφος 7 του άρθρου 114 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αναριθμείται σε 5.

11. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή για εισοδήματα που κτώνται από την 1η Ιανουαρίου 2007 και μετά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Άρθρο 16

Θέματα Φορολογίας Κεφαλαίου

1. Η περίπτωση α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Λαχεία, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2961/2001 (ΦΕΚ 266 Α΄), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«α) Η κτήση πλοίων, μετοχών ή μεριδίων ημεδαπών ή αλλοδαπών εταιρειών πλοιοκτητριών πλοίων ολικής χωρητικότητας άνω των χιλίων πεντακοσίων (1.500) κόντων.»

2. Στην ενότητα Γ΄ του άρθρου 43 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Λαχεία προστίθεται περίπτωση στ΄ που έχει ως ακολούθως:

«στ) χρηματικά ποσά μέχρι ογδόντα χιλιάδες (80.000) ευρώ συνολικά ανά δικαιούχο, που καταβάλλονται, εφάπαξ ή περιοδικά, σε σύζυγο και ανήλικα τέκνα στρατιωτικού που απεβίωσε κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας συνεπαγομένης επαυξημένου κίνδυνου και προδήλως και αναμφισβήτητα λόγω αυτής.»

3. Οι δωρεές σε χρήμα στις οποίες προβαίνουν οι επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και μέχρι του ποσού που αναφέρεται σε αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα, προκειμένου για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών, που υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος, με την προϋπόθεση ότι κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε λογαριασμό που τηρείται σε τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 2 και 3 ισχύουν για ποσά που καταβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 2006 και μετά.

5. Η περίπτωση α΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 3427/2005 (ΦΕΚ 312 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«α. οι περιπτώσεις α΄, β΄, γ΄ και δ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του α.ν.1521/1950 (ΦΕΚ 245 Α΄),».

Η διάταξη της παραγράφου αυτής ισχύει από 27 Δεκεμβρίου 2005.

6. Στο άρθρο 8 του ν. 3427/2005 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν κατά τον έλεγχο η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τιμής πώλησης είναι μικρότερη από αυτή που προκύπτει με βάση τις κατά δήλωση του υπόχρεου τιμές κτήσης και πώλησης, η δηλωθείσα αξία θεωρείται ειλικρινής.»

Η διάταξη της παραγράφου αυτής ισχύει από 27 Δεκεμβρίου 2005.

7. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του ν. 3427/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι περιπτώσεις διανομής, ανταλλαγής ή συνένωσης ακινήτων, τα οποία αποκτήθηκαν στο σύνολό τους μετά την 1.1.2006, υπόκεινται σε τέλος συναλλαγής.»

8. Η περίπτωση ι' της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του α.ν.1521/1950 καταργείται και οι περιπτώσεις ια', ιβ' και ιγ' αναριθμούνται σε ι', ια' και ιβ' αντίστοιχα.

9. Στην περίπτωση ια' της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του α.ν. 1521/1950 διαγράφεται η φράση «ή αντικλήτων».

10. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του α.ν. 1521/1950, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παράγραφο 3 του άρθρου 21 του ν. 3427/2005, και στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 22 του ν. 3427/2005 διαγράφεται η φράση «η χρήση».

11. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 50 του ν. 542/1977 (ΦΕΚ 41 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τα ανωτέρω ισχύουν και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα εισφερόμενα ακίνητα δεν ιδιοχρησιμοποιούνται από τη συγχωνευόμενη εταιρεία κατά το χρόνο της συγχώνευσης. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και για υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των φορολογικών αρχών και των διοικητικών δικαστηρίων.»

12. Η προθεσμία που ορίζεται από το άρθρο 22 του ν. 3427/2005 παρατείνεται από τη λήξη της μέχρι και 30 Νοεμβρίου 2007.

13. Στην περίπτωση ζ' του άρθρου 23 του ν. 2459/ 1997 (ΦΕΚ 17 Α') αντικαθίσταται η λέξη «μηνιαίες» με τη λέξη «διμηνιαίες». Η διάταξη της παραγράφου αυτής ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2006.

14. Στην παράγραφο 15 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 (ΦΕΚ 238 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση οι στεγαστικές ανάγκες του αγοραστή με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) αυξάνονται σε ενενήντα (90) τ.μ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Άρθρο 17

Διευκολύνσεις ληξιπρόθεσμων χρεών

1. Το άρθρο 18 του ν. 2648/1998 (ΦΕΚ 238 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 18

Περιορισμοί

1. Προϋπόθεση για την εξέταση αιτήματος χορήγησης διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής αποτελεί η πληρωμή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου που ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις χιλίοις (5‰) επί της υπαγόμενης σε διευκόλυνση βασικής οφειλής, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των εννιακοσίων (900) ευρώ.

Δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου όταν η αίτηση αφορά:

α) στη διαγραφή χρεών προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 του ν.δ. 356/1974 (ΦΕΚ 90 Α') (Κ.Ε.Δ.Ε.),

β) στην απαλλαγή από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του ν.δ. 356/1974,

γ) στην επανεξέταση αιτήματος διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14, με εξαίρεση

την οφειλή για την οποία χορηγείται διευκόλυνση για πρώτη φορά.

2. Η διευκόλυνση τμηματικής καταβολής χορηγείται για τη ληξιπρόθεσμη βασική οφειλή. Αν όμως στην ίδια οφειλή, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης διευκόλυνσης, υπάρχουν και μη ληξιπρόθεσμες δόσεις, τότε περιλαμβάνεται υποχρεωτικά και το ποσό αυτών στην απόφαση της διευκόλυνσης, με εξαίρεση τις οφειλές από φόρους κληρονομιών - δωρεών - γονικών παροχών. Στις δόσεις που προκύπτουν από το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας των κριτηρίων του προηγούμενου άρθρου προστίθεται ο αριθμός των δόσεων που δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες. Αν υφίστανται δύο ή περισσότερες οφειλές με μη ληξιπρόθεσμες δόσεις, προστίθεται ο αριθμός των δόσεων των οφειλών με τις περισσότερες μη ληξιπρόθεσμες δόσεις, ο συνολικός όμως αριθμός των δόσεων της διευκόλυνσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις σαράντα οκτώ (48).

3. Στον ίδιο υπόχρεο και για την ίδια οφειλή επιτρέπεται χορήγηση μέχρι τριών διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής. Η δεύτερη διευκόλυνση μπορεί να χορηγηθεί μετά την απώλεια της πρώτης, με βάση τα κριτήρια και τους συντελεστές βαρύτητας αυτών, καθώς και με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Η τρίτη διευκόλυνση μπορεί να χορηγηθεί μετά την απώλεια της δεύτερης, όμως ο αριθμός των δόσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τον εναπομείναντα αριθμό των δόσεων της δεύτερης διευκόλυνσης που απωλέστηκε, η δε πρώτη δόση αυτής θα είναι ίση με ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της οφειλής για την οποία χορηγείται η τρίτη διευκόλυνση. Επίσης σε κάθε περίπτωση που χορηγείται διευκόλυνση για αναστολή μέτρου είσπραξης ή χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας, μπορεί να τίθεται αυξημένο ποσό πρώτης δόσης.

4. Επιτρέπεται επανεξέταση άπαξ από την αρμόδια Επιτροπή του άρθρου 15 κατά τη διάρκεια της πρώτης ή δεύτερης διευκόλυνσης για αύξηση του αριθμού των δόσεων, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του παρόντος.

5. Τα ευεργετήματα που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 παρέχονται μόνο στην πρώτη διευκόλυνση εφόσον ο υπόχρεος συμμορφώνεται πλήρως, ήτοι καταβάλλει κανονικά όλες τις μηνιαίες δόσεις αυτής. Για την απόκτηση των ευεργετημάτων του άρθρου 19 πρέπει να καταβληθεί τουλάχιστον η πρώτη δόση της διευκόλυνσης, καθώς και το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών που δεν υπάγονται σε διευκόλυνση.

6. Ο οφειλέτης χάνει το ευεργέτημα της διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, εφόσον δεν πληρώσει τρεις συνεχείς μηνιαίες δόσεις αυτής.

2. Το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του ν. 2648/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται τα μέλη της Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους, μέχρι τέσσερις εισηγητές με τους αναπληρωτές τους, χωρίς δικαίωμα ψήφου, από τους προϊσταμένους τμημάτων ή υπαλλήλους ΠΕ κατηγορίας της Διεύθυνσης Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, καθώς και ο γραμματέας αυτής με τον αναπληρωτή του.»

3. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 2648/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Οφειλετών που ζητούν την επανεξέταση του αιτήματός τους για αύξηση του αριθμού των δόσεων της διευκόλυνσης που τους χορηγήθηκε από το αρμόδιο όργανο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η διάταξη του τρίτου εδαφίου του άρθρου 17 του παρόντος νόμου. Το αίτημα για την επανεξέταση πρέπει να υποβληθεί το αργότερο μέσα σε δύο (2) μήνες από την τελευταία εμπρόθεσμη πληρωμή της δόσης της προηγούμενης διευκόλυνσης και περιλαμβάνει το υπόλοιπο ποσό αυτής, καθώς και τις οφειλές που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες κατά το χρονικό διάστημα από τη χορήγησή της μέχρι την ημέρα υποβολής της αίτησης επανεξέτασης.»

4. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 82 του ν. δ. 356/1974 καταργείται.

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 82 του ν. δ. 356/1974 προστίθεται περίπτωση δ' που έχει ως ακολούθως:

« δ) από οφειλέτες φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που παρουσιάζουν μερική φοροδοτική ικανότητα. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να περιοριστούν ολικά ή μερικά οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που επιβαρύνουν την οφειλή.»

Άρθρο 18

Βεβαίωση - Είσπραξη και Επιστροφή Εσόδων

1. Η κατά τις κείμενες διατάξεις βεβαίωση τίτλων είσπραξης φόρων και λοιπών εσόδων του Δημοσίου δεν πραγματοποιείται όταν το προς βεβαίωση ποσό είναι μικρότερο των τριάντα (30) ευρώ, εκτός αν από ειδική διάταξη ορίζεται διαφορετικά.

2. Η κατά τις κείμενες διατάξεις επιστροφή φόρων και λοιπών εσόδων του Δημοσίου δεν πραγματοποιείται όταν το προς επιστροφή ποσό είναι μικρότερο των πέντε (5) ευρώ, εκτός αν από ειδική διάταξη ορίζεται διαφορετικά.

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 39 του ν.2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Αμελείται η λήψη των προβλεπόμενων, από τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ.356/1974) αναγκαστικών μέτρων είσπραξης σε βάρος οφειλετών, εκτός του μέτρου της κατάσχεσης απαιτήσεων εις χείρας τρίτων, εφόσον οι συνολικές βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές τους σε δημόσια οικονομική υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) υπέρ του Δημοσίου ή νομικών προσώπων ή τρίτων δεν υπερβαίνουν τα τριακόσια (300) ευρώ, εκτός των οφειλών από πρόστιμα του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και οφειλών υπέρ Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.»

Αναγκαστικά μέτρα είσπραξης, που έχουν επιβληθεί μέχρι την προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών σε βάρος οφειλετών, για οφειλές μικρότερες του ανωτέρω ποσού, αίρονται μετά από αίτηση του οφειλέτη, εφόσον εξοφληθούν τα έξοδα διοικητικής εκτέλεσης.

4. Στο τέλος του άρθρου 31 του ν. δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.) προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων που καταβάλλονται περιοδικώς, εφόσον το ποσό αυτών μηνιαίως είναι μικρότερο των εξακοσίων (600) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό επιτρέπεται η κατάσχεση επί του ενός τετάρτου (1/4) αυτών, το εναπομένον όμως ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εξακοσίων (600) ευρώ.»

Κατασχέσεις, που έχουν επιβληθεί μέχρι την προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών σε βάρος οφειλετών που υπάγονται στην ανωτέρω περίπτωση, αίρονται μετά από αίτηση του οφειλέτη.

5. Οι μέχρι την 31.12.2005 βεβαιωμένες ανείσπρακτες οφειλές στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων ή τρίτων, διαγράφονται, εφόσον το συνολικό ποσό της βασικής οφειλής ανά οφειλέτη, κατά την ημερομηνία ισχύος του παρόντος, δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ. Η διαγραφή γίνεται οίκοθεν με πράξεις του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. κατά τις διατάξεις του π.δ. 16/1989 (ΦΕΚ 6 Α').

6. Στις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 12 του ν. 3052/2002 (ΦΕΚ 221 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του ν. 3259/2004 (ΦΕΚ 149 Α') και με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3470/2006 (ΦΕΚ 132 Α'), υπάγονται και οι οφειλές, οι οποίες είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμες στις Τράπεζες μέχρι 31.12.2005, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ.. Τα ευεργετήματα των ανωτέρω διατάξεων παρέχονται για μεν τις οφειλές που έχουν ήδη βεβαιωθεί στις Δ.Ο.Υ., εφόσον εξοφληθούν εντός τριμήνου από την ισχύ της διάταξης αυτής, για δε τις οφειλές της ίδιας κατηγορίας που βεβαιώνονται μετά την ισχύ της διάταξης εφόσον εξοφληθούν εντός τριμήνου από τη βεβαίωσή τους στις Δ.Ο.Υ..

Άρθρο 19

Ρυθμίσεις χρεών πτωχών οφειλετών

Μετά το άρθρο 62 του ν.δ. 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» προστίθεται άρθρο 62 Α', που έχει ως εξής:

«Άρθρο 62 Α

Ρύθμιση χρεών πτωχών οφειλετών του Δημοσίου

1. Τα πτωχευτικά χρέη των πτωχών οφειλετών του Δημοσίου που είναι βεβαιωμένα στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και στα Τελωνεία μπορεί να ρυθμίζονται, ύστερα από αίτηση του υπόχρεου, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 9 του ν. 2386/1996 (ΦΕΚ 43 Α'), στην οποία προστίθενται, ως μέλος ένας Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δύο εισηγητές, εφόσον το συνολικό βασικό χρέος δεν υπερβαίνει το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) ευρώ. Αν το συνολικό βασικό χρέος υπερβαίνει το ανωτέρω ποσό, το αίτημα εξετάζεται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

2. Ως βασικό χρέος θεωρείται το σύνολο των βεβαιωμένων χρεών, έστω και αν αυτά δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα, όπως το ύψος τους έχει διαμορφωθεί κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ρύθμισης, μετά και από τυχόν πληρωμή ή νόμιμη διαγραφή, χωρίς τις κατά το άρθρο 6 του παρόντος, προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

3. Η ρύθμιση μπορεί να αφορά είτε στην απαλλαγή του πτωχού οφειλέτη από την καταβολή μέρους ή όλων των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, των φορολογικών προσαυξήσεων και προστίμων με εφάπαξ καταβολή του υπολοίπου, είτε στην καταβολή του βασικού χρέους και των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, σε

συνεχείς μηνιαίες δόσεις, είτε σε συνδυασμό και των δύο περιπτώσεων. Ο αριθμός των μηνιαίων δόσεων δεν μπορεί να υπερβεί τις ενενήντα (90). Από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για τη ρύθμιση, οι δόσεις δεν επιβαρύνονται με επιπλέον προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, εκτός εάν καθυστερήσει η καταβολή τους. Η πρώτη δόση είναι καταβλητέα μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία αποδοχής της ρύθμισης από τον οφειλέτη και οι υπόλοιπες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα καθενός από τους επόμενους μήνες.

4. Η ρύθμιση τελεί υπό τη διαλυτική αίρεση της μη εμπρόθεσμης πληρωμής τριών (3) συνεχών μηνιαίων δόσεων. Σε περίπτωση πλήρους συμμόρφωσης του οφειλέτη προς τους όρους της ρύθμισης, το ποσό των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, των φορολογικών προσαυξήσεων και προστίμων που απαλλάχθηκε με τη ρύθμιση ο οφειλέτης, διαγράφεται από τα οικεία βιβλία της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας ή του Τελωνείου, κατά περίπτωση, εκτός εάν υπάρχουν συνυπόχρεα για την καταβολή του πρόσωπα, οπότε αναζητούνται από αυτά. Σε περίπτωση πλήρωσης της διαλυτικής αίρεσης, η ρύθμιση ανατρέπεται αυτοδίκαια, χωρίς δήλωση του Δημοσίου, με συνέπεια να καθίσταται αμέσως απαιτητό το υπόλοιπο χρέος με το σύνολο των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής με τις οποίες επιβαρύνεται από τη βεβαίωσή του μέχρι την εξόφλησή του.

5. Η αποδοχή της ρύθμισης από τον πτωχό οφειλέτη γίνεται με ρητή, ανεπιφύλακτη και χωρίς όρους δήλωσή του που καταχωρίζεται στο σώμα της απόφασης για τη ρύθμιση και υπογράφεται από αυτόν παρουσία του προϊσταμένου της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας ή του Τελωνείου μέσα σε ένα (1) μήνα από την πρόσκλησή του. Η αποδοχή της ρύθμισης αποτελεί αναγνώριση της ύπαρξης και του ύψους του παλαιού χρέους (βασικού και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής).

6. Από την ημέρα υποβολής της αίτησης ρύθμισης αναστέλλεται η παραγραφή των χρεών για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση, η δε παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν την πάροδο ενός έτους από το χρόνο ανατροπής της ρύθμισης ή της έκδοσης απορριπτικής απόφασης επί της αίτησης ή της έγγραφης άρνησης αποδοχής της ρύθμισης ή της άπρακτης παρόδου της προθεσμίας για την αποδοχή αυτής, κατά περίπτωση.

7. Για τη ρύθμιση απαιτείται να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: α) να έχει κηρυχθεί και να βρίσκεται σε κατάσταση πτώχευσης κατά το χρόνο εξέτασης της αίτησης ο οφειλέτης ή ο αιτών που ευθύνεται για την πληρωμή χρεών άλλου, φυσικού ή νομικού προσώπου, έστω και αν το τελευταίο δεν έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, β) τα χρέη να είναι προς το Δημόσιο ή και προς τρίτους μόνον εφόσον έχουν συμβεβαιωθεί με τα χρέη προς το Δημόσιο, γ) τα χρέη να είναι πτωχευτικά, δ) ο αιτών να μην έχει καταδικασθεί, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πτώχευσης, για το αδίκημα της δόλιας χρεωκοπίας, ούτε να έχει ασκηθεί σε βάρος του ποινική δίωξη ή να εκκρεμεί ποινική δίκη για το αδίκημα αυτό.

8. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί για την αποδοχή ή μη της αίτησης ρύθμισης του πτωχού οφειλέτη μετά από συνεκτίμηση στοιχείων, που αφορούν στην προσωπική και οικονομική κατάσταση του οφειλέτη και από τα οποία αποδεικνύεται η οικονομική αδυναμία άμεσης

ή και εφάπαξ πληρωμής του συνόλου ή μέρους των χρεών του και στοιχείων από τα οποία αποδεικνύεται το επισφαλές ή μη της είσπραξης των απαιτήσεων του Δημοσίου. Στο πλαίσιο αυτό συνεκτιμώνται ιδίως: α) η ύπαρξη κινητής ή ακίνητης περιουσίας του πτωχού, η αξία και τα τυχόν βάρη αυτής, β) η εν γένει οικονομική και επαγγελματική κατάσταση, η ηλικία, η κατάσταση της υγείας του πτωχού και των μελών της οικογένειάς του, γ) οι προς τρίτους υποχρεώσεις του (υποχρέωση διατροφής, χρέη προς ασφαλιστικά ταμεία και ιδιώτες), δ) το ύψος και το είδος των χρεών (βασικού και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής), ε) το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η διαδικασία της πτώχευσης, η ύπαρξη ή μη πτωχευτικής περιουσίας και η αξία αυτής, η αναγγελία ή μη άλλων πιστωτών, τα προνόμια και το ύψος των απαιτήσεων αυτών.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται διαδικαστικές λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΦΟΡΟ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20

Τροποποίηση διατάξεων επιβολής Φ.Π.Α. σε νεόδημητα ακίνητα

Οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α., ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α'), τροποποιούνται, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται ως εξής:

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) η μεταβίβαση της ψιλής κυριότητας, η σύσταση ή η παραίτηση από το δικαίωμα προσωπικής ή πραγματικής δουλείας, η παραχώρηση του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης επί κοινόκτητων κύριων, βοηθητικών ή ειδικών χώρων κτισμάτων ή επί κοινόκτητου τμήματος οικοπέδου καθώς και η μεταβίβαση του δικαιώματος άσκησης της επικαρπίας των ακινήτων της παραγράφου 1.»

2. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) η ιδιοκατοίκηση, η παράδοση σε μη φορολογητέα δραστηριότητα του ιδίου οικοκείμενου, η μίσθωση, η δωρεάν παραχώρηση της χρήσης ή η χρησιμοποίηση για οποιονδήποτε σκοπό ξένο προς την επιχείρηση, των ακινήτων που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 6.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 16 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ειδικά για τις πράξεις που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 περίπτωση α' του άρθρου 6 και της παραγράφου 2 περίπτωση γ' του άρθρου 7, η φορολογική υποχρέωση γεννάται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός κατά το χρόνο:

- α) υπογραφής του οριστικού συμβολαίου,
- β) σύνταξης της έκθεσης κατακρίωσης στην περίπτωση εκούσιου ή αναγκαστικού πλειστηριασμού και μέχρι τη σύνταξη της περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης,
- γ) μεταγραφής στις λοιπές περιπτώσεις που δεν απαιτείται η κατάρτιση συμβολαιογραφικού εγγράφου,

δ) πραγματοποίησης των πράξεων που προβλέπουν οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7,

ε) υπογραφής προσυμφώνου, με τον όρο της αυτοσύμβασης που προβλέπει το άρθρο 235 του Αστικού Κώδικα εφόσον καταβλήθηκε ολόκληρο το τίμημα και παραδόθηκε η νομή του ακινήτου.»

4. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 19 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) για τις πράξεις που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 περίπτωση α' του άρθρου 6, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται το τίμημα που έλαβε ή πρόκειται να λάβει για τις πράξεις αυτές ο υποκείμενος από τον αγοραστή, τον λήπτη ή τρίτο πρόσωπο, προσαυξημένο με οποιαδήποτε παροχή που συνδέεται με τις πράξεις αυτές.

Για τις παραδόσεις ακινήτων στον κύριο του οικοπέδου που αναθέτει σε εργολάβο την ανέγερση οικοδομής με το σύστημα της αντιπαροχής, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται η αξία των κτισμάτων που παραδίδονται σε αυτόν, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αξία του ιδανικού μεριδίου του οικοπέδου που αντιστοιχεί σε αυτά. Η αξία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την αξία των ποσοστών του οικοπέδου που μεταβιβάζονται από τον κύριο του οικοπέδου στον εργολάβο κατασκευαστή ή στον από αυτόν υποδεικνυόμενο τρίτο.

Σε περίπτωση διαχωρισμού της επικαρπίας από την κυριότητα, η αξία της επικαρπίας προσδιορίζεται σε ποσοστό της αξίας της πλήρους κυριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 15 του Κώδικα κληρονομικών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προικιών και Κερδών από Λαχεία που κυρώθηκε με τον ν.2961/2001 (ΦΕΚ 266 Α') όπως ισχύει.»

5. Η περίπτωση λα' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 αντικαθίσταται ως εξής:

«λα) α) η παράδοση ακινήτων, εκτός από:

- την παράδοση που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 6,

- τις παραδόσεις που προβλέπουν οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7,

β) η παράδοση ακινήτων σε δικαιούχους απαλλαγής από το φόρο μεταβίβασης κατά την απόκτηση πρώτης κατοικίας, καθώς και η παραχώρηση του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης επί κοινόκτητων κύριων, βοηθητικών ή ειδικών χώρων κτισμάτων ή επί κοινόκτητου τμήματος οικοπέδου που συνίσταται υπέρ των ανωτέρω ακινήτων. Η απαλλαγή αυτή από το Φ.Π.Α. κρίνεται οριστικά κατά το χρόνο της παράδοσης του ακινήτου.

6. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 32 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) κυρωμένο αντίγραφο της έκτακτης περιοδικής δήλωσης ή της ειδικής δήλωσης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 36, όπου προβλέπεται η καταβολή φόρου με τις δηλώσεις αυτές, από τις οποίες αποδεικνύεται η καταβολή του φόρου.»

7. Οι υποπεριπτώσεις i και ii της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 36 αντικαθίστανται και προστίθεται νέα υποπερίπτωση iii ως εξής:

«i) Ειδική δήλωση Φ.Π.Α., όταν ενεργεί πράξεις που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 1 και της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 6. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται κατά το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου

3 του άρθρου 16. Με την υποβολή της δήλωσης αυτής, καταβάλλεται εφάπαξ ο αναλογών στην παράδοση του ακινήτου φόρος, αφού συμψηφισθεί ο φόρος εισροών κατά το ποσοστό που βαρύνει τη μεταβιβαζόμενη ιδιοκτησία, όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι τη χρονική στιγμή γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.

Η ίδια δήλωση υποβάλλεται και για τις πράξεις που προβλέπουν οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7, χωρίς την καταβολή του φόρου, ο οποίος καταβάλλεται με την περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. της οικείας φορολογικής περιόδου.

ii) Ειδικά έντυπα απεικόνισης του συνολικού κόστους της οικοδομής και κατανομής αυτού στις επί μέρους ιδιοκτησίες, προϋπολογιστικά και απολογιστικά.

iii) Γνωστοποίηση για τη χρησιμοποίηση ακινήτου, το οποίο κατασκευάστηκε ως εμπορεύσιμο στοιχείο επιχείρησης, ως παγίου σε φορολογητέα δραστηριότητα, καθώς και για ακίνητο το οποίο απαλλοτριώθηκε. Η γνωστοποίηση αυτή υποβάλλεται ταυτόχρονα με την περιοδική δήλωση της φορολογικής περιόδου κατά την οποία άρχισε η χρησιμοποίηση ή πραγματοποιήθηκε η απαλλοτρίωση.»

8. Η παράγραφος 3 του άρθρου 37 αντικαθίσταται ως εξής:

« 3. Οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται:

α) να μη συντάσσουν έγγραφα για πράξεις που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 περίπτωση α' του άρθρου 6, πλην της περίπτωσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, ή για πράξεις για τις οποίες ο φόρος καταβάλλεται με έκτακτη δήλωση, εφόσον δεν παραδίδεται σε αυτούς θεωρημένο αντίγραφο της ειδικής δήλωσης που προβλέπει η διάταξη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 36 και του σχετικού ή σχετικών διπλοτύπων καταβολής του φόρου ή της έκτακτης δήλωσης, κατά περίπτωση,

β) να αναγράφουν στα πιο πάνω έγγραφα τον αύξοντα αριθμό της ειδικής δήλωσης που προβλέπει η διάταξη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 36 και του σχετικού ή σχετικών διπλοτύπων καταβολής του φόρου ή της έκτακτης δήλωσης, κατά περίπτωση.»

9. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 37 αναριθμούνται σε 5 και 6 και προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Ο υποθηκοφύλακας ή ο προϊστάμενος του κτηματολογικού γραφείου είναι υποχρεωμένος να αρνηθεί τη μεταγραφή σύμβασης ή δικαστικής απόφασης ή οποιασδήποτε άλλης πράξης που αφορά πράξεις επί ακινήτων που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 περίπτωση α' του άρθρου 6, πλην της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, αν δεν προσκομίζεται σε αυτόν αντίγραφο της ειδικής δήλωσης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 36.»

10. Στο άρθρο 38 η παράγραφος 10 αναριθμείται σε 11 και προστίθεται νέα παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Η ειδική δήλωση της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 36 ανακαλείται στις περιπτώσεις ματαίωσης του συμβολαίου, ύστερα από αίτηση του υποκειμένου η οποία υποβάλλεται με την ίδια αίτηση για ακύρωση της πράξης προσδιορισμού του φόρου σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 56.»

11. Στο άρθρο 56 προστίθεται νέα παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Ειδικά, πράξη προσδιορισμού του φόρου που εκδόθηκε σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 48 επί ειδικής δήλωσης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 36 είτε κατ' αυτής ασκήθηκε προσφυγή είτε επετεύχθη διοικητική επίλυση της διαφοράς είτε περαιώθηκε ως ειλικρινής, δύναται να ακυρωθεί για έναν από τους παρακάτω λόγους:

α) σε περίπτωση ματαίωσης συμβολαίου,
β) σε περίπτωση διόρθωσης στοιχείων εκ παραδρομής δηλωθέντων λανθασμένα στην ειδική δήλωση, πλην του φόρου των εισροών, πριν την υπογραφή του συμβολαίου.

Για την ακύρωση αποφασίζει ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., ύστερα από αίτηση του υποκειμένου, εφόσον προσκομίζεται το πρωτότυπο της ειδικής δήλωσης και βεβαιώνεται από τον συμβολαιογράφο επί του σώματος αυτής ότι δεν έγινε η μεταβίβαση.»

12. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει από 1ης Ιανουαρίου 2006.

Άρθρο 21

Τροποποίηση των διατάξεων σχετικά με τις παραδόσεις των ανακυκλώσιμων απορριμμάτων

1. Οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 2859/2000 τροποποιούνται και συμπληρώνονται ως εξής:

Προστίθεται νέα υποπερίπτωση εε' στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 ως εξής:

«εε) Παράδοση αγαθών που πραγματοποιείται κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 39α».

2. Το άρθρο 39α, που προστέθηκε με την παράγραφο 16 του άρθρου 19 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α'), τροποποιείται ως εξής:

«1. Οι υποκείμενοι στο φόρο που πραγματοποιούν σε άλλους υποκείμενους παραδόσεις ανακυκλώσιμων απορριμμάτων, όπως αυτά καθορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, θεωρείται ότι διενεργούν πράξεις απαλλασσόμενες με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου των εισροών τους και κατά συνέπεια δεν επιβαρύνονται με Φ.Π.Α. το φορολογικό στοιχείο που εκδίδουν. Υποχρεούνται όμως να αναγράφουν στο στοιχείο αυτό την ένδειξη «Άρθρο 39α, υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο αγοραστής των αγαθών».

2. Ως παραδόσεις ανακυκλώσιμων απορριμμάτων, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, θεωρούνται οι κατωτέρω παραδόσεις εφόσον προορίζονται για ανακύκλωση:

α) παραδόσεις απορριμμάτων σιδηρούχων και μη σιδηρούχων μετάλλων, αποκομμάτων και άλλων χρησιμοποιημένων υλικών,

β) παραδόσεις ημικατεργασμένων προϊόντων από σιδηρούχα και μη σιδηρούχα μέταλλα,

γ) παραδόσεις υπολειμμάτων και λοιπών ανακυκλώσιμων υλικών αποτελούμενων από σιδηρούχα και μη σιδηρούχα μέταλλα, κράματα, σκουριές, φολίδες ή τέφρα και βιομηχανικών υπολειμμάτων που περιέχουν μέταλλα ή κράματα μετάλλων,

δ) παραδόσεις ξεσμάτων και αποκομμάτων, απορριμμάτων και χρησιμοποιούμενων ανακυκλώσιμων υλικών αποτελούμενων από υαλοθραύσματα, γυαλί, χαρτί, χαρτόνι, ράκη, οστά, δέρμα φυσικό ή τεχνητό, διφθέρες, ακατέργαστα δέρματα και δορές, τένοντες και νεύρα,

σπάγκους, σχοινιά και παλαμάρια, καλώδια, καουτσούκ και πλαστικές ύλες,

ε) παραδόσεις αποκομμάτων και απορριμμάτων που προκύπτουν από την επεξεργασία πρώτων υλών,

στ) παραδόσεις των υλικών που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και ε' μετά από καθαρισμό, στίλβωση, διαλογή, κοπή, τεμαχισμό και συμπίεση.»

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν για πράξεις που διενεργούνται από 1ης Ιανουαρίου 2007.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 42 του ν. 3220/2004 (ΦΕΚ 15 Α') έχουν ανάλογη εφαρμογή και στις επιχειρήσεις που προμηθεύθηκαν ανακυκλώσιμα απορρίμματα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με φορολογικά στοιχεία που εκδόθηκαν μέχρι την ημερομηνία αυτή των φερόμενους στα στοιχεία αυτά προμηθευτές των ανακυκλώσιμων απορριμμάτων, εφόσον μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εάν μέχρι τότε έχουν κοινοποιηθεί πράξεις προσδιορισμού Φ.Π.Α., προστίμου Φ.Π.Α., Κ.Β.Σ. ή εντός εξήντα (60) ημερών από της κοινοποιήσεως των παραπάνω πράξεων, καταβληθεί από τους λήπτες των παραπάνω φορολογικών στοιχείων ο αναφερόμενος σε αυτά φόρος προστιθέμενης αξίας.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και στις υποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου 42, εφόσον, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταβληθεί από τους λήπτες των φορολογικών στοιχείων ο αναφερόμενος σε αυτά φόρος προστιθέμενης αξίας.

Άρθρο 22

Μείωση συντελεστή Φ.Π.Α. που εφαρμόζεται στα αγαθά τα οποία προορίζονται για χρήση από άτομα με αναπηρία

Οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίστανται ως εξής:

Στις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' - ΑΓΑΘΑ- του Παραρτήματος ΙΙΙ (ΑΓΑΘΑ και ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Φ.Π.Α. 9%) του ν. 2859/2000:

Α. Τροποποιούνται οι παράγραφοι 47, 48 και 49 ως εξής:

«47. Αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα οχήματα για αναπήρους, έστω και με κινητήρα ή άλλο μηχανισμό προώθησης, ανταλλακτικά αναπηρικού αμαξιδίου και ερεσίνωτο (Δ.Κ. 8713 και ΕΧ 8714).

48. Αντισυλληπτικές συσκευές που ονομάζονται «ενδομήτρια αντισυλληπτικά», αυτολιπειαίοιμηνοί καθετήρες, καθετήρες κεντρικοί για αιμοκάθαρση, καθετήρες σίτισης, καθετήρες περιτοναϊκής, καθετήρες κύστεως υπερειδικές, σύριγγες σίτισης, πιεσόμετρα ομιλούντα, βελόνες (για τις πένες ινσουλίνης), βελόνες τεχνητού νεφρού (Δ.Κ. ΕΧ 9018).

49. Είδη και συσκευές ορθοπεδικής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ιατροχειρουργικές ζώνες και επίδεσμοι και οι πατερίτσες. Νάρθηκες, υποστηρίγματα και άλλα είδη και συσκευές για κατάγματα. Είδη και συσκευές προσθέσεως. Συσκευές για τη διευκόλυνση της ακοής στους κουφούς και άλλες συσκευές που κρατιούνται με το χέρι, φέρονται από τα πρόσωπα ή εισάγονται στον

ανθρώπινο οργανισμό, με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας. Συσκευές έκχυσης ινσουλίνης. Εξαιρούνται τα μέρη και εξαρτήματα των παραπάνω αγαθών (Δ.Κ. ΕΧ 9021).»

Β. Προστίθενται δύο νέες διατάξεις στο τέλος του ως άνω Παραρτήματος ΙΙΙ, ως εξής:

«56. Ανυψωτικό τουαλέτας (Δ.Κ. ΕΧ 3922), μπανιέρες για ανάπηρους (Δ.Κ. ΕΧ 3922, 6910, 7324), στηθόδεσμος μαστεκτομής - μαγιώ μαστεκτομής (Δ.Κ. ΕΧ 6212, 6112, 6211), προγράμματα για ηλεκτρονικούς υπολογιστές (jaws, supernova, hall, φωναισθησίας, file reader) (Δ.Κ. ΕΧ 8524), εκτυπωτές Braille (Δ.Κ. ΕΧ 8471), ρολόγια χερός (Braille) (Δ.Κ. ΕΧ 9102), πινακίδες γραφής (Braille), μέτρα (Braille) (Δ.Κ. ΕΧ 9017), μπαστούνια (λευκά και ηλεκτρονικά) (Δ.Κ. ΕΧ 6602), κασετόφωνα με 4 tracks (Braille) (Δ.Κ. ΕΧ 8519 και ΕΧ 8520), ταινίες μέτρησης σακχάρου (Δ.Κ. ΕΧ 3822), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

57. Καθίσματα μπάνιου, αντλία αποσιδήρωσης για μεσογειακή αναιμία, σύστημα τραχειοστομίας - τραχειοσωλήνες - φίλτρα, περπατούρα, τρίποδο, σύστημα φωτεινής ειδοποίησης, δέκτης φωτεινών σημάτων, Braille display, scanner, Braille note taker, προγράμματα κινητών τηλεφώνων σε ελληνική και ξένη έκδοση (mobile speak, speaking phone), πλαίσια γραφής για άτομα με μειωμένη όραση (Braille), κάλτσες Α.Γ. ή Κ.Γ., κάλτσες κολοβώματος, φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλάσμαφαίρεσης, γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλάσμαφαίρεσης, σάκοι περισυλλογής υγρού προετοιμασίας φίλτρων, Υ-connector, σετ φλεβοκέντησης κατά την αιμοκάθαρση, φυσίγγες διττανθρακικών, συνδετικό από τιτάνιο, γραμμή σύνδεσης και αποχέτευσης, σάκοι αποχέτευσης, κασέτες σύνδεσης, Clamp (λαβίδες), βαλίτσα περιτοναικής κάθαρσης (SMART PD CASE), αναλώσιμο υλικό για κολοστομίες, τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.»

Άρθρο 23

Μείωση συντελεστή Φ.Π.Α. σε ορισμένες υπηρεσίες

1. Οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίστανται και συμπληρώνονται ως εξής:

Στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ - του Παραρτήματος ΙΙΙ (ΑΓΑΘΑ και ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Φ.Π.Α. 9%) του ν.2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α'), όπως ισχύει, προστίθενται νέες παράγραφοι 16 και 17, ως εξής:

«16. Επισκευής ποδηλάτων, υποδημάτων και δερματίνων ειδών.

17. Ανακαίνιση και επισκευή παλαιών ιδιωτικών κατοικιών, εξαιρουμένων των υλικών των οποίων η αξία υπερβαίνει το ποσό που προβλέπεται από την περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ.186/1992 ΦΕΚ 84 Α').»

2. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από 1.1.2007.

Άρθρο 24

Παροχή δικαιώματος επιλογής υπαγωγής του Φ.Π.Α. των εμπορικών κέντρων

1. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) η μίσθωση βιομηχανοστασίων και χρηματοθυρίδων. Επίσης, η μίσθωση, αυτοτελώς ή στα πλαίσια μικτών συμβάσεων, χώρων που πραγματοποιείται από επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται εμπορικά κέντρα εφόσον ο υποκείμενος το επιθυμεί και υποβάλλει για αυτό αίτηση επιλογής φορολόγησης.»

2. Στο άρθρο 8 του Κώδικα Φ.Π.Α. προστίθεται νέα παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η έννοια του εμπορικού κέντρου, καθώς και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και οι λεπτομέρειες άσκησης της επιλογής της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2, καθώς και οποιαδήποτε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.»

3. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) οι μισθώσεις ακινήτων, εκτός αυτών της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 8.»

4. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 33 του Κώδικα Φ.Π.Α. προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για τα εμπορικά κέντρα, για τα οποία πραγματοποιείται επιλογή φορολόγησης, σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 8, η έκπτωση του φόρου που ενεργήθηκε υπόκειται σε δεκαετή διακανονισμό με αφετηρία το έτος χρησιμοποίησής τους. Ο διακανονισμός ενεργείται κάθε έτος για το ένα δέκατο (1/10) του φόρου που επιβάρυνε το αγαθό, ανάλογα με τις μεταβολές του δικαιώματος έκπτωσης. Για τα εμπορικά κέντρα, για τα οποία στις 31.12.2006 δεν έχει παρέλθει η πενταετής περίοδος διακανονισμού, το εναπομένον προς διακανονισμό ποσό του φόρου διακανονίζεται με βάση συνολική περίοδο δέκα (10) ετών.»

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από 1.1.2007.

Άρθρο 25

Λοιπές διατάξεις Φ.Π.Α.

1. Στις διατάξεις του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 του άρθρου 19 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, δύναται ο υποκείμενος στο φόρο να μην αναγράφει φόρο για την αξία της συσκευασίας τόσο κατά την παράδοση όσο και κατά την επιστροφή αυτής. Οφείλεται, όμως, ο φόρος στην αξία της συσκευασίας όταν αυτή δεν επιστρέφεται.»

β. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 4 του άρθρου 30 καταργείται.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2006.

3. Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 30 του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

«β) αγοράς, εισαγωγής ή ενδοκοινοτικής απόκτησης οινοπνευματωδών ή αλκοολούχων ποτών, εφόσον αυτά προορίζονται για την πραγματοποίηση μη φορολογητέων πράξεων.»

Άρθρο 26

Τέλη χαρτοσήμου εργολαβικών συμβάσεων

Εργολαβικά προσύμφωνα για ανέγερση οικοδομών με το σύστημα της αντιπαροχής που καταρτίζονται μετά

την 1η Ιανουαρίου 2006 και η άδεια οικοδομής είχε εκδοθεί μέχρι 31.12.2005 υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου τρία επί τοις εκατό (3%) εφαρμοζομένων αναλογικά των διατάξεων της παρ.9 του άρθρου 15ε του προεδρικού διατάγματος της 28.7.1931 (ΦΕΚ 239 Α') «Περί κώδικος των νόμων περί τελών χαρτοσήμου».

Για εργολαβικά προσύμφωνα που έχουν καταρτιστεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, τα αναλογούντα τέλη χαρτοσήμου δεν αναζητούνται από τους συμβολαιογράφους που τα κατάρτισαν, αλλά από τους κατασκευαστές - εργολάβους, οι οποίοι οφείλουν να τα αποδώσουν στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) χωρίς την επιβολή προσαυξήσεων, εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

Επιστρέφονται τα καταβληθέντα τέλη χαρτοσήμου και η εισφορά υπέρ Ο.Γ.Α., για εργολαβικά προσύμφωνα ανέγερσης οικοδομών με το σύστημα της αντιπαροχής που καταρτίστηκαν μέχρι 31.12.2005 και η άδεια οικοδομής εκδόθηκε μετά την 1.1.2006 και η παράδοση των κτισμάτων υπάγεται σε Φ.Π.Α.. Για την επιστροφή απαιτείται υποβολή αίτησης του δικαιούχου εντός τριμήνης ανατρεπτικής προθεσμίας από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι διατάξεις του π.δ. 186/1992 (ΦΕΚ 84 Α') τροποποιούνται, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται ως ακολούθως:

Άρθρο 27

Γενικές διατάξεις

1. Το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επιτηδευματίας για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος λογίζεται και κάθε αλλοδαπό νομικό πρόσωπο οποιασδήποτε μορφής που δεν έχει εγκατάσταση στην Ελλάδα, εφόσον αναγείρει ακίνητο εντός της ελληνικής επικράτειας ή πραγματοποιεί σε τέτοιο ακίνητο προσθήκες ή επεκτάσεις.»

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Δεν θεωρούνται επιτηδευματίες:

α) ο αγρότης και η αγροτική εκμετάλλευση που ορίζονται από τα άρθρα 41 και 42 του ν.2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α'), εφόσον δεν έχουν ενταχθεί για τη δραστηριότητά τους αυτή στο κανονικό καθεστώς του νόμου αυτού,

β) το φυσικό πρόσωπο πλην του ελεύθερου επαγγελματία που παρέχει υπηρεσίες περιστασιακά σε επιτηδευματία ή σε πρόσωπο της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού και το σύνολο των ετήσιων αμοιβών του δεν υπερβαίνει το όριο της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού για αυτούς που παρέχουν υπηρεσίες, εφόσον δεν είναι επιτηδευματίας από άλλη αιτία,

γ) ο συγγραφέας δημόσιος ή ιδιωτικός υπάλληλος, ο συνταξιούχος για την πρώτη μετά τη συνταξιοδότησή του έκδοση βιβλίου και ο οισηγητής επιμορφωτικών

σεμιναρίων δημόσιος ή ιδιωτικός υπάλληλος ή συνταξιούχος, εφόσον τα πρόσωπα αυτά δεν είναι επιτηδευματίες από άλλη αιτία,

δ) το φυσικό πρόσωπο που σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α') δεν θεωρείται ότι ασκεί δραστηριότητα υπαγόμενη στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, με την προϋπόθεση ότι δεν έχει την ιδιότητα του επιτηδευματία από άλλη αιτία και παρέχει υπηρεσίες προς τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού,

ε) το φυσικό πρόσωπο που συνδέεται με σχέση μίσθωσης έργου με φορέα εκτέλεσης ερευνητικού έργου το οποίο χρηματοδοτείται ή επιχορηγείται γενικώς από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον δεν είναι επιτηδευματίας από άλλη αιτία, το ποσό αυτών των αμοιβών του δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του ορίου που ορίζεται από την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού για αυτούς που παρέχουν υπηρεσίες και οι υπηρεσίες που παρέχει αφορούν αποκλειστικά το ερευνητικό έργο που χρηματοδοτείται ή επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου έχει και η κοινοπραξία επιτηδευματιών, που θεωρείται επιτηδευματίας για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού, εφόσον έχει ορισμένη επαγγελματική διεύθυνση, αποβλέπει στη διενέργεια συγκεκριμένης πράξης, αποδεικνύεται με έγγραφη συμφωνία, που κατατίθεται στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) πριν από την έναρξη των εργασιών της, και τα μέλη της είναι, διαζευκτικά ή αθροιστικά: α) φυσικό ή νομικό πρόσωπο που το καθένα ασκεί δική του επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα, β) ομόρρυθμο μέλος διαφορετικής ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας, γ) αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί επιχείρηση εκτός της ελληνικής επικράτειας, με την προϋπόθεση ότι έχει λάβει αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα πριν τη συμμετοχή του στην κοινοπραξία και αυτή εκπροσωπείται από ημεδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το Δημόσιο, το ημεδαπό ή αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή επιτροπή ή ένωση προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο που δεν έχει εγκατάσταση στην Ελλάδα και αποκτά κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου στην ημεδαπή, οι ξένες αποστολές και οι διεθνείς οργανισμοί υποχρεούνται μόνο στη λήψη, έκδοση, υποβολή και διαφύλαξη των στοιχείων που ορίζονται ρητά από τον Κώδικα αυτόν.»

5. Η παράγραφος 4 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι αγρότες και οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις που ορίζονται από τα άρθρα 41 και 42 του ν. 2859/2000 (ΦΕΚ 248 Α'), εφόσον δεν έχουν ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς του νόμου αυτού, υποχρεούνται να εκδίδουν μόνο δελτίο αποστολής στις περιπτώσεις που ρητά ορίζεται από τον Κώδικα αυτόν.»

6. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 2 τα όρια των εννέα χιλιάδων (9.000) ευρώ και των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ αντικαθίστανται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ αντίστοιχα.

β) Προσδιορίζεται για το έτοιμο προϊόν το βραδύτερο εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού το εργοστασιακό κόστος με βάση τους καταχωρημένους στο βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών κανόνες.

Το βιβλίο παραγωγής - κοστολογίου δεν τηρείται, όταν τα δεδομένα του προκύπτουν από τους λογαριασμούς της ομάδας 9 του Ε.Γ.Λ.Σ. (π.δ. 1123/1980).

9. Δεν υποχρεούται:

- Α) Στην τήρηση βιβλίου αποθήκης:
 - α) ο εκμεταλλευτής ελαιολιπιδίων,
 - β) ο πρατηριούχος χονδρικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων,
 - γ) ο πωλητής βενζίνης και πετρελαίου για λογαριασμό τρίτου,
 - δ) ο εκμεταλλευτής πρατηρίου υγραερίου αυτοκινήτων,
 - ε) ο εκμεταλλευτής πρατηρίου υγρών καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων,
 - στ) ο εκμεταλλευτής εστιατορίου ή ζαχαροπλαστείου,
 - ζ) ο εκμεταλλευτής ξενοδοχείου ή ξενώνα ή κάμπινγκ,
 - η) ο πωλητής νωπών οπωρολαχανικών και ιχθύων,
 - θ) ο πωλητής νωπών αγροτικών προϊόντων, πλην νωπών οπωρολαχανικών και ιχθύων, εκτός της χώρας κατά ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) των συνολικών ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του,
 - ι) ο παραγωγός κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών,
 - ια) ο πράκτορας εφημερίδων και περιοδικών,
 - ιβ) ο εκμεταλλευτής κλινικής,
 - ιγ) ο επιτηδευματίας που ασχολείται με την κατασκευή δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων ή την ανέγερση και πώληση οικοδομών,
 - ιδ) ο επιτηδευματίας που λειτουργεί μετά από έγκριση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ως «Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης», που προβλέπεται από την παράγραφο 19 του άρθρου 2 του ν. 2939/2001 (ΦΕΚ 179 Α'),
 - ιε) ο πωλητής ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και αερίων γενικά που διατίθενται με συνεχή ροή.
- Στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής, προκειμένου για επιτηδευματία που έχει παράλληλα και άλλη δραστηριότητα, για την υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης η άλλη δραστηριότητα κρίνεται αυτοτελώς.
- Β) Στην τήρηση του βιβλίου αποθήκης κατά την εξαγωγή ο εκμεταλλευτής καταστήματος Σούπερ - Μάρκετ που ασχολείται με την κατά κύριο λόγο λιανική πώληση με το σύστημα της «αυτοεξυπηρέτησης» ειδών διατροφής, κρέατος, απορρυπαντικών, ποτών, ειδών οικιακής χρήσης και άλλων ειδών.
- Γ) Στην τήρηση βιβλίου τεχνικών προδιαγραφών:
 - α) ο εκμεταλλευτής λατομείου, μεταλλείου, ορυχείου για τα πρωτογενή υλικά που εξορύσσονται,
 - β) ο παραγωγός αγροτικών προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής.»

13. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση των όσων ορίζονται στα προηγούμενα εδάφια δεν θεωρούνται υποκαταστήματα οι προσωρινοί εκθεσιακοί χώροι, καθώς και οι λοιπές πρόσκαιρες εγκαταστάσεις που λειτουργούν για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες.»

14. Η παράγραφος 2 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας τηρεί και στο υποκατάστημά του ιδιαίτερο βιβλίο αγορών ή εσόδων - εξόδων.»

15. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 προστίθεται όγδοο εδάφιο ως εξής:

«Όταν τα βιβλία της έδρας και του υποκαταστήματος τηρούνται μηχανογραφικά, το ημερολόγιο ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων ή το μηνιαίο φύλλο ανάλυσης ελέγχου ή το ημερήσιο φύλλο συναλλαγών τηρούνται απλότυπα και τα δεδομένα τους αποστέλλονται στην έδρα με οποιονδήποτε τρόπο για την ενημέρωση των βιβλίων της.»

16. Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης των βιβλίων υποκαταστήματος στις εξής περιπτώσεις:

α) Στο υποκατάστημα που στεγάζεται σε συνεχόμενο ή στον ίδιο κτιριακό χώρο με την έδρα ή με άλλο υποκατάστημα.

β) Στις οποιεσδήποτε πρόσκαιρες εγκαταστάσεις. Τα στοιχεία των συναλλαγών των εγκαταστάσεων της περίπτωσης αυτής καταχωρούνται στα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος στο οποίο ανήκουν το αργότερο μέχρι τη δέκατη πέμπτη (15η) ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση ή τη λήψη τους, κατά περίπτωση.

γ) Στο υποκατάστημα που βρίσκεται στον ίδιο νομό και νησί με την έδρα ή σε απόσταση μικρότερη των πενήντα (50) χιλιομέτρων από αυτή. Τα στοιχεία των συναλλαγών των εγκαταστάσεων της περίπτωσης αυτής καταχωρούνται στα βιβλία της έδρας και ειδικά οι αγορές και οι πωλήσεις κάθε υποκαταστήματος παρακολουθούνται χωριστά από τα αντίστοιχα δεδομένα της έδρας ή άλλου υποκαταστήματος. Επί τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας παρακολουθείται χωριστά και το ταμείο κάθε υποκαταστήματος.

Το υποκατάστημα της πιο πάνω περίπτωσης α' απαλλάσσεται μετά από γνωστοποίηση στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. και από την τήρηση ιδιαίτερου πρόσθετου βιβλίου της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του παρόντος Κώδικα, εφόσον τα δεδομένα του καταχωρούνται στο πρόσθετο βιβλίο που τηρείται στην έδρα ή σε άλλο υποκατάστημα του ίδιου ή συνεχόμενου κτιριακού χώρου.

Το υποκατάστημα της πιο πάνω περίπτωσης β' απαλλάσσεται και από την τήρηση ιδιαίτερου βιβλίου αποθήκης, καθώς και από τη σύνταξη καταστάσεων ποσοτικής καταχώρισης των αποθεμάτων, εφόσον τα δεδομένα του βιβλίου ή των καταστάσεων αυτών καταχωρούνται διακεκριμένα στα αντίστοιχα βιβλία ή καταστάσεις της έδρας.»

17. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 9 η φράση «Με αίτηση του επιτηδευματία και έγκριση του προϊσταμένου» του πρώτου εδαφίου και η φράση «Οι ανωτέρω εγκρίσεις» του τρίτου εδαφίου αντικαθίσταται αντίστοιχα με τις φράσεις «Με γνωστοποίηση του επιτηδευματία στον προϊστάμενο» και «Οι ανωτέρω γνωστοποιήσεις».

18. Η παράγραφος 6 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με αίτηση του επιτηδευματία και έγκριση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας μπορεί να επιτραπεί ή μη τήρηση ή η κατά

διάφορο τρόπο τήρηση όλων ή μερικών βιβλίων του υποκαταστήματος και του αποθηκευτικού χώρου, με εξαίρεση το βιβλίο αποθήκης. Η έγκριση αυτή κοινοποιείται στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στον οποίο υπάγεται το υποκατάστημα ή ο αποθηκευτικός χώρος.»

19. Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο επιτηδευματίας επί ποσοτικής παραλαβής σε επαγγελματική του εγκατάσταση χωρίς στοιχείο διακίνησης εμπορεύσιμων ή πάγιων αγαθών από οποιονδήποτε τρίτο για αγορά, πώληση, απλή διαμεσολάβηση προς πώληση, αποθήκευση, φύλαξη, χρήση, καθώς και για επεξεργασία στην περίπτωση που ο αποστολέας είναι επιτηδευματίας ή αγρότης του ειδικού καθεστώτος, τηρεί στην επαγγελματική εγκατάσταση στην οποία διενεργείται η παραλαβή, βιβλίο ποσοτικής παραλαβής ή διπλότυπο δελτίο ποσοτικής παραλαβής για κάθε παραλαβή.

Στο βιβλίο ή δελτίο καταχωρούνται με την παραλαβή των αγαθών η χρονολογία της παραλαβής, το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα και η διεύθυνση του αποστολέα, το είδος και η ποσότητα των αγαθών που παραλαμβάνονται, καθώς και ο σκοπός της παραλαβής.

Όταν κατά την παραλαβή των αγαθών εκδίδεται άμεσα τιμολόγιο αγοράς ή δελτίο εισαγωγής της υποπερίπτωσης η' της περίπτωσης η' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού, δεν τηρείται βιβλίο ή δελτίο ποσοτικής παραλαβής.»

20. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«Έξοδα πρώτης εγκατάστασης, αγορές και λοιπές συναλλαγές που πραγματοποιούνται από τον ιδρυτή πριν τη σύσταση νομικού προσώπου ή υποκαταστήματος αλλοδαπού προσώπου ή κοινοπραξίας ή την έναρξη λειτουργίας ατομικής επιχείρησης και οποιασδήποτε επιχείρησης γενικά, δύνανται να καταχωρούνται είτε στα βιβλία των προσώπων αυτών μέχρι τη δέκατη πέμπτη (15η) ημέρα του επόμενου μήνα από τη σύστασή τους ή την υποβολή της δήλωσης έναρξης εργασιών κατά περίπτωση είτε σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της κατοικίας ή της έδρας αυτού με μνεία της υπό σύσταση επιχείρησης.»

21. Η υποπερίπτωση γβ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«γβ) Βιβλίο μεριδολογίου για τους συνεργαζόμενους γιατρούς που παρέχουν ειδική περίθαλψη σε ασθενείς και αμβιβόνται από αυτούς.

Το βιβλίο τηρείται σε μερίδες για κάθε γιατρό με αναγραφή της διεύθυνσής του, του Α.Φ.Μ. και της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. και όταν παρέχονται υπηρεσίες κατ' εντολή και για λογαριασμό τρίτου, στο βιβλίο αναγράφεται ακόμη το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και ο Α.Φ.Μ. του τρίτου. Σε κάθε μερίδα καταχωρεί το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του ασθενή που δέχεται την ειδική ιατρική περίθαλψη, τη χρονολογία παροχής της περίθαλψης και την κατηγορία της θέσης νοσηλείας του ασθενή. Επί ειδικής ιατρικής περίθαλψης του ασθενή από περισσότερους γιατρούς τα δεδομένα αυτά καταχωρούνται στις μερίδες όλων των γιατρών.

Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και από τα νοσο-

κομεία ανεξάρτητα από τη νομική μορφή με την οποία λειτουργούν και την τυχόν απαλλαγή τους από το φόρο εισοδήματος ή το φόρο προστιθέμενης αξίας.»

22. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) ο εκπαιδευτής οδηγών αυτοκινήτων, μοτοποδηλάτων και μοτοσικλετών τηρεί για κάθε εκπαιδευτικό αυτοκίνητο ή μοτοποδήλατο ή μοτοσικλέτα βιβλίο εκπαιδευόμενων οδηγών, στο οποίο καταχωρεί το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του εκπαιδευμένου, το ποσό της αμοιβής που συμφωνείται, τη χρονολογία και την ώρα έναρξης και λήξης κάθε μαθήματος. Ανάλογη υποχρέωση έχει και για την παράστασή του κατά την εξέταση των υποψήφιων οδηγών. Το βιβλίο τηρείται στο αυτοκίνητο ή στο μοτοποδήλατο ή στη μοτοσικλέτα κατά τη διάρκεια του μαθήματος ή της εξέτασης.»

23. Η περίπτωση ζ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) ο επισκευαστής ηλεκτρικών ή ηλεκτρονικών συσκευών, επίπλων, μηχανών και μηχανημάτων, όταν παραλαμβάνει στην επαγγελματική του εγκατάσταση αγαθά για επισκευή που δεν συνοδεύονται με στοιχείο διακίνησης που προβλέπεται από τον Κώδικα αυτόν τηρεί βιβλίο ή δελτίο επισκευής αγαθών, στο οποίο καταχωρούνται με την παραλαβή των αγαθών η χρονολογία της παραλαβής, το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα και η διεύθυνση του αποστολέα, το είδος και η ποσότητα των αγαθών που παραλαμβάνονται.»

24. Η περίπτωση ι' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«ι) Ο επιτηδευματίας που διατηρεί συνεργείο επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, μοτοποδηλάτων, γεωργικών και λοιπών αυτοκινούμενων μηχανημάτων τηρεί βιβλίο εισερχομένων, στο οποίο καταχωρεί για κάθε όχημα τη χρονολογία εισόδου και εξόδου, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του κατόχου, καθώς και τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος και εφόσον δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός, το είδος του οχήματος. Κατ' εξαίρεση, ο εκμεταλλευτής πλυντηρίου αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων δεν αναγράφει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του κατόχου.

Η καταχώρηση στο βιβλίο εισερχομένων γίνεται όταν το όχημα εισέλθει και σταθμεύσει στον κύριο χώρο του συνεργείου και αποχωρήσει ο οδηγός του ή αρχίσει η εργασία επισκευής.

Στην περίπτωση επισκευής για την οποία δεν λαμβάνεται αμοιβή, αναγράφεται, σε ειδική στήλη του βιβλίου αυτού, η ένδειξη «δωρεάν» και υπογράφει παραπλευρώς ο πελάτης.

Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής δεν εφαρμόζονται για τα πλυντήρια που λειτουργούν με το σύστημα της αυτοεξυπηρέτησης, εφόσον τα στοιχεία αξίας εκδίδονται αυτόματα κατά τη συναλλαγή μέσω κατάλληλης διασύνδεσης φορολογικού μηχανισμού εγκεκριμένου μοντέλου του ν. 1809/1988 (ΦΕΚ 222 Α').»

25. Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης ιδ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά ο φυσιοθεραπευτής, καθώς και τα πρόσωπα των περιπτώσεων δ' και ια' που έχουν συμβληθεί με το Δημόσιο ή με ασφαλιστικά ταμεία (Ι.Κ.Α., Τ.Ε.Β.Ε. κ.λπ.) και δεν λαμβάνουν ιδιαίτερη αμοιβή κατά επίσκεψη από τους πελάτες ή ασθενείς ασφαλισμένους του Δημοσίου

ή των ταμείων αυτών, μπορεί να μην καταχωρούν τα στοιχεία των πελατών αυτών ή των ασθενών στο βιβλίο πελατών ή επίσκεψης ασθενών.»

26. Η περίπτωση ιε' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιε) Ο επιτηδευματίας που διατηρεί επιχείρηση πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, μοτοποδηλάτων, τροχόσπιτων, σκαφών αναψυχής, γεωργικών και λοιπών αυτοκινούμενων μηχανημάτων, για λογαριασμό του ή για λογαριασμό τρίτου, τηρεί βιβλίο μεταχειρισμένων αγαθών, στο οποίο καταχωρεί για κάθε αγαθό που αγοράζει ή παραλαμβάνει από τρίτο για πώληση τη χρονολογία εισόδου και εξόδου, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του κατόχου και τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος και εφόσον δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός, το είδος του οχήματος.»

Άρθρο 29

Στοιχεία επιτηδευματίων

1. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση δεν απαιτείται η έκδοση δελτίου αποστολής για τις διακινήσεις ανταλλακτικών παγίων από τον επιτηδευματία μεταξύ των εγκαταστάσεών του, εφόσον δεν αποτελούν γι' αυτόν αντικείμενο εμπορίας και προορίζονται αποκλειστικά για την αποκατάσταση βλαβών στις εγκαταστάσεις του και οι διακινήσεις αυτές διενεργούνται με μεταφορικά μέσα ιδιωτικής χρήσης κυριότητάς του ή μισθωμένα δημόσιας χρήσης.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 11 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2 εκδίδουν δελτία αποστολής, εφόσον διακινούν οπωρολαχανικά, νωπά αλιεύματα, άνθη και φυτά για πώληση απευθείας ή μέσω τρίτων, για επεξεργασία ή συσκευασία, ανεξάρτητα από το χρησιμοποιούμενο μεταφορικό μέσο.»

3. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 11 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιστροφή στην επιχείρηση αναγράφεται στο πρωτότυπο του συγκεντρωτικού δελτίου αποστολής η ποσότητα των αγαθών που επιστρέφονται ή εκδίδεται συγκεντρωτικό δελτίο επιστροφής, στο οποίο αναγράφονται το είδος και η ποσότητα των επιστρεφόμενων αγαθών, καθώς και ο αύξων αριθμός του συγκεντρωτικού δελτίου αποστολής.»

4. Οι παράγραφοι 4 και 6 του άρθρου 11 καταργούνται για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μετά και η περίπτωση ζ' της παραγράφου 5 του άρθρου 11 αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) Επί αποστολής αγαθών εκτός της χώρας με σκοπό την αποθήκευση και εν συνεχεία την πώληση, αναγράφεται και η αξία των αγαθών που αποστέλλονται.»

5. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 11 προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Το δελτίο αποστολής, σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής από τον τόπο έναρξης της διακίνησης μέχρι τον τόπο παράδοσης ή προορισμού, συνοδεύει τα διακινούμενα αγαθά και επιδεικνύεται άμεσα στο φορολογικό έλεγχο.

Η επικαιρότητα του δελτίου αποστολής, εξαρτάται από την απόφαση, τον τρόπο της μεταφοράς, το είδος

των χρησιμοποιούμενων μεταφορικών μέσων και τις ειδικότερες συνθήκες της μεταφοράς.

Το βάρος της απόδειξης της χρονικής διάρκειας των δελτίων αποστολής φέρει ο υπόχρεος σε έκδοσή τους, ο οποίος μπορεί να αναγράφει στα δελτία αποστολής, γεγονότα ή καταστάσεις, που δικαιολογούν τη χρονική διάρκεια αυτών.»

6. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 12 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με βάση τα δεδομένα της κατάστασης αυτής εκδίδεται το τιμολόγιο την τελευταία ημέρα του μήνα εκείνου που αφορά, στο οποίο δεν απαιτείται αναλυτική περιγραφή, εφόσον η πιο πάνω κατάσταση συντάσσεται σε δύο αντίτυπα, ένα των οποίων επισυνάπτεται στο τιμολόγιο.»

7. Το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 12 αντικαθίστανται ως εξής:

«Την τελευταία ημέρα κάθε μήνα εκδίδεται εκκαθάριση κατά εντολέα, στην οποία αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του εντολέα, η συνολική αξία των πωλήσεων ή της αμοιβής κατά συντελεστή Φ.Π.Α., το ποσό του Φ.Π.Α., η προμήθεια που αναλογεί, ο Φ.Π.Α. της προμήθειας, καθώς και οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για λογαριασμό του εντολέα. Η εκκαθάριση με το ένα αντίτυπο της κατάστασης και τα δικαιολογητικά των δαπανών, που εκδόθηκαν στο όνομα του εντολέα και αναγράφονται αναλυτικά στην κατάσταση, αποστέλλονται στον εντολέα μέχρι τη δεκάτη πέμπτη (15η) ημέρα του μήνα της εκκαθάρισης και προκειμένου για τον τελευταίο μήνα της διαχειριστικής περιόδου μέχρι την εικοστή (20ή) ημέρα του επόμενου μήνα.»

8. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 12 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται ανάλογα και επί παροχής υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να καθορίζονται οι κατηγορίες των υπηρεσιών ή και των επιτηδευματιών που θα εμπίπτουν στην ανωτέρω ρύθμιση, σε ολόκληρη τη χώρα ή σε τμήματα αυτής, ο χρόνος, ο τρόπος έκδοσης, το είδος και το περιεχόμενο των στοιχείων, η θεώρηση αυτών, καθώς και κάθε διαδικασία και λεπτομέρεια εφαρμογής της ρύθμισης αυτής.»

9. Η παράγραφος 12 του άρθρου 12 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Στο τιμολόγιο που εκδίδει ο αντιπρόσωπος οίκου εξωτερικού, εκτός από τα στοιχεία του, τα στοιχεία του αντισυμβαλλόμενου οίκου εξωτερικού και τα στοιχεία της συναλλαγής, όπως αυτά αναφέρονται στις παραγράφους 9, 10 και 11 του άρθρου αυτού αναγράφει και τα στοιχεία της τράπεζας που διαμεσολαβεί για την καταβολή της προμήθειας ή πιστώνει το λογαριασμό του και τον αριθμό του τιμολογίου ή της παραγγελίας, στα οποία αναφέρεται η προμήθεια. Επίσης, εκδίδει τιμολόγιο με το ίδιο περιεχόμενο και στις περιπτώσεις που παίρνει προμήθεια και από τον παραγγελέα ή μόνο από αυτόν.»

10. Στην παράγραφο 15 του άρθρου 12 μετά το πρώτο εδάφιο προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τις οριστικές πωλήσεις συγγραμμάτων των οποίων η τιμή ορίζεται με απόφαση της αρμόδιας Επιτροπής του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων το τιμολόγιο εκδίδεται εντός μηνός από

4 και 6 του άρθρου αυτού, καθώς και της παραγράφου 6 του άρθρου 27 του ίδιου Κώδικα εκτυπώνονται εντός τριών (3) ημερών, όταν ζητηθεί από το φορολογικό έλεγχο. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες, εφόσον η εκτύπωση των δεδομένων αυτών είναι εξαιρετικά δυσχερής στην προβλεπόμενη προθεσμία. Η μη διαφύλαξη των ηλεκτρομαγνητικών μέσων ή η αδυναμία αναπαραγωγής του περιεχομένου αυτών εξομοιώνεται με μη τήρηση των βιβλίων ή των καταστάσεων που εμπεριέχονται σε αυτά.»

20. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 24 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για την παράταση της προθεσμίας εκτύπωσης ή της εγγραφής σε θεωρημένο οπτικό δίσκο που ορίζεται από τις παραγράφους 1 περιπτώσεις α' και β', 2 έως και 4 του άρθρου αυτού.»

21. Η παράγραφος 5 του άρθρου 25 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Σε περίπτωση βλάβης μηχανήματος ή γενικά μη λειτουργίας του λογισμικού:

Α) Τα στοιχεία μπορεί να εκδίδονται από χειρόγραφα στελέχη ιδιαίτερης σειράς εντύπων ή τα δεδομένα αυτών να αναγράφονται χειρόγραφα στα μηχανογραφικά έντυπα και η καταχώριση των δεδομένων στα πρόσθετα ή ειδικά βιβλία γίνεται χειρόγραφα στα μηχανογραφικά έντυπα.

Β) Υποβάλλεται σχετική γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. εντός της μεθεπόμενης εργάσιμης για τη Δ.Ο.Υ. ημέρας και παρατείνεται για δέκα (10) ημέρες και όχι πέραν από την προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ή κλεισίματος του ισολογισμού επί τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας:

α) Η προθεσμία εκτύπωσης ή εγγραφής σε θεωρημένο οπτικό δίσκο, η οποία ορίζεται από τις παραγράφους 1 περιπτώσεις α' και β', 2 έως και 4 του άρθρου 24 του Κώδικα αυτού, καθώς και η προθεσμία εκτύπωσης των πρόσθετων και ειδικών βιβλίων που εκτυπώνονται ή εγγράφονται σε θεωρημένο οπτικό δίσκο μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα.

β) Η προθεσμία ενημέρωσης που ορίζεται από τις παραγράφους 1, 2 περιπτώσεις α', β' και γ' και 5 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού. Όταν τα αίτια της μη ενημέρωσης συνεχίζονται και μετά από το χρόνο της παράτασης αυτής, οι πρωτογενείς εγγραφές μέχρι την αποκατάσταση της βλάβης γίνονται χειρόγραφα σε αθεώρητα έντυπα.

Μετά τη λειτουργική αποκατάσταση του συστήματος γίνεται αμέσως η μεταφορά των εγγραφών από τα χειρόγραφα βιβλία στον Η/Υ, καθώς και η εκτύπωση των βιβλίων ή καταστάσεων, εφόσον παρήλθε η προθεσμία εκτύπωσής τους.»

Άρθρο 31

Διαδικασίες προσδιορισμού αποτελεσμάτων Κύρος βιβλίων

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 27 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, τα οποία παρακολουθούνται με περιληπτικούς - γενικούς λογαριασμούς, μπορεί να καταχωρούνται στο βιβλίο απογραφών τα υπόλοιπα μόνο των οικείων

λογαριασμών, εφόσον ανάλυση καθενός λογαριασμού καταχωρείται σε καταστάσεις ή ισοζύγια ή αποθηκεύεται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης.»

2. Η παράγραφος 7 του άρθρου 27 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Στο βιβλίο απογραφών καταχωρούνται χωριστά κατά είδος και ποσότητα όλα τα περιουσιακά στοιχεία κυριότητας άλλου επιτηδευματία που βρίσκονται κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου στις εγκαταστάσεις του, εφόσον τα δεδομένα αυτά δεν προκύπτουν από το βιβλίο αποθήκης ή από άλλα πρόσθετα βιβλία.»

3. Το πέμπτο και το έκτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 28 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τη βελτίωση της λειτουργικότητας της επιχείρησης ή για άλλους σπουδαίους λόγους επιτρέπεται, μετά από έγκριση της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων (Ε.Λ.Β.), η αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής.»

4. Η περίπτωση α' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 30 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει το βιβλίο παραγωγής - κοστολογίου ή το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών ή το βιβλίο ή δελτίο ποσοτικής παραλαβής που ορίζεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού.»

5. Οι περιπτώσεις β', ε' και η' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 30 αντικαθίστανται και προστίθεται μετά την περίπτωση η' νέα περίπτωση θ' ως εξής:

«β) δεν καταχωρεί στο βιβλίο απογραφών αποθέματα ή καταχωρεί αυτά ανακριβώς ως προς την ποσότητα.»

«ε) δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει ή δεν επιδεικνύει στον τακτικό φορολογικό έλεγχο τα πρόσθετα βιβλία της παραγράφου 5 του άρθρου 10 ή δεν καταχωρεί σε αυτά τις συναλλαγές ή καταχωρεί σε αυτά ανακριβώς τα στοιχεία που προσδιορίζουν το ύψος της συναλλαγής.»

«η) εμφανίζει αθροιστικά λάθη στο βιβλίο εσόδων - εξόδων, στη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου εσόδων - εξόδων, καθώς και στο βιβλίο απογραφών.»

«θ) δεν τηρεί κατά περίπτωση τα ημερολόγια ή το ισοζύγιο του γενικού - αναλυτικών καθολικών ή το βιβλίο εσόδων - εξόδων ή τη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου εσόδων - εξόδων ή δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει το βιβλίο αποθήκης ή τις καταστάσεις της ποσοτικής καταχώρισης των αποθεμάτων ή το βιβλίο απογραφών όταν δεν συντάσσονται τέτοιες καταστάσεις.»

6. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 4 του άρθρου 30 αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι πράξεις ή οι παραλείψεις της παραγράφου αυτής, για να συνεπάγονται εξωλογιστικό προσδιορισμό των αποτελεσμάτων, πρέπει να είναι μεγάλης έκτασης, ώστε να τα επηρεάζουν σημαντικά ή να καθιστούν αντικειμενικά αδύνατο το λογιστικό έλεγχο των φορολογικών υποχρεώσεων, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού για τις πράξεις ή παραλείψεις των περιπτώσεων στ' και θ' της παραγράφου αυτής.

Δεν λογίζονται ως ανεπάρκεια ή ως ανακρίβεια: α) η καταχώριση εσόδου ή εξόδου σε χρήση άλλη από εκείνη που αφορά, β) οι πράξεις της περίπτωσης η' της παραγράφου αυτής, όταν από αυτές δεν μειώνεται το φορολογικό αποτέλεσμα, γ) η αποτίμηση των αποθε-

και έκδοσης των στοιχείων, τον τρόπο και τα μέσα διαφύλαξης όλων ή μερικών βιβλίων και στοιχείων και οποιαδήποτε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

10. Στην περίπτωση γ' του άρθρου 38 προστίθεται υποπερίπτωση γιδ' ως εξής:

«γιδ. να καθορίζει τις τεχνικές απαιτήσεις, τις διαδικασίες, το χρόνο, τον τρόπο, τα μέσα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διασφάλιση της γνησιότητας και ακεραιότητας των διαφυλασσόμενων σε ηλεκτρονική - ψηφιακή μορφή φορολογικών βιβλίων και στοιχείων, με τη χρήση ειδικών ασφαλών φορολογικών διατάξεων σήμανσης του ν. 1809/1988 (ΦΕΚ 222 Α').»

11. Οι περιπτώσεις στ' και ζ' του άρθρου 38 αναριθμούνται σε περιπτώσεις ζ' και η' αντίστοιχα και προστίθεται νέα περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) Να ορίζει τις ενδείξεις του προορισμού των φορολογικών στοιχείων για όλους τους υπόχρεους ή για κατηγορίες μόνο από αυτούς σε ολόκληρη τη χώρα ή τμήματα αυτής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟ Ν. 2523/1997

Άρθρο 33

Πρόστιμα Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων

Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α') τροποποιούνται, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται κατά περίπτωση ως εξής:

1. Η περίπτωση ια' της παραγράφου 6 καταργείται και οι περιπτώσεις α', β', ε', στ', ζ', η' και ι' της ίδιας παραγράφου αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Σε μη τήρηση λογιστικών βιβλίων ή τήρηση βιβλίων κατώτερης κατηγορίας για τους επιτηδευματίες της Γ' κατηγορίας ή σε μη τήρηση του ισοζυγίου λογαριασμών Γενικού - Αναλυτικών Καθολικών ή του βιβλίου απογραφών, καθώς και σε μη σύνταξη ή εκπρόθεσμη σύνταξη του ισολογισμού σε δύο (2) για όλες ή μερικές από τις παραπάνω παραλείψεις.

Σε περίπτωση επιβολής του προστίμου της περίπτωσης αυτής δεν επιβάλλεται ιδιαίτερο πρόστιμο για τη μη τήρηση μητρώου πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

β) Σε μη τήρηση πρόσθετων βιβλίων της παραγράφου 5 του άρθρου 10 σε δύο (2) για κάθε βιβλίο.»

«ε) Σε μη επίδειξη των βιβλίων και στοιχείων την πρώτη φορά μετά από προηγούμενη πρόσκληση σε δύο (2) και για καθεμία από τις επόμενες δύο φορές σε πέντε (5).

στ) Σε περίπτωση μη καταχώρισης της ποσοτικής καταμέτρησης των αποθεμάτων στο βιβλίο απογραφών σε τρία (3).

ζ) Σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής στοιχείων της παραγράφου 1 του άρθρου 20 μετά το τέλος του έτους που έληξε η προθεσμία υποβολής τους, καθώς και στις περιπτώσεις παράλειψης καταχώρισης αντισυμβαλλομένων ή ανακριβούς καταχώρισης της αξίας σε τρία (3), εφόσον οι ανωτέρω παραλείψεις και ανακρίβειες αφορούν μεγάθη συνολικής αξίας πάνω από δέκατέσσερις χιλιάδες εξακόσια εβδομήντα τρία (14.673) ευρώ ανά κατάσταση.

Ο ίδιος συντελεστής ισχύει και σε περίπτωση μη υποβολής στοιχείων, εκτός αν ο υπόχρεος μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εξώδικης επίλυσης της διαφοράς ή

άσκησης εμπρόθεσμης προσφυγής κατά της απόφασης επιβολής προστίμου υποβάλλει εκπρόθεσμα τα στοιχεία και προκύπτει ότι τα συνολικά μεγέθη ανά κατάσταση είναι μέχρι του ορίου του προηγούμενου εδαφίου, οπότε εφαρμόζεται συντελεστής βαρύτητας ίσος με τη μονάδα.

Οι συντελεστές βαρύτητας του πρώτου και δεύτερου εδαφίου ισχύουν κατά περίπτωση και επί εκπρόθεσμης υποβολής στοιχείων για τις πωλήσεις πετρελαίου θέρμανσης μετά τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας υποβολής, καθώς και επί μη υποβολής στοιχείων, παραλείψεων ή ανακριβειών κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα εδάφια αυτά.

Ο συντελεστής βαρύτητας των προηγούμενων εδαφίων ισχύει και σε περίπτωση μη υποβολής του ισοζυγίου της παραγράφου 6 του άρθρου 20 ή της εκπρόθεσμης υποβολής του, μετά την παρέλευση εξαμήνου από την προθεσμία υποβολής.

η) Σε περίπτωση μη επίδειξης σε προληπτικό έλεγχο των πρόσθετων βιβλίων της παραγράφου 5 του άρθρου 10 σε πέντε (5).»

«ι) Σε μη τήρηση του βιβλίου κοστολογίου οικοδομών της Α.Υ.Ο.Ο. 1024754/187/Π.Ο.Λ.1039/9.3.2006 (ΦΕΚ 311 Β') ή σε μη επίδειξη αυτού στο φορολογικό έλεγχο μετά από προηγούμενη πρόσκληση σε πέντε (5) για κάθε οικοδομή.»

2. Η περίπτωση α' της παραγράφου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Η παράλειψη έκδοσης κάθε στοιχείου, που ορίζεται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.. Ειδικά η μη έκδοση στοιχείου παράδοσης κτισμάτων συνιστά αυτοτελή παράβαση ανεξάρτητα από το ύψος της αξίας αυτού. Ως παράλειψη έκδοσης στοιχείου λογίζεται και η μη καταχώριση σερβιρισθέντων ειδών στα δελτία παραγωγείας. Κατ' εξαίρεση η μη έκδοση δελτίων αποστολής από αγρότες του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α. θεωρείται γενική παράβαση, επιφυλασσόμενων των διατάξεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 10 του άρθρου αυτού. Επίσης, κατ' εξαίρεση η μη έκδοση στοιχείου διακίνησης θεωρείται γενική παράβαση, εφόσον έχει εκδοθεί και καταχωρηθεί στα βιβλία στοιχείου αξίας για την ίδια συναλλαγή από τον υπόχρεο στην έκδοση του στοιχείου διακίνησης.»

3. Οι περιπτώσεις θ', ι' και ια' της παραγράφου 8 αντικαθίστανται ως εξής:

«θ) Η μη διαφύλαξη κάθε βιβλίου ή κατάστασης που υποκαθιστά βιβλίο ή ανά πενήντα (50) φύλλα φορολογικών στοιχείων ή άλλων δικαιολογητικών εγγραφών για όσο χρόνο ορίζεται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ., εκτός αν η μη διαφύλαξη οφείλεται αποδεδειγμένα σε ανώτερη βία.

ι) Η εκπρόθεσμη εκτύπωση ή εγγραφή σε οπτικό δίσκο κάθε βιβλίου ή κατάστασης που ορίζεται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ..

ια) Η μη κάλυψη από τα προγράμματα λογισμικού των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κ.Β.Σ., ως και η μη τήρηση καθεμιάς από τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται από το άρθρο αυτό.»

4. Στην παράγραφο 8 προστίθεται περίπτωση ιβ' ως εξής:

«ιβ) Η κάθε μη καταχώριση ή ανακριβής καταχώριση στο βιβλίο κοστολογίου οικοδομών της Α.Υ.Ο.Ο.

IV, παρ. 2-10 και τα άρθρα 23-40 του καταργούμενου Γενικού Κανονισμού Προσωπικού Ο.Τ.Ε., που αφορούν στον πειθαρχικό έλεγχο του προσωπικού, β) οι υφιστάμενες ρυθμίσεις και όροι των επιχειρησιακών σ.σ.ε. που αφορούν στο μισθολογικό καθεστώς, εξαιρουμένων, για όσους πρόκειται να προσληφθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, του χρονοεπιδόματος και όλων των λοιπών επιδομάτων, γ) τα άρθρα 5, 7, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 42, 46, 47 του καταργούμενου Γενικού Κανονισμού Προσωπικού Ο.Τ.Ε., μόνο για το προσωπικό που μέχρι την 14η Ιουλίου 2005 υπηρετούσε στον Ο.Τ.Ε. Α.Ε. ως Δόκιμο ή Μόνιμο.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Προσωπικού των προηγούμενων εδαφίων τροποποιείται περαιτέρω εν όλω ή εν μέρει, με επιχειρησιακή σ.σ.ε. σύμφωνα με τα άρθρα 3 παρ. 5 και 6 του ν. 1876/1990 (ΦΕΚ 27 Α').

4. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του ν. 2843/2000 (ΦΕΚ 219 Α') και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 7 του ν. 2257/1994 (ΦΕΚ 197 Α') καταργούνται.

5. Στους εργαζόμενους των εταιρειών ΟΛΥΜΠΙΑΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ε., ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε. και ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΛΟΪΑ Α.Ε., που έχουν προσληφθεί με σύμβαση αορίστου χρόνου μέχρι την 31.12.2005, κατά τη λύση της σύμβασης εργασίας τους λόγω συμπλήρωσης των προϋποθέσεων πλήρους συνταξιοδότησης ή όταν αποχωρούν με τους όρους περιπροαιρετικής αποχώρησης δυνάμει των ισχυουσών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, εξακολουθεί να καταβάλλεται η αποζημίωση των νόμων 2112/1920 και 3198/ 1955 (ΦΕΚ 98 Α') ή τυχόν συμφωνηθείσα ανώτερη.

Άρθρο 39

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων αυτού του νόμου αρχίζει:

α) των άρθρων 1 (παραγράφοι 4, 5), 2, 3 (παραγράφοι 1, 2 και 3), 4 (παραγράφοι 7, 9 και 10), 5 (παραγράφοι 3, 7, 8, 9 και 11), 10 (παραγράφοι 2 και 3) από 1ης Ιανουαρίου 2007 για τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, από την ημερομηνία αυτή και μετά,

β) των άρθρων 1 (παραγράφοι 8 και 9), 4 (παραγράφοι 11 και 12) και 5 (παραγράφοι 1 και 5) από το οικονομικό έτος 2007 για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος αυτού του οικονομικού έτους και των επόμενων,

γ) του άρθρου 5 (παραγράφος 4) από το οικονομικό έτος 2006 για τα εισοδήματα αυτού του οικονομικού έτους και επόμενων,

δ) του άρθρου 8 (παραγράφοι 1, 2 και 3) για δαπάνες που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2006 και μετά,

ε) του άρθρου 9 (παραγράφοι 3 και 4) από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2006 και μετά,

στ) των άρθρων 10 (παραγράφος 1) και 11 για εισοδήματα του οικονομικού έτους 2006 και μετά,

ζ) του άρθρου 13 (παραγράφος 1) για τα φύλλα ελέγχου που εκδίδονται από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά και (παραγράφος 4) δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά,

η) των άρθρων 17, 18 και 19 από την 1η Ιανουαρίου 2007,

θ) των άρθρων 27 (παραγράφοι 1, 2, 4, 5, 6, 7 και 8), 30 (παραγράφοι 9 και 10), 33 και της παραγράφου 19 του άρθρου 34 από 1ης Ιανουαρίου 2007,

ι) του άρθρου 27 (παραγράφος 9), του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ., όπως τίθενται με την παράγραφο 6 του άρθρου 28 του παρόντος νόμου, του άρθρου 28 (παραγράφοι 3, 4, 5, 9, 11 και 12), του άρθρου 30 (παραγράφος 1), του άρθρου 31 (παραγράφος 4) και της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 30 του Κ.Β.Σ., όπως τίθενται με την παράγραφο 5 του άρθρου 31 του παρόντος, από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταλαμβάνει διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά,

ια) των διατάξεων της περίπτωσης γ' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Κ.Β.Σ., όπως τίθενται με την παράγραφο 2 του άρθρου 28 του παρόντος νόμου, από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταλαμβάνουν επιτηδευματίες που κάνουν έναρξη εργασιών με αυτό αποκλειστικά το αντικείμενο εργασιών από 1.1.2007 και μετά, καθώς και επιτηδευματίες που εκδίδουν άδεια ανέγερσης οικοδομής από την ημερομηνία αυτή και μετά,

ιβ) των διατάξεων της παραγράφου 22 του άρθρου 28 από 1.3.2007,

ιγ) των λοιπών διατάξεων από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από αυτές.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2006

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Σ. ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Μ. Γ. ΛΙΑΠΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 2006

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

4.9 Παρουσίαση ΦΕΚ 261 – ΝΟΜΟΣ 3299/04

01002612312040028

6373

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 261

23 Δεκεμβρίου 2004

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3299

Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή Σύγκλιση.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Σκοπός και είδη παρεχόμενων ενισχύσεων

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση της απασχόλησης, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

1. Στα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος Νόμου επενδυτικά σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.

β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

γ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της

πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

2. Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

α) επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης,

β) φορολογική απαλλαγή,

γ) επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

3. Στα ειδικά καθεστάτα που προβλέπονται στο άρθρο 9 μπορεί να γίνει συνδυασμός περισσότερων ενισχύσεων.

Ως επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του παρόντος Νόμου θεωρούνται οι επενδύσεις, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Άρθρο 2

Διάρθρωση της Επικράτειας - Περιοχές εφαρμογής των ενισχύσεων

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, η Επικράτεια κατανέμεται σε τέσσερις (4) περιοχές ως εξής:

- ΠΕΡΙΟΧΗ Δ': Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), όπως καθορίζονται στο άρθρο 1 του Ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α/1997), της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα Νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη Νήσο Θάσο, το Νομό Δωδεκανήσου, πλην της περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου, και την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Επικράτειας σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι Δήμοι ή οι Κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή.

Η περιοχή Δ' διαιρείται στις υποπεριοχές Δ1, Δ2 και Δ3 ως εξής:

Δ1: Περιλαμβάνει την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή, το Νομό Δωδεκανήσου πλην της περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης Ρόδου, τα Νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας

τος, προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα είτε αυτές περιλαμβάνονται στις υπαγόμενες στον παρόντα Νόμο δραστηριότητες είτε όχι και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία αυτές ασκούνται, μετά την αφαίρεση των κερδών που απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος, των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία. Προκειμένου για Α.Ε. και Ε.Π.Ε. για τον υπολογισμό του κατά τα παραπάνω τακτικού αποθεματικού και των διανεμόμενων ποσών γίνεται αναγωγή των ποσών αυτών με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., η φορολογική απαλλαγή πραγματοποιείται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.

β) Σχηματίζεται από τα κέρδη της διαχειριστικής περιόδου μέσα στην οποία έγινε η επένδυση. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή περίοδο ή αν αυτά που πραγματοποιήθηκαν δεν επαρκούν, το αφορολόγητο αποθεματικό σχηματίζεται από τα κέρδη των αμέσως επόμενων διαχειριστικών περιόδων μέχρι να καλυφθεί το ποσοστό της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή της αξίας κτήσης του εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν τις δέκα (10) διαχειριστικές περιόδους.

γ) Προκειμένου για επενδύσεις, που η υλοποίησή τους διαρκεί πέραν της μίας (1) διαχειριστικής περιόδου, παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού από τα κέρδη της κάθε διαχειριστικής περιόδου, για τις δαπάνες των επενδύσεων που γίνονται μέσα σε αυτή και υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξής της. Όταν ο εξοπλισμός αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, το αφορολόγητο αποθεματικό υπολογίζεται επί του τιμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν στην οικεία διαχειριστική περίοδο και με την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξής της και μετά τη λήξη της σύμβασης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.

δ) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής εμφανίζεται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

ε) Οι φορείς που εφαρμόζουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων, τα οποία ορίζονται από το Π.Δ. 186/1982 (ΦΕΚ 84 Α').

27. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος για την πραγματοποίηση επενδύσεων του άρθρου 3 παράγραφος 3 στην αλλοδαπή υπάγονται μόνον οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33).

Δεν υπάγονται στο ανωτέρω καθεστώς επιχειρήσεις η παραγωγική δραστηριότητα των οποίων επηρεάζει αρνητικά αντίστοιχη δραστηριότητα που ασκείται στην Ελλάδα με συνέπεια τη μείωση της απασχόλησης και τη μείωση των εξαγωγών, καθώς και επιχειρήσεις οι οποίες έχουν διακόψει ή μειώσει την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στην Ελλάδα κατά τα αναφερόμενα στην επόμενη παράγραφο, στο χρονικό διάστημα της τελευταίας τριετίας πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

Οι φορείς επενδύσεων στην αλλοδαπή, οι οποίοι υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος, δεν επιτρέπεται να διακόπουν ή να μειώνουν με οποιονδήποτε τρόπο την τυχόν άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται από τους ίδιους ή μέσω συνδεδεμένων με αυτούς επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

α) Ως μείωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται και η μείωση των θέσεων εργασίας.

β) Ως συνδεδεμένη επιχείρηση νοείται κάθε επιχείρηση η οποία μπορεί να ασκήσει κυρίαρχη επιρροή σε άλλη επιχείρηση ή υπόκειται στην κυρίαρχη επιρροή μιας άλλης επιχείρησης λόγω ιδιοκτησίας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που διέπουν τη λειτουργία της. Η κυρίαρχη επιρροή τεκμαίρεται όταν μία επιχείρηση έναντι μιας άλλης επιχείρησης, άμεσα ή έμμεσα:

i) κατέχει την πλειοψηφία του καλυφθέντος κεφαλαίου της επιχείρησης ή

ii) διαθέτει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τα μερίδια τα οποία εκδίδει η επιχείρηση ή

iii) μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας της επιχείρησης.

Κατάλογος συνδεδεμένων επιχειρήσεων, που τυχόν υπάρχουν, επισυνάπτεται στην αίτηση υπαγωγής.

Από την υπαγωγή και για μία πενταετία από την έκδοση της απόφασης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, αν διαπιστωθεί παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων ή απόκρυψη τέτοιων παραβάσεων, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της τυχόν καταβληθείσας επιχορήγησης μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

28. Με προεδρικό διάταγμα ορίζονται όροι ή προϋποθέσεις ή περιορισμοί ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου στην παροχή ενισχύσεων, που επιβάλλονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή εθνικών ενισχύσεων σε συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες επενδύσεων.

Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να καθορίζονται τυχόν διαφορετικές ή και πρόσθετες διαδικασίες και δικαιολογητικά για την υποβολή και εξέταση επενδύσεων και γενικά για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος ή να αποκλείονται των ενισχύσεων συγκεκριμένοι τομείς ή κλάδοι ή κατηγορίες δραστηριοτήτων ή επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, λόγω καθιέρωσης ή θέσπισης ανάλογων όρων και απαγορεύσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 6

Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων

1. Η υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων γίνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Κριτήρια αξιολόγησης επενδυτικού φορέα:

i) Τα χαρακτηριστικά του φορέα και ειδικότερα η εμπειρία του, η κλίμακα και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του στο παρελθόν, η φερεγγυότητα και οικονομική του επιφάνεια. Εξετάζονται, επίσης, ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία των

συμφερόντων της. Στην περίπτωση νεοϊδρυόμενου φορέα εξετάζονται ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων του.

ii) Η δυνατότητα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της επιχείρησης και συγκεκριμένα την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης.

β) Κριτήρια οικονομοτεχνικής αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων και βιωσιμότητας της επένδυσης:

i) Η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης και η οργάνωση της επιχείρησης που την πραγματοποιεί.

ii) Η προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση.

iii) Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφιστάμενης, στο βαθμό που επηρεάζεται από την προτεινόμενη επένδυση.

γ) Κριτήρια συμβολής της επένδυσης στους στόχους του αναπτυξιακού Νόμου:

i) Η αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για μακρό χρονικό διάστημα.

ii) Η περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά του νομού εγκατάστασης.

iii) Η συμβολή της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας, όπου ειδικότερα εξετάζονται:

- Η συμβολή στον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, στην αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και την ανακύκλωση του ύδατος.

- Η εισαγωγή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας.

- Η αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας, η υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα ή επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά.

- Η εξοικονόμηση ενέργειας.

iv) Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνές επίπεδο και ειδικότερα ο εξαγωγικός προσανατολισμός της επιχείρησης ή η υποκατάσταση εισαγωγών.

v) Η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

vi) Η συμβολή της επένδυσης στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

δ) Ειδικά κριτήρια ανά τομέα δραστηριότητας:

i) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα:

- Η κατάταξη της πρωτογενούς δραστηριότητας ως υψηλής, μέσης ή χαμηλής προτεραιότητας σύμφωνα με τη γεωργική πολιτική της χώρας.

- Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων εφόσον επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

ii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στο δευτερογενή τομέα:

- Ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως νέων ή ως προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

- Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία ή ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως καινοτομικών.

- Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων από την περιοχή Α'. Επίσης, η μετεγκατάσταση από άλλες περιοχές εφόσον γίνεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

- Ο βαθμός συμμετοχής των πρώτων και βοηθητικών υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος.

iii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού:

- Δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών μορφών τουρισμού.

- Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων ή οικιών σε ξενοδοχειακές μονάδες.

- Η δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου της ευρύτερης περιοχής.

- Αναβάθμιση σε ανώτερη κατηγορία αστερών (*) προκειμένου για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων, καθώς και σε ανώτερη τάξη προκειμένου για τουριστικές οργανωμένες κατασκηνώσεις.

iv) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα παροχής υπηρεσιών.

- Ο χαρακτηρισμός των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

- Ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων και εργαστήρια εφαρμοσμένης έρευνας.

- Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

- Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης και στέγες

αυτόνομης διαβίωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες.

ε) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο αριθμός και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων της παραγράφου αυτής ανά τομέα δραστηριότητας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και το κοινό και για τις τέσσερις κατηγορίες των περιπτώσεων α' έως και δ' πιο πάνω ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών των κοινών και ειδικών κριτηρίων κάθε τομέα, πάνω από το οποίο κάθε επένδυση ή πρόγραμμα εγκρίνεται αμέσως κατά την εξέταση και βαθμολόγησή του, εφόσον το διατιθέμενο κονδύλι επιχορήγησης και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης επαρκεί, αν είναι κατώτερο το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης επιτρέπεται να καθοριστούν επιπρόσθετα ειδικά κριτήρια για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' και για τις ειδικές επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε', καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο ανάλογος τρόπος εφαρμογής όλων των κριτηρίων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής, για τις ως άνω επενδύσεις.

3. Για την υπαγωγή στην ενίσχυση επιχορήγησης επενδυτικών σχεδίων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 3, λαμβάνονται υπόψη μόνο τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 και επιπλέον εφόσον η επένδυση συμβάλλει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους.

κλήρωσης ή σε τροποποιήσεις αποφάσεων που δεν μεταβάλλουν το ποσό και ποσοστό των ενισχύσεων και τον αριθμό των νέων θέσεων εργασίας. Μεταβολή με οποιονδήποτε τρόπο των όρων της απόφασης μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του φορέα της επένδυσης.

13. Επίσης προγραμματισμός του ύψους των εγκρινόμενων βάσει του παρόντος επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότησης του κόστους απασχόλησης.

α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο και με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης β' και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 9, καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους που εγκρίνεται ετησίως. Επίσης, με την ίδια απόφαση γίνεται η κατανομή του ως άνω ποσού μεταξύ των αρμόδιων φορέων υπαγωγής της παραπάνω παραγράφου 11. Με την ίδια επίσης απόφαση καθορίζεται και το συνολικό ποσό των ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών είναι δυνατόν με όμοιες αποφάσεις να αναπροσαρμόζει κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

Με όμοια απόφαση καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνεται ετησίως για κάθε κράτος προκειμένου για τις επενδύσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο, καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνονται ετησίως για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix), (x) και (xi) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3. Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

14. Αιτήσεις για υπαγωγή επενδύσεων στις ενισχύσεις του παρόντος, καθώς και αιτήματα για τροποποίηση όρων αποφάσεων υπαγωγής, που έχουν απορριφθεί, δεν επανεξετάζονται.

15. Γνωμοδοτικές Επιτροπές

α) Γνωμοδοτική Επιτροπή Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο επενδύσεων που, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, υποβάλλονται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ή το ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Μέλη της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ως Πρόεδρος, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οι Προϊστάμενοι των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι των συναρμόδιων Υπουργείων και λοιπών φορέων ειδικών σε θέματα επενδύσεων. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής παρίσταται ως μέλος άνευ ψήφου και Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή Πάρεδρος του

ιδίου Υπουργείου που ορίζεται από τον Προϊστάμενο Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Όταν η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή εξετάζει επενδυτικές προτάσεις για υπαγωγή στο Ε.Σ.Ο.Α.Β., στη σύνθεσή της μετέχει ο Γενικός Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, δύο (2) υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Εξωτερικών των δύο ανώτατων βαθμών της ιεραρχίας, καθώς και ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος.

β) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας Υπουργείου Ανάπτυξης:

i) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή επιχειρηματικών σχεδίων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

ii) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, δύο (2) προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων ή αρμόδιων Διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε ζητήματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β. και ένας (1) της Γ.Σ.Ε.Ε..

Ειδικά, για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στην Επιτροπή συμμετέχουν και ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας και ένας (1) προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης ή αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

γ) Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές:

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα κάθε Περιφέρειας συστήνεται στην έδρα κάθε Διοικητικής Περιφέρειας, κα-

αίτηση καταβολής ενισχύσεων κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός ενός (1) έτους από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας, όπως αυτή ορίζεται στην εγκριτική απόφαση.

Για την καταβολή του πρώτου μέρους της ενίσχυσης απαιτείται πιστοποίηση και έλεγχος της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, ο οποίος θα πρέπει να διενεργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Τα απαιτούμενα παραστατικά, που συνοδεύουν την αίτηση του επενδυτή για τον έλεγχο, για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης λειτουργίας της, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται μόνο για τις συνδεδεμένες με την επένδυση θέσεις εργασίας.

4. Δικαιολογητικά καταβολής των ενισχύσεων

α) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και την επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, καθώς και για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (viii), (ix), και (x) της περίπτωσης ε', καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης.

5. Απαγόρευση εκχώρησης - Εξαιρέσεις

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης σε τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

6. Λογιστική απεικόνιση των ποσών των ενισχύσεων στα βιβλία της επιχείρησης

Τα ποσά των επιχορηγήσεων που εισπράττουν οι επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί να διανεμηθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10.

Το αποθεματικό αυτό δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνει αμετάβλητο και δεν θα διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί πριν περάσουν δέκα χρόνια από το χρόνο του σχηματισμού του. Αν κεφαλαιοποιηθεί ή διανεμηθεί μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, υπόκειται σε φορο-

λογία με συντελεστή ο οποίος αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που ισχύει, κατά το χρόνο κεφαλαιοποίησης ή διανομής, για τα νομικά πρόσωπα, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 101 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με το Ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'). Ο οφειλόμενος, σύμφωνα με τα πιο πάνω, φόρος εισοδήματος αποδίδεται εφάπαξ με δήλωση η οποία υποβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα εντός του οποίου λήφθηκε η απόφαση για την κεφαλαιοποίηση ή διανομή. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του νομικού προσώπου, καθώς και των μετόχων, εταίρων για το πιο πάνω αποθεματικό. Επί του οφειλόμενου φόρου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 65 έως 72, 74, 75, 79 έως 81, 83 έως 85 και 113 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α') και του Κώδικα Δικαιολογητικών Δικονομίας, που κυρώθηκε με το Ν. 2717/ 1999 (ΦΕΚ 97 Α').

Αν η κεφαλαιοποίηση ή διανομή γίνει πριν από την παρέλευση των δέκα ετών από το χρόνο σχηματισμού του αποθεματικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της επιχείρησης.

7. Εγγραφή στον προϋπολογισμό - Απαλλαγές

Η προβλεπόμενη για κάθε οικονομικό έτος δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου για την καταβολή των επιχορηγήσεων επενδύσεων και των επιδοτήσεων του παρόντος εγγράφεται στον προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων.

Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιχορηγήσεις του μισθολογικού κόστους της απασχόλησης που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα, καθώς και από κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτου. Τα ποσά αυτά των επιχορηγήσεων δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών και το μισθολογικό κόστος της απασχόλησης προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

Άρθρο 9 Ειδικά καθεστώτα

1. Ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και στα πλαίσια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, είναι δυνατόν να θεσπίζονται ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης περιφερειών της επικράτειας, ιδιαίτερα των νησιωτικών και ορεινών περιοχών ή τμημάτων τους ή ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων ή επενδύσεων του άρθρου 3, ιδιαίτερως σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Για την έκδοση κάθε προεδρικού διατάγματος πρέπει να έχει προηγηθεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης σκοπιμότητας μέσω της οποίας να τεκμηριώνονται τα ανωτέρω.

Με τα προεδρικά αυτά διατάγματα καθορίζεται η διάρκεια του κάθε ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης, οι υπηρεσίες ή φορείς στους οποίους υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής σε αυτό, καθώς και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων αυτών, το ποσό ενισχύσεων που εγκρίνεται συνολικά στα πλαίσια του συγκεκριμένου ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης και για όλη τη διάρκειά του, καθώς και

Άρθρο 13
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος Νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζει διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου τ Κράτους.

Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Φ. ΠΑΛΛΗ - ΠΕΤΡΑΛΙΑ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΕΜ. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ε. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Μ. ΛΙΑΠΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 2004

Ο ΕΠΙΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

4.10 Υπόμνημα δικαιολογητικών επιχειρηματικών σχεδίων

ΑΙΤΗΣΗ	
ΓΙΑ ΥΠΑΓΩΓΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ	
ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3299/2004	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ:/4/...../....
<i>(Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία κατά την παραλαβή του έντυπου φακέλου)</i>	<i>(Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία μετά την παραλαβή του ηλεκτρονικά υποβληθέντος αιτήματος).</i>
	Προς,
Επωνυμία Φορέα της Επένδυσης	
Διεύθυνση Επικοινωνίας	
Οδός - Αριθμός :	
Πόλη :	
Ταχ. Κωδικός :	
Νομός :	
Τηλέφωνο :	
e-mail :	
Ημερομηνία:	

Υπογραφή ΑΙΤΗΣΗΣ – ΔΗΛΩΣΗΣ υφιστάμενης επιχείρησης φορέα

<i>Όνοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου Επιχείρησης</i>	<i>Αρ Διαβατ. ή Δ.Α.Τ</i>	<i>Σφραγίδα Επιχείρησης / Υπογραφή</i>

Υπογραφή ΑΙΤΗΣΗΣ – ΔΗΛΩΣΗΣ υπό σύσταση επιχείρησης – φορέα

<i>Εταίρος – Μέτοχος (φυσικό πρόσωπο ή επιχείρηση)</i>	<i>Νόμιμος εκπρόσωπος</i>	<i>Αρ Διαβατ. ή Δ.Α.Τ</i>	<i>Σφραγίδα Επιχείρησης / Υπογραφή</i>

Τα Κεφαλαιακά Κίνητρα του Ν. 3299/2004 περιλαμβάνουν (α) την ενίσχυση επιχορήγησης ή και χρηματοδοτικής μίσθωσης και β) την ενίσχυση επιδότησης του κόστους της δημιουργουμένης απασχόλησης.

Πληροφοριακό Σύστημα
Κρατικών Επενδύσεων
Νόμος 3299/2004

Κωδικός Υποβολής: Κατάσταση Αιτήματος:.....
Μορφή:
Υπηρεσία Υποδοχής:
Φορέας Επενδυτικού Σχεδίου:

2

<p>ΑΙΤΗΣΗ - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ</p> <p>ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΓΩΓΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΑ¹ ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ Ν.3299/2004 (Άρθρο 1, παρ. 1, εδαφ. β)</p> <p>(Μορφή Επενδυτικού Σχεδίου)</p>

ΕΝΟΤΗΤΑ 1	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ
1.1	Στοιχεία Υποβολής Αιτήματος
1.1.1	Υπηρεσία υποδοχής
1.1.2	Υπηρεσία αξιολόγησης
1.1.3	Ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής
1.1.4	Αριθμός φακέλου <i>(Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία μετά την υποβολή του ηλεκτρονικά υποβληθέντος αιτήματος)</i>
1.2	Αιτούμενα Είδη Ενισχύσεων
1^η Δέση Κινήτρων	
1.2.1	
1.2.2	
3^η Δέση κινήτρων	
1.2.3	
1.3	Αίτημα Προέγκρισης
<p>Αιτείται η χορήγηση επιβεβαίωσης της επιλεξιμότητας σύμφωνα με το Άρθρο 7 παρ. 5 του Ν.3299/2004 όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 37 παρ. 6α του Ν. 3522/2006</p> <p><i>Μετά την επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας η έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου γίνεται με ευθύνη του επενδυτή δεδομένου ότι αυτή δεν δεσμεύει την κρίση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής και την απόφαση της Διοίκησης για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου στα κίνητρα του Νόμου</i></p>	

¹ Τα Κεφαλαιακά Κίνητρα του Ν. 3299/2004 περιλαμβάνουν (α) την ενίσχυση επιχορήγησης ή και χρηματοδοτικής μίσθωσης και (β) την ενίσχυση επιδότησης του κόστους της δημιουργουμένης απασχόλησης.

6.5		Στοιχεία Μελετητών	
6.5		Μελετητής	
6.5.1		Ειδικότητα Μελετητή	
6.5.2		Επώνυμο	
6.5.3		Όνομα	
6.5.4		ΑΦΜ	
6.5.5		Αριθμός Μητρώου	
6.5.6	Διεύθυνση Επικοινωνίας		
	6.5.6.1	Νομός	
	6.5.6.1	Δήμος / Κοινότητα	
	6.5.6.2	Οδός – Αριθμός	
	6.5.6.3	Τ.Κ.	
	6.5.6.4	Τηλέφωνο	
	6.5.6.5	Fax	
	6.5.6.6	E-mail	
6.5.7		Ιδιότητα	
	6.5.7.1	Για Μελετητές – Στελέχη Επιχειρήσεων – Συμβούλων	Επωνυμία Εταιρίας Συμβούλων
	6.5.7.2		ΑΦΜ Εταιρίας Συμβούλων

Υπογραφή ΑΙΤΗΣΗΣ – ΔΗΛΩΣΗΣ υφιστάμενης επιχείρησης φορέα

<i>Όνοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου Επιχείρησης</i>	<i>Αρ Διαβατ. ή Δ.Α.Τ</i>	<i>Σφραγίδα Επιχείρησης / Υπογραφή</i>

4.10.1 Υπόμνημα οικονομοτεχνικής μελέτης

Ανάλυση
λογαριασμού
εκμεταλεύσεων

των τριών τελευταίων ετών

(ποσά
σε €)

ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ		ΕΤΗ:			
		200.	200.	200.	200.
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ					
	Σύνολο κύκλου εργασιών				
Μείον:	Κόστος πωληθέντων				
	ΜΙΚΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΕΥΣΗΣ				
Μείον:					
	- Εξοδα Διοίκησης				
	- Εξοδα Ερευνών				
	- Εξοδα Διάθεσης				
	- Φόροι & τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)				
	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (α)				
	- Πιστωτικοί τόκοι				
	- Διάφορα έσοδα				
	ΣΥΝΟΛΟ				
Μείον:					
	Συναλλαγματικές διαφορές				
	Λοιπές δαπάνες				

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ & ΦΟΡΩΝ (α+β)				
Μείον:				
- τόκοι μακροπροθέσμων δανείων				
- τόκοι βραχυπροθέσμων δανείων				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ & ΦΟΡΩΝ				
Αποσβέσεις (συνολικές)				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ				
Μείον:				
Φόρος εισοδήματος				
ΚΑΘΑΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ				
ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ				
- Μέρισμα μικτό				
- Αμοιβές Δ.Σ.				
- Αποθεματικά				
- Αδιάθετα κέρδη				
- Λοιπά				

Στις περιπτώσεις βιβλίων Β' κατηγορίας συμπληρώνονται τα πεδία εκείνα που είναι διαθέσιμα με βάση τα επίσημα λογιστικά και φορολογικά στοιχεία της επιχείρησης

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
των τριών τελευταίων ετών

(ποσά

	31.12.200.	31.12.200.	31.12.200.	31.12.200.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ				
1. ΠΑΓΙΟ				

α. Υλικά πάγια				
Γήπεδα.				
Κτήρια - Βιομηχανοστάσια.				
Μηχανήματα - Εγκαταστάσεις.				
Έπιπλα και σκεύη.				
Μεταφορικά μέσα.				
Προκαταβολές παγίων.				
Λοιπά.				
ΣΥΝΟΛΟ (α)				
Μείον: αποσβέσεις				
Καθαρό υλικό πάγιο				
β. Συμμετοχές & μακροπρόθεσμες απαιτήσεις				
Συμμετοχές				
Απαιτήσεις από συγγενείς επιχειρήσεις				
Απαιτήσεις από μετόχους				
Λοιπές απαιτήσεις				
ΣΥΝΟΛΟ (β)				
γ. Άυλα πάγια				
Δαπάνες πολυετούς απόσβεσης.				
Διπλώματα ευρισιτεχνίας, φήμη κλπ.				
Μείον: Αποσβέσεις				
Καθαρή αξία άυλων παγίων				
ΣΥΝΟΛΟ (γ)				
ΚΑΘΑΡΟ ΠΑΓΙΟ (α+β+γ)				
2. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ				
α. Αποθέματα				
Πρώτες ύλες και λοιπά υλικά.				
Ημιέτοιμα προϊόντα.				
Έτοιμα προϊόντα.				
Εμπορεύματα.				
Προκαταβολές για αγορές υλών και υλικών.				
Λοιπά.				
ΣΥΝΟΛΟ (α)				
β. Απαιτήσεις.				
Πελάτες.				
Πελάτες επισφαλείς				
Απαιτήσεις απο συγγενείς εταιρίες.				
Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο.				
Γραμμάτια προεξοφληθέντα.				
Γραμμάτια σε τράπεζες.				

Γραμμάτια σε καθυστέρηση.				
Γραμμάτια συγγενών εταιριών.				
Χρεωστικοί λογαριασμοί προμηθευτών.				
Χρεώγραφα.				
Λοιποί χρεωστικοί λογ/μοί				
γ. Διαθέσιμα				
Ταμείο				
Τράπεζες (καταθέσεις)				
ΣΥΝΟΛΟ (γ)				
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ (α+β+γ)				
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				
3. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				
(ανάλυση σε βασικούς λογαριασμούς)				
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
1. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Κεφάλαιο.				
Αποθεματικά.				
Επιχορήγηση Δημοσίου.				
Αποτελέσματα εις νέο (κέρδη - ζημιές).				
ΣΥΝΟΛΟ (α)				
2. ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
α. Μεσομακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Δάνεια τραπεζών				
Λοιπές υποχρεώσεις.				
ΣΥΝΟΛΟ (β)				
β. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (μέχρι ενός έτους)				
Τράπεζες.				
Δόσεις μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων.				
Προμηθευτές.				
Γραμμάτια πληρωτέα Εσωτερικού.				
Γραμμάτια πληρωτέα Εξωτερικού.				
Οφειλές προς το Δημόσιο.				
Οφειλές προς ασφαλιστικούς οργανισμούς.				
Μερίσματα πληρωτέα.				
Πιστωτικοί λ/μοί μετόχων και εταίρων.				

Λοιποί πιστωτικοί λογαριασμοί.				
Υποχρεώσεις προς συγγενείς επιχειρήσεις.				
ΣΥΝΟΛΟ (γ)				
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (α+β+γ)				
3. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (ανάλυση σε βασικούς λογαριασμούς)				

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΡΙΑ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΤΗ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΕΤΗ:		
		200..	200..	200..
		ποσότητα	ποσότητα	ποσότητα
ΠΑΡΑΓΩΓΗ				
α. Στο εργοστάσιο				
β. Σε εργοστάσια τρίτων				
ΠΩΛΗΣΕΙΣ				
α. Πωλήσεις στο εσωτερικό				
β. Πωλήσεις στο εξωτερικό				

γ. Ιδιοχρησιμοποίηση				
δ. Φύρες κλπ				

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΥΚΛΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΩΝ

(ποσά σε

€)

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΕΤΗ :			
	200.	200.	200.	200.
α. Πωλήσεις προς το εσωτερικό (κατά προϊόν και ομάδα προϊόντων)				
ΣΥΝΟΛΟ				
β. Πωλήσεις προς το εξωτερικό (κατά προϊόν και ομάδα προϊόντων)				

ΣΥΝΟΛΟ				
ΣΥΝΟΛΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (α+β)				
Εσοδα λοιπών δραστηριοτήτων (π.χ εμπορική δραστηριότητα)				
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ				

Περιγράψτε με συντομία την οργάνωση και τη λειτουργία του τμήματος πωλήσεων της επιχείρησης

(Αναφέροντας δίκτυο διανομής εσωτερικού-εξωτερικού, εμπορικές συνεργασίες με οίκους εξωτερικού, αριθμό πελατών, γεωγραφική κατανομή πωλήσεων, γενικά προβλήματα πωλήσεων.)

4.11 Υπόμνημα φορολογικής απαλλαγής

<p>ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ</p> <p>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΥ ΥΠΑΓΕΤΑΙ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥ Ν.3299/2004 (Άρθρο 1, παρ. 1, εδαφ. β) ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΥΤΗΣ</p> <p>(Υποβάλλεται σε τρία αντίτυπα)</p>

0.1 Κωδικός Δήλωσης :	0.2 Κατάσταση Δήλωσης :
-----------------------	-------------------------

ΜΕΡΟΣ Ι – Γενικές πληροφορίες της Δήλωσης

1 Στοιχεία Δήλωσης

1.1 ΠΡΟΣ ΔΟΥ :	1.2 Οικονομικό Έτος:	
	1.3 Διαχειριστική Περίοδος:	Από Έως

1.4	Αριθμός επενδυτικού σχεδίου:	
1.5	Αύξων Αριθμός Δήλωσης για το επενδυτικό σχέδιο:	
1.6	Ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής:	

ΜΕΡΟΣ ΙΙ – Στοιχεία Φορέα του επενδυτικού σχεδίου

2 Στοιχεία της Επιχείρησης – Φορέα του επενδυτικού σχεδίου

2.1		Επωνυμία Επιχείρησης:
2.2		Α.Φ.Μ. Επιχείρησης:
2.3		Νομική Μορφή Επιχείρησης:
2.4	Διεύθυνση της Έδρας της Επιχείρησης	2.4.1 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ:
		2.4.2 ΝΟΜΟΣ:
		2.4.3 ΔΗΜΟΣ / ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ:
		2.4.4 ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ:
		2.4.5 TAX. ΚΩΔΙΚΑΣ:
		2.4.6 ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
		2.4.7 FAX:
		2.4.8 Email:

3 Στοιχεία Αντικλήτου της Επιχείρησης

3.1		Επώνυμο:
3.2		Όνομα:
3.3	Διεύθυνση Επικοινωνίας	3.3.1 ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ:
		3.3.2 ΔΗΜΟΣ / ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ:
		3.3.3 TAX. ΚΩΔΙΚΑΣ:
		3.3.4 ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
		3.3.5 Email:

Κωδικός Δήλωσης

Κατάσταση Δήλωσης.....

ΜΕΡΟΣ V – Ειδικά χαρακτηριστικά επενδυτικού σχεδίου στον τομέα τουρισμού
(δεν συμπληρώνεται όταν πρόκειται για επενδυτικά σχέδια στους άλλους τομείς)

12 Διακριτικός τίτλος τουριστικής μονάδας

13 Είδος Επενδυτικού σχεδίου

13.1	13.1.1 Ίδρυση	13.1.2 Επέκταση	13.1.3 Εκσυγχρονισμός
Ξενοδοχειακή μονάδα	☐	☐	☐
Ξενοδοχειακή μονάδα σε διατηρητέο παραδοσιακό κτίσμα	☐	☐	☐
Συμπληρωματικές εγκαταστάσεις επί κοινοχρήστων σε ξενοδοχειακή μονάδα			☐
Camping			☐
Λιμένας σκαφών αναψυχής (μαρίνα)	☐	☐	☐
Συνεδριακό κέντρο	☐	☐	☐
Αξιοποίηση ιαματικής πηγής	☐	☐	☐
Γήπεδο γκολφ	☐	☐	☐
Κέντρο θαλασσοθεραπείας	☐	☐	☐
Χιονοδρομικό κέντρο	☐	☐	☐
Θεματικό πάρκο	☐	☐	☐
Κέντρο προπονητικού – αθλητικού τουρισμού	☐	☐	☐
Κέντρο τουρισμού υγείας	☐	☐	☐
Αυτοκινητοδρόμιο	☐	☐	☐

13.2 Κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων για τις οποίες απαιτείται γνωμοδότηση ή βεβαίωση ή έγκριση του αρμόδιου φορέα

a/a	13.2.1 Κατηγορία επενδυτικού σχεδίου	13.2.2 Γνωμοδότηση, βεβαίωση ή έγκριση
		Έχει υποβληθεί ή Επισυνάπτεται ή Εκκρεμεί
		Στοιχεία Εγγράφου
1		
+ Προσθήκη νέας γραμμής (για δεύτερο έγγραφο της ίδιας κατηγορίας επενδυτικών σχεδίων)		
+ Προσθήκη νέας γραμμής (για νέα κατηγορία επενδυτικών σχεδίων)		

14 Δυναμικότητα Μονάδας

14.1 Είδος τουριστικής μονάδας του επενδυτικού σχεδίου	14.2 Μονάδα μέτρησης της δυναμικότητας	14.3 Δυναμικότητα πριν την επένδυση	14.4 Δυναμικότητα μετά την επένδυση

+ Προσθήκη νέας γραμμής

15 Τάξη ή Κατηγορία τουριστικής μονάδας (βάσει προδιαγραφών ΕΟΤ)
(Συμπληρώνεται μόνο για επενδυτικά σχέδια που αφορούν camping ή ξενοδοχείο)

15.1 Είδος τουριστικής μονάδας	15.2 Πριν την επένδυση	15.3 Μετά την επένδυση

+ Προσθήκη νέας γραμμής

Κωδικός Δήλωσης

Κατάσταση Δήλωσης.....

ΜΕΡΟΣ VIII – Μέγεθος Επιχείρησης

20 Στοιχεία σχετικά με το μέγεθος της επιχείρησης		
20.1	Γίνεται χρήση των ειδικών ρυθμίσεων για ΜΜΕ του άρθρου 5, παρ 1, ως προς το ελάχιστο ύψος της επένδυσης ;	(ΝΑΙ / ΟΧΙ)
20.2	Γίνεται χρήση των ειδικών ρυθμίσεων για ΜΜΕ του άρθρου 3, παρ 5, εδαφ γ, ως προς την ενίσχυση δαπανών για μελέτες και συμβούλους ;	(ΝΑΙ / ΟΧΙ)
20.3	Το επενδυτικό σχέδιο εντάσσεται σε ειδικό καθεστώς βάσει ΚΥΑ ;	(ΝΑΙ / ΟΧΙ)
20.4	Εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις παραπάνω περιπτώσεις δηλώσετε το μέγεθος της επιχείρησης - φορέα του επενδυτικού σχεδίου (Πολύ μικρή, Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη) σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία : Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6 Μαΐου 2003 (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σελ. 36)	
20.5	Υποβάλλεται συνημμένα Δήλωση σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ σύμφωνα με το σχετικό ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ: Ανακοίνωση της Επιτροπής 2003/С 118/03 (ΕΕ C 118 της 20.5.2003, σελ 5)	ΝΑΙ ☐

Δηλώνεται ότι η παρούσα εκτύπωση είναι η παραχθείσα από το Ηλεκτρονικό Σύστημα Υποβολής Δηλώσεων Αφορολόγητης Έκπτωσης και δεν έχει γίνει καμία τροποποίηση επί αυτής.

21	Υπογραφή Εκπροσώπου Επιχείρησης	22	Σφραγίδα Επιχείρησης
	(Ονοματεπώνυμο) (Ημερομηνία)		

23	Ημερομηνία Παραλαβής (συμπληρώνεται από την Υπηρεσία)	24	Ο Παραλαβών (συμπληρώνεται από την Υπηρεσία)

Κωδικός Δήλωσης

Κατάσταση Δήλωσης.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΑΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

5.1 Έννοια

Λύση, είναι η επέλευση του γεγονότος ή του χρονικού σημείου μετά από το οποίο, σύμφωνα με τον νόμο ή το καταστατικό, λήγει η αμοιβαία αξίωση των εταίρων για την επιδίωξη του εταιρικού σκοπού και στη θέση της γεννάται η επίσης αμοιβαία αξίωσή τους για την εκκαθάριση της εταιρείας.

5.2 Διαδικασία παύσης εργασιών

Γίνεται σαφές ότι σύμφωνα με το Εμπορικό Δίκαιο, υπάρχουν πολλοί τρόποι παύσης εργασιών μιας εμπορικής επιχείρησης, όπως χαρακτηριστικά είναι: η παρέλευση της διάρκειας της εταιρείας, η απόφαση των εταίρων για λύση της, η πτώχευση της εταιρείας, η δικαστική συμπαρατάση κάποιου από τους εταίρους, κ.α. Όμως ένας πάρα πολύ σημαντικός λόγος για την λύση της επιχείρησης είναι και η μη πραγματοποίηση του εταιρικού σκοπού της και στην συγκεκριμένη περίπτωση λόγω οικονομικής κρίσης.

Εφόσον λοιπόν, μια εμπορική επιχείρηση δεν μπορεί να διαχειριστεί τους κινδύνους που την διέπουν, καταφεύγει σε μια άλλη περίπτωση, την παύση εργασίας. Φυσικά για να ολοκληρωθεί η λύση της επιχείρησης, θα πρέπει η ίδια να ακολουθήσει κάποια διαδικασία ώστε να γίνει αποδεκτή η απόφασή της.

Η διαδικασία της λύσης, χωρίζεται σε δύο μέρη: στο νομικό και φορολογικό μέρος. Στο νομικό μέρος, χρειάζεται αρχικά το Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης με λήψη απόφασης της εταιρείας και διορισμό εκκαθαριστή. Δεύτερον, ο συμβολαιογράφος θα πρέπει να συντάξει την Περίληψη του καταστατικού για το ΦΕΚ. Αυτό γίνεται, έχοντας στα χέρια του αντίγραφο του Πρακτικού Γενικής Συνέλευσης με την απόφαση λήψης (τουλάχιστον 6 αντίγραφα) και Ισολογισμό. Στη συνέχεια, η επιχείρηση στέλνει την περίληψη για Δημοσίευση στο ΦΕΚ (αφού πληρώσει το σχετικό παράβολο 130 € συν ΤΑΠΕΤ) και κρατάει τον Κωδικό Δημοσιεύματος. Έπειτα, έχοντας τα αντίγραφα του Καταστατικού τα καταθέτει στις εξής υπηρεσίες:

1. ΔΟΥ
2. Ταμείο Νομικών (κρατάει ένα και σφραγίζει το δικό μας, κάτω από την ΔΥΟ, πληρώνοντας τα δικαιώματα του ταμείου 25 – 30 €)
3. Ταμείο Πρόνοιας δικηγόρων
4. Πρωτοδικείο (αναγράφει Γενικό και Ειδικό αριθμό Πρωτοκόλλου)

5. Επιμελητήριο (παρουσίαση της δημοσίευσης του ΦΕΚ)

Αφού ολοκληρωθεί η νομική διαδικασία της Λύσης της εταιρείας, ξεκινάει η διαδικασία της Διακοπής Εργασιών στην εφορία με τα ακόλουθα βήματα:

- Υποβολή Μ3 εντύπου στο Μητρώο *(βλέπε σελ. 107)*
- Σύνταξη Ισολογισμού Έναρξης Παύσης Εργασιών για την περίοδο: έναρξη (η πρώτη μέρα από τον τελευταίο Ισολογισμό) – λήξη (η ημερομηνία του καταστατικού λύσης)
- Λογιστικές εγγραφές εκκαθάρισης
- Σύνταξη ισολογισμού πέρατος εκκαθάρισης
- Ακύρωση όλων των φορολογικών στοιχείων
- Υποβολή Μ4 εντύπου στο Μητρώο *(βλέπε σελ. 108)*

5.3 Συνέπειες

Η λύση μια εταιρείας δεν επέρχεται ωστόσο με την έκδοση μιας ληξιαρχικής πράξης. Με εξαίρεση την περίπτωση της πτώχευσης, τη λύση της εταιρείας συνεπάγεται υποχρεωτικά το στάδιο της εκκαθάρισης, κατά τη διάρκεια του οποίου και μέχρι την περάτωσή του, η εταιρεία εξακολουθεί να υφίσταται ως νομικό πρόσωπο, αλλά μόνο για τους σκοπούς της εκκαθάρισης. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η ρευστοποίηση του ενεργητικού και η καταβολή αποσβέσεων του παθητικού, με σκοπό την διανομή της περιουσίας μεταξύ των εταίρων. Επίσης, λήγει η εκπροσωπευτική και διαχειριστική εξουσία των διαχειριστών, καθώς οι αξιώσεις των εταίρων μεταξύ τους όσο και οι αξιώσεις τους κατά της εταιρείας δεν μπορούν να ασκηθούν παρά μόνο μετά το κλείσιμο του ισολογισμού της εκκαθάρισης.

5.4 Έντυπα Μ3, Μ4

M3
TAXIS

ΔΗΛΩΣΗ
ΕΝΑΡΞΗΣ / ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
(ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ Ή ΕΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ)

Αρ. Δήλωσης :

Ημ/νία Δήλωσης:

Αρ. Φακέλου :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Δ.Ο.Υ.:

ΕΝΑΡΞΗ Μεταβολή

Υπηρεσία

α ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Α.Φ.Μ.

Επωνυμία

Τίτλος

Μορφή Μη Φυσικού Προσώπου

Ημ/νία Έναρξης Επιχείρησης

Ημ/νία Μεταβολής Επιχείρησης

α1 ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

Αριθμός Καταστατικού

Ημ/νία Επικύρωσης Καταστατικού

Αρχή Επικύρωσης

β ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Προέλευση Έναρξης

Αιτία Μεταβολής

Κατάσταση Επιχείρησης

Λήξη Διάρκειας Μη Φ.Π.

Κεφάλαιο

Είδος Μετοχών

Αρ. Φ.Ε.Κ./Τ.Α.Π.Ε.Τ.

Έτος Φ.Ε.Κ./Τ.Α.Π.Ε.Τ.

β1 ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Άλλο δαπνή

Δημοτική

Δημόσια

Λοιπή

Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία

M3
1/4

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ

M4
TAXIS

ΔΗΛΩΣΗ

ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αρ. Δήλωσης:

Ημ/νία Δήλωσης:

Αρ. Φακέλου:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Δ.Ο.Υ.:

Ημ/νία Διακοπής:

Αιτία Διακοπής:

Υπηρεσία

α

Α.Φ.Μ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Επώνυμο Α'

Επώνυμο Β'

Διευθυνση ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Οδός-Αριθμός

Νομός

Νέα Αρροδία Δ.Ο.Υ.

Όνομα

Όνομα Πατέρα

Τ.Κ. - Περιοχή - Δήμος/Κοινότητα

Τηλέφωνο

Fax

Αρμόδιο Τοπικό Γραφείο

β

Α.Φ.Μ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
(Νομικά Πρόσωπα ή Ενώσεις Προσώπων)

Επωνυμία

Αρ. Καταστατικού

Ημ/νία Επικύρωσης Καταστατικού

Αρ. Φ.Ε.Κ./Τ.Α.Π.Ε.Τ.

Έτος Φ.Ε.Κ./Τ.Α.Π.Ε.Τ.

Αρχή Επικύρωσης

Διευθυνση Αλληλογραφίας

Οδός-Αριθμός

Νομός

Τ.Κ. - Περιοχή - Δήμος/Κοινότητα

Τηλέφωνο

Fax

ΣΥΝΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ ΟΧΙ ΝΑΙ

Η ΔΗΛΩΣΗ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ Εμπρόθεσμα Εκπρόθεσμα

Ημ/νία Παραλαβής Δήλωσης

Ο Υπάλληλος

Ημ/νία Υποβολής Δήλωσης

Ο Δηλών

Ημ/νία Παραλαβής Βεβαίωσης

Ο Παραλαβών

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΟΨΙΑΣ

Αρ. Εντολής Ημ/νία Εντολής Ημ/νία Αυτοψίας

Ελεγκτής

M4
1/2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΠΤΩΧΕΥΣΗ

6.1 Ορισμός

Η πτώχευση είναι η νόμιμα δηλωμένη ανικανότητα ενός προσώπου ή μιας οργάνωσης να πληρώσει τα χρήματα στους πιστωτές τους. Είναι μια διαδικασία με σκοπό να αποβάλλει συσσωρευμένο χρέος και να παρέχει την ανακούφιση στο πρόσωπο που έχει τα σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

6.2 Προϋποθέσεις και διαδικασία κήρυξης

Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κήρυξης, αναφέρονται στις υποκειμενικές και αντικειμενικές προϋποθέσεις πτώχευσης που ορίζει το αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση αυτών των περιπτώσεων. Περιγράφει τη διαδικασία υποβολής αίτησης πτώχευσης, αναφέρει τους λόγους για τους οποίους το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση και προσδιορίζει το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης περί κήρυξης πτώχευσης. Επίσης, αναφέρεται στη δημοσιότητα που πρέπει να λάβει η σχετική απόφαση και τις αναγκαίες καταχωρήσεις. Παρακάτω, αναλύονται συνοπτικά τα άρθρα που αναφέρονται στα παραπάνω:

Υποκείμενες προϋποθέσεις

Άρθρο 2. – 1. Πτωχευτική ικανότητα έχουν οι έμποροι, καθώς και οι ενώσεις προσώπων με νομική προσωπικότητα που επιδιώκουν οικονομικό σκοπό.

2. Δεν κηρύσσονται σε πτώχευση τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι δημόσιοι οργανισμοί.

3. Η παύση της εμπορίας ή της οικονομικής δραστηριότητας ή ο θάνατος δεν κωλύουν την πτώχευση, εφόσον επήλθαν σε χρόνο κατά τον οποίο ο οφειλέτης είχε παύσει τις πληρωμές του. Σε περίπτωση θανάτου του οφειλέτη, η αίτηση για κήρυξή του σε πτώχευση πρέπει να υποβληθεί το αργότερο εντός έτους από το θάνατό του.

Αντικειμενικές προϋποθέσεις

Άρθρο 3. – 1. Σε πτώχευση κηρύσσεται ο οφειλέτης που αδυνατεί να εκπληρώνει τις ληξιπρόθεσμες χρηματικές υποχρεώσεις του κατά τρόπο γενικό και μόνιμο (παύση

πληρωμών). Δεν αποτελούν εκπλήρωση των υποχρεώσεων οι πληρωμές που γίνονται με δόλια ή καταστρεπτικά μέσα.

2. Επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης αποτελεί λόγο κήρυξης της πτώχευσης, όταν την κήρυξή της ζητεί ο οφειλέτης.

Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο – Διαδικασία

Άρθρο 4. – 1. Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο για την κήρυξη της πτώχευσης είναι το πολυμελές πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κύριων συμφερόντων του.

2. Κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος, όπου ο οφειλέτης ασκεί συνήθως τη διοίκηση των συμφερόντων του και είναι αναγνωρίσιμος από τους τρίτους. Για τα νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται, μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο, ότι το κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας.

3. Η υπόθεση εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Οι παρεμβάσεις, απλές ή κύριες, ασκούνται και με δήλωση που καταχωρείται στα πρακτικά.

Αίτηση πτώχευσης

Άρθρο 5. – 1. Η πτώχευση κηρύσσεται μετά από αίτηση πιστωτή που έχει έννομο συμφέρον, καθώς και μετά από αίτηση του εισαγγελέα πρωτοδικών, εφόσον τούτο δικαιολογείται από λόγους δημόσιου συμφέροντος.

2. Ο οφειλέτης υποχρεούται να υποβάλλει, χωρίς υπαίτια βραδύτητα, πάντως το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες, αφότου συντρέξουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3, αίτηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο για την κήρυξη της πτώχευσης.

3. Στην αίτηση πρέπει να αναγράφονται το όνομα, το επώνυμο, πατρώνυμο, η επωνυμία, καθώς και η διεύθυνση, όπου ο οφειλέτης έχει την κατοικία του ή κατά περίπτωση το κέντρο των κύριων συμφερόντων του και τις τυχόν δευτερεύουσες εγκαταστάσεις του. Επίσης στην αίτηση πρέπει να αναγράφεται και ο αριθμός του Εμπορικού Μητρώου του οφειλέτη. Επί ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας πρέπει να αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και ως προς όλους τους ομόρρυθμους εταίρους.

4. Στην αίτηση επισυνάπτεται σε πρωτότυπο, με ποινή απαραδέκτου αυτής, γραμμάτιο κατάθεσης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων πεντακοσίων (500) ευρώ για την αντιμετώπιση των πρώτων εξόδων της πτώχευσης. Το ποσό αναλαμβάνεται από τον

σύνδικο με άδεια του εισηγητή. Ο αιτών ικανοποιείται ως ομαδικός πιστωτής για το προκαταβληθέν ποσό. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης ή παραίτησης από το δικόγραφο, επιστρέφεται το ποσό στον αιτούντα.

Απόρριψη της αίτησης

Άρθρο 6. – 1. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση, εάν δεν συντρέχουν οι υποκειμενικές ή οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για την κήρυξη της πτώχευσης.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει επίσης την αίτηση, εφόσον αποδεικνύεται ότι, αν και συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Σε περίπτωση απόρριψης για την αιτία αυτή, το πτωχευτικό δικαστήριο διατάσσει την καταχώρηση του ονόματος ή της επωνυμίας, κατά περίπτωση, του οφειλέτη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, καθώς και στα Μητρώα Πτωχεύσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 8. Η καταχώρηση διαγράφεται μετά από πάροδο τριετίας.

3. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση, εάν αυτό αποδειχθεί ότι αυτή ασκείται καταχρηστικά. Καταχρηστική είναι η αίτηση ιδίως, εάν ο πιστωτής την χρησιμοποιεί ως υποκατάστατο διαδικασίας ατομικής ικανοποίησης ή προς επιδίωξη σκοπών άσχετων με την πτώχευση, ως θεσμό συλλογικής εκτέλεσης, καθώς και εάν ο οφειλέτης την υποβάλλει προς το σκοπό δόλιας αποφυγής πληρωμής των χρεών του.

4. Στην περίπτωση που συντρέχουν οι όροι της παραγράφου 3, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση όποιου από τους διαδίκους έχει έννομο συμφέρον, να επιδικάσει αποζημίωση κατ' εκείνου που υπέβαλε την αίτηση.

Απόφαση

Άρθρο 7. – 1. Με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση το πτωχευτικό δικαστήριο διορίζει εισηγητή δικαστή και σύνδικο της πτώχευσης και διατάσσει τη σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας. Ορίζει ημέρα, ώρα και τόπο όπου οι πιστωτές θα συνέλθουν ενώπιον του εισηγητή σε συνέλευση για σύνταξη πίνακα εικαζόμενων πιστωτών και εκλογή της επιτροπής πιστωτών και ορίζει τον τρόπο δημοσιότητας. Με την ίδια απόφαση το πτωχευτικό δικαστήριο ορίζει ημερομηνία σύγκλησης της συνέλευσης των πιστωτών για να αποφασίσει. Η ημερομηνία αυτή δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από τέσσερις (4) μήνες από την κήρυξη της πτώχευσης. Οι δύο συνελεύσεις μπορεί να συμπίπτουν. Στην απόφαση αναφέρονται επίσης και τα στοιχεία του οφειλέτη, κατά το άρθρο 5 παράγραφος 3.

2. Στην απόφαση προσδιορίζεται και η ημέρα παύσης των πληρωμών, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν της διετίας από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης ή σε περίπτωση θανάτου του οφειλέτη, πέραν του έτους πριν το θάνατο. Σε περίπτωση κήρυξης πτώχευσης, ημέρα παύσης πληρωμών λογίζεται η ημέρα δημοσίευσης της απόφασης που κηρύσσει την πτώχευση.
3. Η απόφαση είναι αμέσως εκτελεστή και δεν επιτρέπεται δικαστική αναστολή της.

Δημοσιότητα

Άρθρο 8. – 1. Περιλήψεις των αποφάσεων που κηρύσσουν την πτώχευση ή μεταβάλλουν το χρόνο παύσης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλη πρόσκληση ή πράξη που προβλέπεται στον παρόντα κώδικα, δημοσιεύονται με την επιμέλεια του συνδίκου, του οφειλέτη ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών.

2. Οι αποφάσεις που κηρύσσουν ή ανακαλούν πτώχευση ή διατάσσουν το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής, επικυρώνουν την συμφωνία συνδιαλλαγής, κηρύσσουν την λύση αυτής, επικυρώνουν ή απορρίπτουν το σχέδιο αναδιοργάνωσης ή παύουν τις εργασίες της πτώχευσης, σημειώνονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

3. Σε κάθε πρωτοδικείο, στο γραφείο του εισηγητή, τηρείται με επιμέλεια του γραμματέα των πτωχέσεων Μητρώο Πτωχέσεων, στο οποίο εγγράφονται τα ονόματα και επί νομικών προσώπων η επωνυμία αυτών που κηρύχθηκαν σε πτώχευση. Στην μερίδα τους καταχωρείται κάθε περαιτέρω πράξη της διαδικασίας, καθώς και η αποκατάσταση. Τηρείται επίσης και αλφαβητικό ευρετήριο. Οι λεπτομέρειες τήρησης των Μητρώων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Καταχωρήσεις

Άρθρο 9. – 1. Η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση, με επιμέλεια του συνδίκου, καταχωρείται στο υποθηκοφυλακείο ή στο κτηματολόγιο, στο οποίο έχουν καταχωρηθεί εμπράγματα δικαιώματα του οφειλέτη επί ακινήτων.

6.3 Νέος πτωχευτικός κώδικας (Ν. 3588/2007)

Βασικός γνώμονας για την αναθεώρηση των διατάξεων του Πτωχευτικού Δικαίου, που συντάχθηκε με βάση τα πρότυπα των πλέον προηγμένων αντίστοιχων κωδίκων των ευρωπαϊκών κρατών χωρίς να αγνοείται και η μακρά νομική μας παράδοση, ήταν να δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία στις επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν, κατάλληλα αναδιοργανωμένες να εξασφαλίσουν την επιβίωσή τους. Ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας συντάχθηκε, με βάση τα σύγχρονα πρότυπα κωδίκων της Γερμανίας, Γαλλίας και Ισπανίας, και οι επί μέρους ρυθμίσεις έχουν ως κεντρικούς άξονες βασικές αρχές, οι οποίες, επιγραμματικά, είναι οι ακόλουθες:

Αρχή πρώτη: Δίνεται προτεραιότητα στη διάσωση όσων επιχειρήσεων είναι δυνατόν να διασωθούν, με τις υγιείς βάσεις ανασυγκρότησής τους. Το νέο Πτωχευτικό Δίκαιο δεν ρυθμίζει μόνο τα του θανάτου μιας επιχείρησης, αλλά προνοεί για τη διατήρησή της στην οικονομική ζωή. Έτσι, στο άρθρο 1 του Νομοσχεδίου προβλέπεται ότι η διαδικασία πτώχευσης αποσκοπεί στη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη, με τη ρευστοποίηση της περιουσίας του ή με άλλον τρόπο, που προβλέπεται από σχέδιο αναδιοργάνωσης, και ιδίως με τη διατήρηση της επιχείρησης του. Μέχρι σήμερα η πτώχευση στις περισσότερες περιπτώσεις εικονογραφείται με το άρον – άρον ξεπούλημα των κινητών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης από το σύνδικο της πτώχευσης, μια διαδικασία στην οποία η επιχείρηση έπαιε πια να είναι σε θέση να συνεχίσει να λειτουργήσει. Με τον νέο Νόμο, στόχος της πτώχευσης είναι η διατήρηση στη ζωή της παραγωγικής μονάδας.

Αρχή δεύτερη: Παρέχεται μια δεύτερη ευκαιρία στον καλόπιστο οφειλέτη, σε αυτόν που δεν πτώχευσε με δόλο, ώστε να μπορεί να αναπτύξει εξ υπαρχής οικονομική δραστηριότητα, χωρίς να τον συνοδεύουν οι σημερινές δυσμενείς συνέπειες της πτώχευσης.

Αρχή τρίτη: Αντιμετωπίζεται επιεικέστερα από ό,τι μέχρι σήμερα ο καλόπιστος οφειλέτης, σε αντίθεση με τον δόλιο χρεωκόπο που αντιμετωπίζεται αυστηρότερα από ό,τι μέχρι σήμερα. Έτσι, αποποινικοποιείται η μη δόλια χρεωκοπία (αδίκημα χωρίς περιεχόμενο) και καταργείται η προσωπική κάλυψη του καλόπιστου οφειλέτη και η στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.

Αρχή τέταρτη: Στην περίπτωση που δεν τελεσφορήσει η προσπάθεια ανασυγκρότησης της επιχείρησης, υιοθετείται μια πολύ ταχύτερη πτωχευτική διαδικασία, με επάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς, που διασφαλίζουν την άμεση ρευστοποίηση της πτωχευτικής περιουσίας, καθώς και τη διανομή της, προς όφελος πάντα

των οικονομικά πλέον ανίσχυρων πιστωτών της επιχείρησης (των εργαζομένων), τα προνομιακά δικαιώματα των οποίων προστατεύονται πλήρως. Οι διαδικασίες της ρευστοποίησης της πτωχευτικής περιουσίας, καθώς και τη διανομή του προϊόντος της στους πιστωτές επιταχύνονται κυρίως με την άμεση έναρξη της εκκαθάρισης μόλις ολοκληρωθεί η εξέλεξη των πιστώσεων, καθώς και με την προβλεπόμενη ταχεία εκδίκαση όλων των πτωχευτικών υποθέσεων (προσδιορισμός εντός 20 ημερών και έκδοση απόφασης εντός 15 ημερών από τη συζήτηση), και τον περιορισμό της δυνατότητας άσκησης ένδικων μέσων. Επίσης, παύουν αυτοδικαίως μετά πάροδο 15ετίας οι εργασίες της πτώχευσης, αντί της σήμερα ισχύουσας παράτασης της πτωχευτικής διαδικασίας.

Αρχή πέμπτη: Διασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια στη διαδικασία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, ιδίως με τα εξής μέτρα: Η επιχείρηση ως σύνολο εκποιείται μετά από απόφαση του δικαστηρίου και με ενσφράγιστες προσφορές, τα δε επιμέρους στοιχεία (κινητά ή ακίνητα) με ανοικτές προσφορές, με ταυτόχρονη δήλωση των συμμετεχόντων ότι μετέχουν για τους εαυτούς τους ή ως αντιπρόσωποι συγκεκριμένου άλλου, προσκομίζοντας το ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο και καταβάλλοντας συγχρόνως μια εγγυοδοσία ίση με το 1/3 της τιμής πρώτης προσφοράς. Θεσμοθετείται, εξάλλου, νέο όργανο στη διαδικασία της πτώχευσης, <<η επιτροπή των πιστωτών>>, που αποτελείται από τρία μέλη τα οποία εκλέγονται, ένας από τους εμπραγμάτως ασφαλισμένους πιστωτές, ένας από τους γενικούς προνομιούχους (λ.χ. εργαζόμενους) και ένας από τους ανέγγυους πιστωτές. Το όργανο αυτό παρακολουθεί την πορεία των εργασιών της πτώχευσης και συνδράμει το σύνδικο στην εκτέλεση των καθηκόντων του, διασφαλίζοντας έτσι τον έλεγχο της διαδικασίας από το σύνολο των πιστωτών.

Αρχή έκτη: Εισάγεται η διαδικασία συνδιαλλαγής υπό δικαστική καθοδήγηση και έλεγχο. Στόχος είναι η επίτευξη συμβιβασμού που θα αποτρέψει την πτώχευση επιχειρήσεων.

Αρχή έβδομη: Προβλέπεται ειδική αντιμετώπιση των μικροπτωχεύσεων, δηλαδή αυτών των οποίων η αξία της περιουσίας δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ, που αποτελούν και το μεγαλύτερο ποσοστό των πτωχεύσεων. Πρόκειται για απλοποιημένη διαδικασία, που διασφαλίζει μεγαλύτερη ταχύτητα περάτωσης της πτώχευσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Λαμβάνοντας υπόψιν τις στρατηγικές που έχουμε αναλύσει στα προηγούμενα κεφάλαια, ως διέξοδος σε περίπτωση κρίσης, θα πρέπει να εξεταστεί κατά προτεραιότητα η στρατηγική της αναδιοργάνωσης της επιχείρησης. Φυσικά αν οι παράγοντες του περιβάλλοντος το απαιτούν, είναι αναγκαίο ως πιθανές λύσεις να μελετηθούν και η παύση εργασίας, καθώς επίσης και η πτώχευση.

Όσον αφορά στην αναδιοργάνωση της επιχείρησης, θα πρέπει να επιλεγθεί ως στρατηγική όταν οι παράγοντες του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος συγκλίνουν προς αυτή την κατεύθυνση. Ειδικότερα, συνθήκες που ευνοούν την επιλογή αυτή, μπορούν να είναι οι εξής:

- Αύξηση της έντασης του ανταγωνισμού στο εξωτερικό περιβάλλον (ειδικά εάν ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση είναι ελκυστικός για την είσοδο νέων ανταγωνιστών).
- Αλλαγές στις σχέσεις με τους προμηθευτές (κυρίως όταν η επιχείρηση εξαρτάται από αυτούς).
- Αλλαγές στις απαιτήσεις των πελατών, οι οποίοι ζητούν όλο και περισσότερο αύξηση της ποιότητας και μείωση των τιμών.
- Παράγοντες του μακροοικονομικού περιβάλλοντος (για παράδειγμα αλλαγές στις φορολογικές ρυθμίσεις, τροποποιήσεις νόμων που επηρεάζουν άμεσα την εταιρεία ή αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον, όπως η αύξηση της τιμής του πετρελαίου).
- Οι επιχορηγήσεις που βοηθούν την επιχείρηση να αντιμετωπίσει πιο αποτελεσματικά την κρίση.

Στην περίπτωση που η επιχείρηση επιλέξει τη λύση της αναδιοργάνωσης, μια ακόμα σημαντική απόφαση που πρέπει να ληφθεί, είναι η βέλτιστη κατά περίπτωση στρατηγική. Στην απόφαση αυτή, συντελούν παράγοντες όπως η κουλτούρα και το όραμα της επιχείρησης, οι πόροι και οι ικανότητες της, το ανταγωνιστικό περιβάλλον, η χρονική στιγμή που θα προκύψει η κρίση καθώς επίσης και ο βαθμός ετοιμότητας της επιχείρησης για να την αντιμετωπίσει.

Από την άλλη πλευρά, η παύση εργασίας κρίνεται ως κατάλληλη στρατηγική σε περίπτωση που η εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αντεπεξέλθει στους κινδύνους του περιβάλλοντος που οδηγούν και την ίδια στην οικονομική κρίση.

Η πτώχευση είναι μία ακόμα πιθανή στρατηγική επιλογή της επιχείρησης σε περίπτωση οικονομικής κρίσης, η οποία δεν οδηγεί απαραίτητα στον θάνατο της επιχείρησης αλλά παρέχει και ευκαιρίες διάσωσής της. Βασικές βέβαια προϋποθέσεις είναι

να υπάρχουν σημαντικές υγιείς βάσεις και η επιχείρηση να είναι αξιόπιστη προς τους πιστωτές της.

Εν κατακλείδι, είναι απαραίτητο πριν από οποιαδήποτε αλλαγή μια εταιρεία που βρίσκεται σε οικονομική κρίση, να λάβει υπόψη της όλους τους παράγοντες που έχουν συντελέσει στην δημιουργία της κρίσης αλλά και αυτούς που θα επηρεάσουν την ίδια την επιχείρηση στο μέλλον. Με αυτό τον τρόπο θα μπορέσει να επιλέξει την σωστή κατεύθυνση για την διάσωση και την εξυγίανσή της.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bowman C. and D. Faulkner, **Competitive and Corporate Strategy**, New York Irwin, 1997
- David. F. R., **Strategic Management, Practice Hall**, New Jersey, 1995
- Grant. R. M., **The Resource – Based Theory of Competitive Advantage: Implications for Strategy Formulation**, California Management Review, Spring 1991
- Henderson, B. D., **The Star of the Portfolio, in Stern C. W. and G. Stalk Jr (eds) Perspectives on Strategy: From the Boston Consulting Group**, New York, John Wiley and Sons Inc., 1998
- Jain, Subhash C: **Marketing Planning & Strategy**, 1997
- Lamb, Robert, Boyden, **Ανταγωνιστική στρατηγική διαχείρισης**, Englewood Cliffs, NJ: Prentice – Hall, 1984
- Mckiernan, P., **Corporate Recovery, Strategies of Growth: Maturity, Recovery and Internationalization, Routledge Series in Analytical Management**, 1992
- Philip Kotler, Gary Armystrong, John Sanmders, Veronica Wong, **Αρχές του Μάρκετινγκ με παραδείγματα και υποδειγματικά θέματα από τον κόσμο των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων**, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, 2^η έκδοση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανδρέας Ζιμπαλάκης, **Δίκαιο των Εταιρειών**, Αθήνα
- Βασίλης Μ. Παπαδάκης, **Στρατηγική των Επιχειρήσεων: Ελληνική και Διεθνής Εμπειρία**, Εκδόσεις Ε. Μπένου, Αθήνα 2002, 2007, 4^η έκδοση
- Κώστας Τζωρτζάκης, Αλεξία Τζωρτζάκη, Οργάνωση και Διοίκηση, Εκδόσεις Rosili, 2^η έκδοση
- Λιούκας, Σ., **Επιχειρησιακή Πολιτική και Στρατηγική**, Αθήνα, 1995
- Παντελή Παπαστάθη, **Ο Σύγχρονος Εσωτερικός Έλεγχος στις Επιχειρήσεις – Οργανισμός και η Πρακτική Εφαρμογή του**
- Σιώμοκος Γ. **Εισαγωγή στο Στρατηγικό Μάρκετινγκ, Αθήνα – Πειραιάς, Σταμούλης 1995**

- Σόνια Αθ. Δροσοπούλου, Στοιχεία Αστικού Δικαίου, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1995

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- www.express.gr
- www.ministryofjustice.gr
- www.proslipsis.gr
- www.syneemp.gr
- www.plant – management.gr
- www.taxheaven.gr
- www.eommex.gr
- www.sidma.gr
- www.bankofcyprus.gr
- www.oke – esc.eu
- www.kefalaiaka – ependyseis.gr
- www.ependyseis.gr
- www.capital.gr
- www.aenanon.net
- www.forologika.ependyseis.gr
- www.wikipedia.com